

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolószerkesztő:

SZELE ELEMÉR

Főszerkesztő:

KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásba szerint.

A szociális érzékű vármegye.

Tandókló példát nyújt valamennyi törvényhatóságnak Csongrád vármegye, mely ugylátszik a szociális jelszavakat nemcsak ajakán hordozza, hanem meg is valósítja. Csongrád vármegye ugyanis azt bátorozta el, hogy fél százalékos megyei pótdátót vet ki abból a célból, hogy az így begyűlt összeget közszégenként felosztva, érdemes földműves munkások biztosítására fordítsa. Hasonló határozatról még nem olvastunk. Azt már olvastuk az unalomig, hogy a törvényhatóság bizalmat, vagy bizalmatlanságot szavazott a kormányának, arról is olvastunk, hogy felirt az örök béke és a vándor cigányok megrendszabályozására célzó intézkedéseket sürgetve — de hogy mélyreható szociális kezdés a vármegyétől elindult volna, — azt igazán nem láttuk eddig.

Mi ennek az oka? Azt hisszük, magának a törvényhatóságnak az összealkotása. A legtöbb adófizetők numerálnak is és pon-

derálnak is a törvényhatóságokban. Ők pedig nem érzik, hogy a szegény embert hol szorítja az eszma és hogy a társadalmi pacifikáció érdekében kezdeményező nagy elhatározásokra nekik kellene jutniok. Ezért az önmegadózás a legtrikább jelenség a vármegyékben, de az meg egészen egyedül áll, hogy a gazdasági munkásosztály jóvoltára, életük végső napjaira anyagi áldozatok nyújtásával gondoskodtak volna. Meghajlunk Csongrád vármegye nemes példája előtt, mellyel lehetővé tették, hogy a vármegyében nyolcszázon felüli munkáscsalád öregsege nyugalmas napjai biztosítottak.

Ez a törvényhatósági gondoskodás mélyreható és ne gondoljuk, hogy csupán a 800-on felüli munkáscsaládnak a sorsa jobbítására lesz hatással! Nem, ez a cselekedet nagyobb jelentőségű. Az egész munkásosztály háláját költi föl és okos végrehajtásával a községektről leveszi a közjótékonyáságnak azt a terhét, mely a modern humanizmus korában okvetlenül ráháramlana. Ez a törvényhatósági intézkedés nemcsak 800 családnak su-

lyos gondját oszlatja el, de jelentékenyen fel fokozza a vágyát, hogy a nyugdíjazás jóvoltából minél többen vegyenek részt. És valóban azt is jelentik a csongrád megyei községekből, hogy a földműves osztály rendkívül érdeklődik az országos gazdasági munkásbiztosítói iránt és ebbe jelentékenyen nagyobb számmal lép be tagul, mint eddig.

A megyékben fízettett állami adónak két század részét följajláni önkéntes elhatározással nem is olyan súlyos terhet jelent. De mit nyernénk a munkásosztály megváltozott érzékvilágában, ha a csongrád megyei szép példát mi is utánoznánk? A mostani nehéz idő a legkevésbé alkalmas arra, hogy az emberek áldozatkésztségére apelláljunk, — mindazonáltal, amikor Csongrád vármegye nagyszerű elhatározásáról olvasunk, lehetetlen azzal a vágygal ne fejezni be, hogy jobb idők fordulására mi is kövessünk a csongrádi derék magyar népet ebben az áldozathozatalban. Valamennyiünknek éreznünk kell, hogy új idők szele lengedez és közeletünket modern, humanus, szociális szellemek kell

Bús Miska.

Irtá: Peregrinus.

III.

Bús Miska iszogatta a bort. Hamarosan meg is nyílt a szája. Kérdézetlen is elmondta az élete szomorú sorát. Hogyan történt a betyár?

— Akaratlanul jutottam én tekintetes uram erre az életre. Nem is gondoltam én meg mire jutok, mikor az édes apám vagy 25 évvel ezelőt — mikor olyan 16 éves gyerek lehettem — öszszeszedte a ruhámat a mint aféle szegény gyerekek beszögédeltetett kocsisnak B... Gáspár urhoz.

— Nagykőrösön, ugy-e?

— Nagykőrösön.

— Szegény Bús Miska — gondolta, de nem mondta a vármegye ura — jól megváltotta az apát a gazdáját. Mert, hogy B... Gáspár uram híres, nevezetes organda volt, a kinek mivoltára elégséges bizonyosság Heves vármegyénk átráta Pest vármegyéhez, hogy ne mulasszon a tekintetes vármegye elegendő gondot fordítai B... Gáspár ur kelő megfizetésére, mert különben ne tekintse violentia-

nak, ha esen tekintetes vármegye nevezetnek kérekerítése iránt betörne.

— Múdszentkor szögédtem be; — folytatta Bús Miska — úgy karácsony táján átmentünk Szélvényre B. László urhoz. Ott egy éjszakát tanyáztunk. A hogy aztán másnap már mind a két ural hazaindultunk, mikor közel értünk Postmege határához, elfogtak a pandurok. Hova lett a két ur? nem tudom. Engem bevitték Kőroáre. Ott egy rettenetes komizársur fogott vállatára. — Hasztalanul mondtam, hogy semminek se tudója, se látója nem voltam, a mint hogy igaz is — bizony nem hitte a komizársur. Előbb kegyetlenül megpofozott; hiába nem vallhatam, mert nem tudtam. Aztán hegyes fapekek zabszuratot a kezem-lábam körmei alá; kégőbb zabszalmát gyújtattat a lábam alá, úgy perzseltetett. Szörnyűségek kioktat álltam ki. Hasztalanul, nem tudtam vállalni semmit, még hazugságból se, mert akkor még a lelkenben semmi gonosság nem volt. — Végre is, hogy semmire se ment velem, a komizársur elengedett. Elcsappak, mint Urstein a legyet.

A hogy így céltalanul ballagtam az uton, egy öreges ember szögédött hozzám. Szives volt a szava,

nekem még keserűségemben jól esett a panaszkodás. Elmondtam neki mindent.

— No, öcsém — aszongya az öreg, hogy végighallgatott — már ennél több szenvedés téged nem érhet. — A komizársur rád kapott; rád kaptak a pandurok is, már te azoktól nyugton nem leszel, de soha.

Az öreg betyár volt. Nem kellett sok biztatás. Hozzászögédtem.

Ezóta vagyok én betyár. Az apám szóta meghótt. Az anyám, meg minden atyámfia, kitagadott. Mig a mesterségem eleinte többit hozott, jól ment a sorom. Akadt csikó, elkötmi való, de sok. Eitem pecsenyét, itam rá bort, ölemba a menyecske, hátam megitt sirva huzta a cigány.

De most? Ha elkötök egy 25 pengős paraszt lovat, nem jut abból több nekem öt pengőnél. A többi a komizársur, meg a pandurok. Mert ha olyan lovat lopok, a melyeknek a gardája többit tud adni a pandurokuknak, hamarosan megkeritenek; a törvény rám szabja a botot s addig szabja, mig a ló előlem kerül. Lerongyolódtam, rám esett a korai vénység. Bujkálók, ilyen nyomorult helyeken mig

Az új

Osram - dróflámpák
Törekeetlenek

Képviselet és kizáró Magyarországi részlete: Fingert és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

áthatnia, ha az alakuló közszellemmel ellenkezésbe nem akarunk jutni, ha a társadalmi békés fejlődésnek igaz barátai vagyunk, ha lelkünket és szívünket a modern humanizmus szelleme lengi át.

Bizunk abban, hogy a mi pátriánkon akad olyan lelkes férfi, aki ezt a tettere hívó szót nem teletji el és ha most az idő talán kevésbé alkalmasnak is találja, hogy a megyei társadalmak áldozatra felhangolja, de Csongrád vármegye által mutatott szép eszmét nem ejti el, az annak lelkes propagálójává lesz.

De abban is bizunk, hogy a mi pátriánkon nem is kell oly nagy erővel a szívekbe hatni, hogy az áldozatra meggyeressenek. Szerencsére nálunk még a nagyobb célok iránt hajlandóság meg van. És ha a haladás vágyában arányban nincs mindenkor az áldozatkészség, ezt anyagi helyzetünk magyarázza. De hogy hazafias nagy célok még ebben a közönnyel és haszonléttel telisdedtele korunkban is tudunk lelkesedni, azt nem egyszer igazoltuk.

Ha nem a mi ünnepünk volna...

Iris Somogyi.

Örömtűzek lobognának a hegyormokon, zászló és lombfúvóerdőben pompáznak, villanyárbán uszának a városok palotái, gyertyák és mécsesek világolnának a falvak bogárhátú házikói ablakában, ünnepi előadások, díszelővonulások és tájiátékok képrátások fényében, ágyuk dörgése között, lelkesedés mámorával ünnepelne a világ, ha nem a mi ünnepünk volna az a 16 százados fordulója annak 313-iki esztendőnek, mely a Nagy Konstantin-féle milánói de-

csák végem lesz. Elbetegedek, lefelek az egy árokba, oszt meghalok. Vagy agyonüt valamelyik másik éhes. Vagy majd felhuzat a tekintetes vármegye...

Itt hirtelenében megakadt a Bús Miska szava. Ijedten vette észre, hogy keserű panaszkodásának utolsó kitérése rejtejt titkainak egy szálát adta idegen kézbe s hogy az az idegen a törvényembere. Hamarosan összekapla s motyóját.

— Mán én elméik. Jó óceákat! mondta s már kint volt az ajtón, kint a fergeteges éjszakában. A ráboruló sötétség, a sivatár szél és a mélyseges elhagyatottság érzése elnyomták lelkében a vágyat, hogy ast a titkot, mit hányódott szíve olyan neh zen hordozott, belekiáltja a világba.

Talált-e s hol talált pihenést az a hánytottot, meghasonlott lélek? Hasztalan kérdem... nem felel a Tisza. Locog-locog a fővny kavicsán s fényes tükörén csak a dal száll tovább, amit egész hosszú partján végig énekel a nép a Bús Miska virtusairól. A léleknek keserű fájdalma, a dacos meghasonlást tán csak a néma hatáknak meséli el. Tudja, hogy emberek vagyunk. Az ember nagy eszméit s cselekményeit, jót-ronszat egyként, a többi ember csak külső jelenségeiben értékeli, a lélek belső tusát, kínos szenvedéseit, mely azokat szülte, nem kutatja senki, nem is kíváncsi rá.

(Vége)

cretum alakjában a kereszténységnek meghozta tűz és vérkereszténység szerzett szabadságát!

Az angol Magna Charta, a magyar Aranybulla egy nemzet szabadságának s polgári jogainak oklevele, a milánói edictum az egész kereszténység szabadságának s az emberi jogok aranybüllája... Nerótól a vérszomjas Maxentiusig a keresztények nemcsak a polgári jogokból voltak szánva, de az emberi jogokat is felfüggesztette velük szemben a pogány zsarnoki önkény. Személyes szabadság, élet- és vagyonbiztonság a keresztények részére a világ-híres római jogi codex paragrafusában nem talált ottalmat! Az emberi javak legértékesebb kincsei szabaddá váltak a pogány önkénynek... A lelkiismereti szabadság s a meggyőződés szabadnyilatvántás vérfolyója szenvedte a vértanúság kínjait — az Ámfithéatrum porondján, máglyákon, verpadokon, Néző szurkos őg zsákaiban, a fenevadak barlangjaiban, a dohos börtönöz nyirkos földjén... Az emberiség legnemesebbjei, a meggyőződés, a krisztusi hit hős atléta sorra vértettek el a legnemesebb, a legszentebb eszme: a lelkiismereti szabadság, a hitbeli meggyőződés védelmében... Nemcsak a szabadságunk — az emberi jogoknak is hős lelku vértanui e nagyidők gladiátorai...

Bennük, velük és általuk győzött Krisztus, diadalmaszkodott a kereszténység... A legyőzött pogányállami porondon maradt annak minden tartozéka: önkény, jogtalanság, rabszolgasság... stb.

A kereszténység győzelmé a lelkiismereti szabadságunk és az emberi jogoknak is diadalünnepe. Az emberi jogok szabadságának is mérőföldmutatója a 16 százados évfordulója a 313-iki esztendőnek.

Keresztények és nem keresztények egyaránt lelkes örömmel gondolhatnak e szabadságünnepre, amint hogy egyenlő mértékben élvezik is annak áldását.

A világ leggyönyörűbb szabadsághőseinek emléke, a kivított győzelem áldása s egy abban a vérben fűrdő korban csodás kivételt képező uralkodónak, Nagy Konstantinnak nemeslete, szinte isteni sugallatára való világraszóló ténye, örökre emlékeztet edictuma, megérdemlő nemcsak a kereszténység, de az egész világ hálsját...

A kereszténység áldásában fűrdő kulturépek, a civilizációját nagyra tartó világ jubilálva zarándokolhatna el koszorúval kezében, házassalozmakkal ajkán a Pons Milvianus — a milvei hidon át az emberi jogok e csodáslelkű hőseinek s e jogokat tisztelő és értékelni tudó császár, Nagy Konstantin sírházhoz... Valóban várható is volt ennek a nagy világeseménynek minél fényesebb megünneplése, még pedig nemcsak egy ország szűk határai között, hanem, miként a kereszténység kivított győzelmének áldásaiban is az egész kereszténység s mondhatni az egész emberiség részese ennek az ünnepségnek, világraszólóan általánosnak kellene lennie...

A keresztény nemzetek egyetemes ünnepének kellene lennie e nagy évfordulónak. A legelsősorban érdekelte kath. egyház megette, amit tennie kellett.

— X. Pius pápa ünnepi intézkedései s az olaszföldön folyó ünnepek ismeretesei, — de hol a keresztény nemzetek, köztük a kereszténységnek oly sokat, mindenét köszönhető magyar nemzet, a magyar katholicizmus ünnepe... Mert ugy gondolom, egy többé-kevésbé sikerült zarándoklat, egyetlen ünnep stb. tartásával nem lehet elintézni egy ilyen, az emberiség életében korszakos esemény ünnepi évfordulóját!

A nagy évforduló derekán vagyunk, az eddig szinte hideg, ködbe burkoló nap sugarai mind érezhetőbb melegséggel botlantzoknak ki életet, tevékenységet árasztva minden felé...

A nagy keresztény szabadsághősök izzólelkének tüze, a vértanú Januáriusok pezsdülő véreinek melegé hevitte lelkesedésre a szíveket — hogy ez a

nagy esztendő ne vonuljon el nyom nélkül a magyar kereszténység fölött.

Az Országos Kath. Szövetség feladata lesz, hogy ugy legyen, hogy a magyar katholicizmus megfelelő módon ünnepeje meg az évfordulót... Ugy gondoljuk, erre egyik legalkalmasabb forum a folyó év novemberében tartandó országos kath. nagygyűlés lesz... Enekek az emlékünnepek jegyében kell folyojnia az ideai kath. nagygyűlésnek... Szeretjük remélni, hogy az előkészítő bizottság ebben az irányban tette meg a szükséges előintézkedéseket.

A millenárius nemzeti ünnepek mintájára nemcsak pro foro interno, ugy szólván tehát a „Vigadó” zárt terméin belül, hanem pro foro externo, a nagy nyilvánosság világszerte és bevándorlásra is kelendő folyojnia ennek a jubilirai nagygyűléssel kapcsolatos emlékünnepeinek.

Kultura, művészet a kereszténység e dédelgetett gyermekei mutatassék meg hogy nem mostoha gyermekek — Ami tudomány, kultura, művészet, hatalom, fény és vagyon a katholicizmusban van, öltözön önrepi köntösbe s vonuljon föl ragyogó díszben, ez évfordulót nagygyűléssel rendezendő emlékünnepe, hogy ma is igaz Tertullianus szava: „sanctus martyrum semper Christianorum.” A vértanúk vére, a kereszténység magya... Hogy a nagy vértanunknak méltó unokái élnek ma is magyar földön is.

Mert bizony, bizony mondom, világraszóló ünnepek folyójának itt már is, ha nem a mi ünnepeünk volna ez a 16 évszázados forduló.

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

2182/T. sz. 1913.

Adria-kiállítás

Bécsben 1913.

A Bécsben rendezett Adria-kiállítás alkalmából 1913. évi június 2-án Triest S. B. állomásról Marburg-Graxau át Wien S. B. állomásra egy különvonat közlekedik jelentékenyen mérsékelt menetárral, melyhez az alábbi magyar állomásokról egy-egy menetrendszertüri vonat csatlakozással bír.

A különvonat menetrendje alul látható. Az alábbi állomásokról a különvonathoz csatlakozó és jelen hirdetésem alapján előtöl összeállításból kivétel menetrendszertüri vonatok használandók.

Menetárrak Wien S. B. állomásra és vissza a kiállítás területére szóló belépődíjat beszárólag:

az alábbi állomásról	II. osztály III. osztály	korona
Fiume	43-10	28-30
Nagykanizsa	20-80	13-30
Szombathely	12-70	8-30

Határozatok.

A mérsékelt áru menettüri jegyek, melyek a kiállítás egyszeri megtekintésére is jogosítanak, az állomásokon válthatók és 10 napig érvényesek, mibe a jegyváltás napja beszámítottatik. A menetjegyek az odautazásra csakis a különvonat és az alatt megjelölt csatlakozó vonatok használatára jogosítanak. A visszatérés, a jegy érvényessége i tartamán belül, a menetrendszertüri személy- vagy vegyesvonatokkal történhetik. A gyorsvonatok használata a visszatérésnél a gyorsvonattal beutazandó utvonat részére váltandó reudes. díjazásbeszerint gyorsvonati kiegészítőjegyek elouabon kivételesen megengedettek. A visszatérés alkalmával egyszeri utfázskütiús van megengedve, melynek tartama a jegy érvényesség idejébe belül korlátozva ninesen. A visszatérésnek 1913. évi június 10-én (éjfélig) befejezve kell

lenni. 4—10 éves koru gyermekek részére további méréslesek nem engedélyeztetnek, azonban a félmenetárrakkal való továbbítás díjszabály szerinti kedvezménye a különvontára is érvényes. Podgyászszabadsuly nem engedélyeztetik.

A Triest S. B.—Wien S. B. különvontat meuetrendje:

Triest Südbhf. indult 5 óra 30 p. délután. St. Peter i. K. indult 7 óra 56 p. este (1913. évi június hó 2-án.)

Wiuener Neustadt indult 7 óra 56 p. reggel. Meidling érkezik 9 óra 09 p. d. e. Wien Südbhf. érkezik 9 óra 17 p. délelőtt (1913. évi június hó 3.)

A fent megnevezett egyjári állomásokról a különvontához való csatlakozás céljából a következó menetrend szerinti vonatok használandók:

Fiume állomásról az 1913. évi június hó 2-án közeledő 1618 sz. személyvonat; érkezik St. Peter i. K. állomásra 1913. évi június hó 2-án 7 óra 10 p. este.

Nagykanizsa, Szombathely állomásról az 1913. évi június hó 3-án közeledő 306. sz. személyvonat; érkezik Wr. Neustadt állomásra 1913. évi június hó 3-án 7 óra 19 p. órákor este.

Budapest, 1913. év május havában.

Az üzemeltetőség.

HIREK.

A hétről.

Tudom, hogy irigykednek megint a zalaegezesiek, hogy Kanizsán mindig van valami. Hát úgy áll tényleg a dolog, hogy, ha már nemis vagyunk nagyváros, de legalább nagyvárosi allűröket próbálunk felvenni. Egész társadalmi életünk nagyvárosi mintára van berendezve, úgy járunk, úgy öltözködünk, étkezünk, mint a nagyvárosok lakói sőt szórakozásaink, szokásaink is kezdenek azonosokká válni. Aki a hamisítatlan dunántúli kisvárosi életet tanulmányozná, Kanizsára ugyan hiába jönné, mert abból itt semmit sem találna. Talán ezt irigyli Egérszeg tőlünk?

Azt mondják, hogy nálunk 270 korona jött be a gyermek napon. Há' hiszen összegnek elég kevés, de ók megállapítják mindjárt a ténny, hogy Kanizsán ennek a tiszterese is begyűlik. Szóval mi igazi kulturváros vagyunk, nálunk van érzék a nagyvárosok kulturmogalmairól. Pedig higgyék el kérem, az egész csak pénzkérdés. Ki ad máma szivesen gyermeknapra, mikor mind egyiknek magának is van egy csomó gyermeke. Dehát a külszin sokat tesz. Há meg a kocsisorozó? Erre néztek ám nagyot odaát, ami riválisaink. Az ősi dzsentri nem tudott volna egy pár virágos fogatot kiállítani, mint a régi időkben? Lám a demokratikus éra szele a vidéken, hogy a dzsentri behuzódik falura, nem mutatkozik kapott fogataival s a demokrácia kiáll felvirágozott kocsikkal, diszes liberális janasokkal a lá nagyvaros aristokráciája. S a sors úgy kedvelt minket, hogy még egy autóversenyt is láthattunk. Persze az sem tetszik odaát, hogy a főispán is lejön olykor-olykor s hogy itt úgy fogadjuk, mint egy főherceget. Éa azt mond, m. hogy

ahol nincs nagyobb ur, mint a főispán, ott a főispán valóságos herceg, ünnepelni valakit pedig az is a nagyváros szokásaihoz tartozik.

Este 11-kor népek a kávéház terraszai, meglelték pótzékékkal s pesti mintára, lóg a kávéház ablakán a felirat „Ma Horváth, József József, hangversenyez.“ No kérem kell-e még ennél is több. A város színe, java kint van, élvezi szívia a kellemes esti levegőt a kávéház terraszáról, bent húz a cigány s aki hozzánk jön az bizonyára meglepődik milyen intenzív társas élet van nálunk. Pedig családok, mert az a város társadalmá, mely kénytelen a kávéházban menedéket keresni, nem az igazi. Ez már átalakult, raffinált társadalmi berendezés, mely a polgári erkölcsök hanyatlását s a nagyvárosi levegő behatolását jelzi. Mi még nem vagyunk olyan nagyok, hogy úgy kellene élnünk, mint a nagyoknak. Most mindenki a fürdőre készül, de még megvárják a színészeket s ráakarnak cáfolni arra a rossz hiedelemre, hogy Kanizsáról műpártolás híján megszűnnek a színészek. Azt hiszem az előlejek után, hogy Füredi direktor igen meglesz elégedve. Még a mozisok is önként bezárják üzletüket a színészekre való tekintettel. Most azután megint megindul a primadonna háború, de ez szerencsére, nem fog balkánkrizist okozni.

Még egyet! Szóltam a fürdőkről. Igen kellemesen lep meg, hogy a város tehetősebbjei ezidén nagyrészt magyar fürdőkre mennek s igen tekintélyes azok száma, kik, ami kintostunket, a „magyar tengert“ keresik fel. Báróság allandó maradna ez az elhatározás.

— A nagykanizsai róm. kath. főgimnázium június hó 1-én vasárnap tartotta toronaversenyét lelkes közönség látogatásával. A szép idő nagyon kedvezett a tornázóknak. akik hámulatosan dolgoztak. Legszébb eredményt Horváth Gyula VII. o. t. ért el, aki 5 érmet és egy bronzszobrot nyert. A szabaddyakorlatok nagyon jól sikerültek. Ezek után a nyújtón következtek a gyakorlatok. Az 5 drb. 10 K-ás aranyat Szukics VIII. o. t., Fülöp és Polák VII. o. tanulók, Kramer és Váci VI. o. tanuló nyertek meg. A többiek 1—1 bronzérmert kaptak.

A 60 méteres síkfutásban 1. Marvalits I. o. t., 2. Rosenburg I. o. t., 3. Plosser I. o. t. A II. osztályosak közül: 1. Tóth, 2. Subics, 3. Némethi.

80 méteres síkfutásban 1. Németh Gy., 2. Vojvoda, 3. Sabján III. o. tanulók.

100 méteres síkfutásban 1. Bors, 2. Helf, 3. Alattáder V. o. tanulók. A VI. osztályból: 1. Váci, 2. Völgyi, 3. Mátyás.

120 méteres síkfutásban 1. Vlasits, 2. Horváth, 3. Polac.

Futás után a magas ugrás következett. A VII. osztályból: 1. Horváth, 2. Fülöp, 3. Polák. A VI. osztályból 1. Kittinger, 2. Völgyi, 3. Mágiás.

A vívás is szépen sikerült. 1. Eörsi VIII. o. t., 2. Kerfész VIII. o. t., 3. Bosnyák VII. o. t. 4. Hammschmidt VI. o. t.

Távolugrásból 1. Prk, 2. Tukovs, 3. Vita IV. o. tanulók. Az V. osztályból 1. Bors, 2. Vámosi 3. Kemény.

Nagyon szép jelenet volt a kicsiny I. osztályo-

sok kötélhúzása. Az I. b) nagy erőt fejtett ki, míg az I. a) osztályt legyőzheték. Győztesek még: a II. a), a II. b) ellenében és a III. a) a III. b) ellenében.

A 420 m.-es stafétafutásból 1. Vlasits, 2. Horváth, 3. Schneider VII. o. tanulók.

Sulydobásból 1. Kittinger, 2. Völgyi, 3. Doupona VI. o. tanulók. A VII. osztályból 1. Vécsey, 2. Horváth, 3. Horváth D. A VIII. osztályból 1. Szukics, 2. Eörsy, 3. Mátyás.

A 100 yardos síkfutásban: 1. Horváth Gy. VII. o. t., aki a tornaszületnek egy kitűzött sándékát nyerte meg.

Azután a fúlesladdamérkőzések következtek. Először a III. és IV. o. állt egymással szembe. A győztes a IV. o. volt. Utána az V—VI. osztályot csapata mérkőzött a VII. osztállyal. Az V—VI. o. egészen tartotta magát, de az ellenfél nagy erejével szemben veszített 3:0 arányban.

A díkjóstáshoz örömeit arccal jöttek a tornászok, ahol Vécsey Idus urleány tuzte ki a győztesek mellére a 5 érmet. Meg kell emlékeznünk a zászlóvivőről Németh J. VII. o. tanulóról, akinek melle tele volt érdemjelmelek. A versenyen azonban a közönség sokkal többet várt tőle. Szózat után a tornászok elvonultak.

— Házaság. Dr. Hegedüs György, lapunk munkatársa vasárnap tartotta eskütvőjét Milosevici Olgaival-Slaveticeu, a kegyuri templomban. Társadalmunk a művelt lelkű fiatal urassonnyal nagy nyereséghez jut. Finom lelkében sokoldalú tehetség ő; zausz, festő, énekes, ki hosszú időn át országos nevű intézetekben nyerte kiképeztetését. Örömmel mondjuk el mindet, mert minden nyereség, mely sokszor pangó társadalmi életünkben némi felfrissítéshez ad reményt, örömmel tölti el lelkünket.

— A nagykanizsai könyv- és papirkereskedők elhatározták, hogy üzleteiket 1913. június 1-től 1913. augusztus 25-ig este 7 órákor fogják becsukni. Miért is tisztelettel kérjük a vendékönséget, hogy bevételeiket este 7 óra előtt legyenek szívesek eszközölni.

— Sport. A nagykanizsai róm. kath. főgimnázium lövésztanfolyama május hó 31-én tartotta versenyt Treiber Kálmán százados és Schneider Isván hadnagy vezetésével számos érdeklődő tiszti jelenlétében. Jelen volt Léderer Miksa őrnagy is, aki szép beszéddel intézett a tanfolyam tagjaihoz. A lövészek közül különösen kiemelkedik Schneider József VII. o. t., aki az I-ső díjat, Németh József VII. o. t. a II-ik és Mair Pál VII. o. t. a III. díjat nyerték. A többi lövő is szép eredményt ért el, ami mindenesetre igazolja, hogy a vezető tisztrak lelkesen munkálkodtak, hogy hazánkunk jó katonák képezzenek. Nemes törekvésekről örömmel adunk hírt.

— Németország mütárgya fogyasztása a múlt évben Németország 1912-ben 560 millió márká — 1910-ben 350 millió márká értékű mütárgyát fogyasztott. A birodalom mütárgya fogyasztásának emelkedése páratlanul áll. Már 1910-ben azt hitték, hogy a további emelkedés lehetetlen, mert már akkor 170 kg. mütárgyát használt fel birodalmi átlagban szántóföld területe minden kat. holdján, mégis két év alatt több mint 200 millió márkával emelkedett a fogyasztás s így 1912-ben körülbelül 156 kg. különféle mütárgyát használt fel szántóföldejének minden kat. holdjára. Ennél elképzelhetetlen semmi sem bizonyíthatja a mütárgyázás nagyon is jövedelmező voltát. Ezzel szemben Magyarország — fél akkora szántóföld területén — elhasznált 1912-ben nem egészen 20 millió korona értékű mütárgyát, a mely mennyiségből országos átlagban 15 kg. mütárgya sem jut egy katasztrális hold szántóföldre.

BORBÉLY ÉS FODRÁSZ ÜZLET ÁTVÉTEL!

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy helyben

=== a Deák-tér 1-ső szám alatt, ===

illetve IFJ. WAJDITS JÓZSEF KÖNYVKERESKEDÉSE

és VÁRY ZOLTÁN okrárszédája mellett levő MUNKÁCSI-féle

BORBÉLY és FODRÁSZ ÜZLET

tulajdonomba ment át.

Amidőn ezt a nagyérdemű közönség becses tudomására adom, főtörekvésem oda irányul, hogy az üzlet átvétel alkalmával mindazon ujtásokra, melyek a mai kor és a higiénia igényeinek megfelelnek, költséget nem kímélve, üzletemet olyan nivóra töreksem emelni, amely tisztelt pártoló vendégeim elégedését fogják részemre kiérdemelni.

Számos évi tapasztalataim nagyobb városokban, azt engedik reményleni, hogy tisztelt pártoló vendégeimet a tiszta és gyors kiszolgálással ki fogom elégteleni. — A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok

Nagykanizsán, 1913 június hó

teljes tisztelettel Kirchknopf Ernő
borbély és fodrász.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenyitásainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny“ hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — Annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny“ rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

Kénes gyógyforrás Varasd-Töplitz (Hortvátország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirtda-állomás.

Uj gyógyezálloda villanyvilágítással, hírneves radiotív tartalma kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák. Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

Budapesti Asztalos Ipartestület

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

árcsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. sz. (Békkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövötkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja a ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényeszer teljesen kizárva. — Stilizertü modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségeért

Az árucarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

MEGHIVÓK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készítettnek

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Videki megrendelések gyorsan elintéztetnek.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladvány-zerkesztő:
SZELE ELEMER

Főszerkesztő:
KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

Nincs közérdek, csak — üzlet.

Több fővárosi lap híradása szerint a vidéki újságkiadók szövetsége közgyűlést tartott Budapesten és annak elnöke, Sas Ede a cikünk címében foglalt kijelentést tette. A hírlap k azt jelenti, hogy a jövőben még az isteni tiszteletekről szóló kommunikékat se közlik a lapok ingyen, hanem azokat meg kell fizetni. Minden sor, mely az újságba kerül, a közlési díj ellenében jut nyilvánosságra.

Vegyünk csak egy kicsi lélegzetet. Azt kell hinnünk, hogy az egész egy elkésett áprilisi tréfa. Fel kell tételeznünk, hogy Sas Ede kollegánk ezt a kijelentést, legalább ilyen alakban nem tette. De miután napokig vártunk az elnöki nyilatkozatra és az késik, erkölcsi kötelességünk, a saját reputációnk érdekében ezt a kérdést megvilágítani.

Ha igaz volna az, hogy Sas Ede az általunk inkriminált kijelentést tette, akkor tulajdonképpen ebben az foglaltatik, hogy ha keresztény hite szerint való alázatossága je-

lélt Csernoch bíboros nagyestörtökön tizenkét koldusnak megmossa a lábait. — erről a hetedik nagyhatalom mindaddig nem vesz tudomást, míg a primási gazdasági hivatal a két korona beiktatási díjat a becses lapnak be nem küldi. Hasonlóképpen, ha az izraelitáknak engesztelő napján tartandó szertartások közlését kérné a rabbinus, ezt a becses lap csak az esetben szíveskedik megtenni, ha a két korona beiktatási díjat a zsidó hitközség pénztára beküldötte. Senki vőlegény, senki menyasszony ingyen nem lehet. Senki a nyilvánosság, a sajtó tudomásul vétele mellett meg nem halhat, kivéve, ha a halál híré közléseért járó díjat előre beküldötték. És miután a sorok száma szerint kell fizetni, lett légyen bármily tündöklő közéleti pálya vége, erről a lap csak abban a határban vesz tudomást, amennyi terjedelemben a beküldött összeg erejéig a néhai méltatni lehet. Aki első osztályú parentációt kíván, fizessen. Meg fogja kapni, még ha Berele Hay névre hallgatott is életében.

De édes Istenem? Hát a közönség? Az

semmi? Hát el tud képzelni „A nincs közérdek, csak üzlet” című szövetkezet olyan bárgyu olvasótömeget, amely kezébe vegye és előfizetésével támogasson olyan lapot, melynek ilyen szemérmetlen és ilyen nyílt programja van. Mióta a színház valóban nem a muzsák hajléka, hanem szintén a geszfé, azóta nem hánytorgatjuk, hogy az újság a szinagázgató tulkövetelő reklámjaiért díjat akar szedni. De ezt is módjával, mert ha Sas Ede pátriárkában Nagyváradon a szinagázgató adózhat a lapoknak és marad neki is elég, nem ugy van minden helyen. Lám Verébélyről a szinagázgató megszökött. S ettől a szerencsétlen flótástól, akinek társulata éhezik, szedjen a sajtó közlési díjat?

Nem, ennyire még nem juto'tunk. Haszonleső és romlott korban szolgáljuk a közvéleményt, de hogy minden sorunkat az gyanúsítsa meg, hogy megvagyunk fizetve, — ezt elviselni képtelenek vagyunk. Mi még az elmúlt időknék ál mohikánjai vagyunk. Aki adunk valamit a tisztés sajtóra, adunk valamit hivatásunkra és abban a naiv hitben

Il fiore.

Irta: MÓKUSKA.

— Nézd, csak nézd! Látod? — szól minden bevezetés nélkül, egy harminc évesnek látszó barna férfi a barátjához.

— Ugyan mit? Még csak meg sem mondod, hogy mit nézek, ugy el morólltél a bálmalásba — felelt könnyedén, egy sudár terméttű vöröshajú fiatal ember.

— Azt a két fiatalurat. Az egyik tiszt, a másik bankhivatalnok. Most jöttek át az öltözőből ide az ebédlőbe.

— Miért nézném őket? — és nevetve nézett barátja komor arcára.

— Nos, figyelj ide! Nem éppen nevetni való dolog történt. Szép, fiatal, údearca olasz leány mulatott itt a báltéremben, akit éppen most kisért haza az a katonatiszt. Mire vissza jött a bankhivatalnok már várta, valamit ő-szereszték. Nézd, mar névjeget is váltanak. Bizony mondom, párjaj lesz belőle. De, mit is kellene itt tenni. Az a szép signorina nem tud az egész dologról semmit.

Részegítően mámoros a bálterem levegője, a hangok zsongásától, a tisztes melodiáktól, a fiatalok csengő nevelésétől és a kacér pillantások hatásától. Pezseg és forr a vér ereikben.

Éjfekete szemében tüzet villogtatva, köztük mutat Gioconda is.

Csak nem rég jött Ven-ziából Magyarországra. Ez a szép kis olasz leány rajongott mind-nemért, ami magyar. Csodás gyorsasággal sajátította el ezt a szépen csengő magyar nyelvet.

Kissé olaszos kiejtéssel beszél, igazán érdekessé teszi egész lenyét és kedvel halgatja mindenki.

Gyönyörű éjszót személt akire rá veti, az megszédül annak varázsától. Hódít, gyujt és olvaszt minden felé. De ő csak ritkán hódol. Az egész társaság körüljárjougja, urak s tiszték egyaránt hódolnak neki.

Különböen egy bankhivatalnok udvarolt a szép leányunk, mivel már Veneziában ismerkedett meg, egy estlyen.

— Bella signorina — szóló a bankhivatalnok.

— Kérem beszéljen magyarul, mert csak azt szeretem, a mi magyar vág közbe Gioconda, a szép kis olasz

leány. Mire a bankhivatalnok kissé szegyekeuvre fordítja szavait magyarrá.

— Szép Gioconda kisaszony, egy kis ibolya-csokrot hoztam önnek. Ugyhiszem megengedi, hogy a hajába tűzzem?!

Gioconda minden szó nélkül kissé lehajta művésziesen megfésült szép fejét, hogy a virágot reá tűzhessék.

— Köszönöm, — felelt halkán.

— Szabad egy táncra? Éppen most kezdik a keringőt.

— Ezt nem táncolom. Inkább sétáljunk egy kicsit s ha a körmagyart táncolják, akkor én is táncolok. Tudja, az magyar eredetű, az nekem jobban tetszik.

— Amint parancsolja, éjszemtű királynőm. — Sétálnak fel s alá a teremben, mind halkabban beszélgetnek és megmámorosodnak attól a különös levegőtől, amely a báltéremben uralkodik.

Mikor a körmagyar első akkordjai szállnak át a terem, felesllan Gioconda éjszót szemé is és még jobban fénylik, mint a eszlárok vakító fénye. S táncolja vidáman, lelkesedve a magyar táncot. Minden érzése éodolatlan magyarrá alakult.

Az új

Osram-dróflámpák
Töreketlenek

élünk, hogy közérdekből írott minden szavunk a közellenőrzés alatt áll. És voltaképpen a lap hitelének, egzisztenciáknak alapja a megbízhatóság. Hogy tudja mindenki, hogy hasábjaink az egyes cikkeket nem a pénzszerezés inspirálta, hanem a közérdek.

Merjük mondani, hogy ha, Sas Ede szájába adott elvek alapján alakulna meg a vidéki sajtó, miután itt mindent hamarabb és hitelesebben tudnak meg az emberek, a közönség megvetése, bizalmatlansága és támogatásának teljes megvonása ásná kora sírját.

De tegyük fel, hogy nem vagyunk jó útleterembők, hogy mi még a régi világ hamupipőkéi vagyunk. Mit tesz az? Mégis az idealizmust mi öregek képviseljük és csak azon osodálkozunk, hogy egy testület szótlánul maradt az új tanok merész hirdetések alkalmával.

Vagy valószínű az a feltevés, hogy efajta elnöki kijelentés nem is hangzott el és ebben a zavaros panamavilágban, amikor a miniszterelnöknek kell a bíróság előtt becsületéről számolni, — jobbnak látták szó nélkül hagyni a téves ujsághíreket.

Cikkünk azt a célt szolgálja, hogy a kérdés tisztázassék. Mert a vidéki lapok, és *specialisan lapunk* nevében effele kijelentéseket tenni senki sem volt jogosítva.

Széchenyi István,

mint Magyarország erkölcsi nevelője.

A legáltalánosabb életű magyar: gyakorlati erkölcsömester volt, aki élve szemmel figyelte meg, hogy „Kelet népe”, amint ő a magyart nevezte, nemcsak gazdaságilag satnya és a veszedelem lejtőjén lefelé rohanó, hanem erkölcsileg is gyöngye lábon áll, ami ádatlan politikai és gazdasági életének keserű folyománya.

Van itt egy másik fiatal ember is: katonatiszt. Ő is különös érdeklődést mutat Giocondá iránt. Csakhamar át is kéri Giocondát a bankhivatalnoktól és gyorsan tovább lejt vele. Boldog, ha Giocondá közelében lehet s ujjong örömeiben, ha vele táncolhat. (Az ő szíve sem volt körülvárta, mint itt a legtöbbé és ő is hamar rabja lett a szép női szempárnak.) Kéjes gyönyörrel élvezte az illatot, mely Giocondát körülveszi és szívja magába, mint a tavasszi rózsbimbó leheltet. Gyönyörű szemében a menyországot véli feltálni.

Mikor táncolta az ebédelőzők értke, megállt a tiszt és Giocondát bevezette az ebédlőbe. Ott egy fehér orgona virágcsokrot ad Giocondának, amelyből egy szálát kihúz és ügyesen felcsérelti a kis ibolya-csokorral. Ez a szál orgonavirág Giocondát még bájosabbá tette és valami felséges külsőt kölcsönözött neki. Az ibolyacsokrot az asztalon hagyják odavetve, árván . . .

Giocondá mégis megjegyezte: Nem sértődik meg Facchini ur, a bankhivatalnok?

— Bizsa csak rám, édes signorina. —

— Nem búsom, nekem is jobbass tetszik az Ön orgonavirágja, mint az ibolya — felelt nevére Giocondá.

(Vége köv.)

Föltette azért magában, hogy a politikailag és gazdaságilag züllött nemzetet erkölcsileg is magasabb fokra emeli, — mert — hite szerint — csak erkölcsileg finomabb, tisztább fogalmakkal ékeskedő nemzetet lehet könnyebben rábírnai azon reformok elfogadására, melyeket ő nemzete átalakításának keresztulvitelére céljából szükségesnek ismert meg.

Azért, ha reformterveit tartalmazó könyveit olvasuk. lépten-nyomon fölbukkanik egy-egy erkölcsi követelmény, kijelentés vagy eszme, melyekkel mintegy megrendíthetetlen alapot szándékozik vetni ajánlatahoz politikai és gazdasági terveit, törekvéseit, elvei és gondolatai számára. Az a meggyőződés táplálja, hogy, ha erkölcsi elveinek hirdetésével sikerülne a magyar olvasó lelkiismeretét megmozdítani, akkor könnyebben fog boldogulni gazdasági és politikai terveinek elfogadtatásával is.

Ez erkölcsi elvek azonban kevésbé érintik a teológia körét; nem oda, hanem a gyakorlati erkölcs-bölcsészet bírodalmába tartoznak s bár eszméi közül isten, vallás, halhatatlanság nincs kizárva; mégis inkább az embernek mint polgárnak, különösen a magyar embernek, mint *hősi* erkölcsi kötelemeire vonatkoznak. Az a célja, hogy minden erkölcsi eszmét a hazafiság szolgálatába hajtson, mintegy polgári erénykönyvet adjon, mellyel a korabeli magyarságot az érény gyakorlására rávegye.

Mert az erényes országot is szerfölött szükségesnek nézi s róla az a véleménye, hogy „bármilyen szerencsétlenül helyzetben legyen is az ország, bármilyen láncok által legyen is lebilincselve a nemzet, előbbi utóbb mégis szabadabb életre vergődik, ha lakosainban a polgári erény tiszta vére buzog. S viszont akármiely boldog fekvésű legyen is egy ország, bármilyen szabadságokkal bírjanak is lakosai, lassan-lassan mégis rabigába görbed, ha romlott az erkölcs s polgári erény nem fénylik többé” (Hitel.)

S hogy elveit erkölcsi vonatkozásunkká is kellett tennie, annak bőséges okát találhatni Széchenyi korának minden téren fájdalmas hanyatlást feltüntetett jellemében. Azért is azt akarja a magyarság lelke előtt feltárni, hogy az az életmód, melyet nemzete az időben folytatott, erkölctelen: erkölctelen, mert ellenkezett az isteni és természeti jog követelményeivel.

Mert a külföldön sokszor és sokat utazott Széchenyi mit talált itthon, ha a mi állapotainkat a külfölddel összevetette?

(Folyt. köv.)

Kováts Antal.

Levél.

Be messze eszem tőled, jó Anyám!

Gondolsz-e néha — titkon — mondd, réám?

Ah, szinte látom pergő könnyedet,

S hallom, mint sóhajtasz: „A fiam beteg,

Gyógyítsd meg őt, Uram Istenem,

Ne vedd el őt, add vissza énnekem!”

Ne sírj, anyám . . . E forró délvideken

Ifjuságom már éledezni érzem.

Már nem fáj semmim, olyan jól vagyok,

Pedig azt hittem, hogy majd meghalok.

A mellemem lidércnyomása állt.

A lelkekre búhányt nehezült.

És most újra visszajött a kedvem,

Édes anyám, hát ne sírjál értem

De Istenem, majd elfeledtem róla;
Az orvosnak van mondanivalója
Tegnap, hogy itt volt, sok egyéb között,
Egy csekélységet lelkeimre kötött.
Azt üzeni, hogy nincsen nagy bajom,
S hogy hamar érkezz, — jöjj gyorsvonaton!
LÁNG J.

HIREK.

A virágos Nagykanizsa.

Rögeu volt. Valami három estendeje, hogy nálunk is megindult egy széptörkés: — virág nyilat az ablakokban s az erkélyeken A virágok sines pompáján akadt meg mindenfelé a szem tekintete. Ócska házaik szépségben virultak. Ma senki csak a multé az a szép törekvés is. Őresen állanak az erkélyek s ablakok, megszűnt a nemes verseny! A krónikás fájdalmasan szól — a virághervadásról. Csak szalmaláng volt ez is, mint annyi sok más Talán a dícséret várása dagesztotta sokak hiúságot, hogy virággal díszítsék házaikat. Ma senki sem beszél rólok, — oda a virágos Nagykanizsa. Tereit nyitunk ismét a nemes törekvések. Sorra vesznék majli a virágos házak szépérvék birtokosai. Megemlítnék mindazok nevet, kiknek művészi érzéke magyulvíva a virágos Nagykanizsa megteremtésében! De nyujtson nekünk segítő kezét, a Szépieti egyesület is Nemes hivatása is ez a mi legagilisabb egylettüknek, melynek a működése legtehető alkotott a város szépítése körül. Szóltassa fel lapunk után a város közönségét, hogy keljenek versenyre a házak szépítésében. Milyen szép is az a virág! Miutna megváltozónak tüstént a város képe, a miut az utcákon ismét kivitranak az elfeledett virágok! Szinesen szép lesz a Deak-téren az a sok tures erkély poros ablak. Megfelevenedik az utcák képe s a nyíló virágok szép-ége fedlett egy darabot az élet, robotosgondjából az élet nap-számosainál.

Kritikus.

S z i n h á z .

Még egy nap s az aréna környéke ismét hangos lesz. Megjön Faredi direktor társulatával s megkezdji az Éva bemutató előadásával az évadot. Reméljük, városunk közönsége színeszpartolónak fog bizonyulni s mint a színművészet igaz barátját ödvözlöhetjük majd kritikáinkban. Faredi direktor társulatát nem kell dícsérnünk külön: — dícséret a mult. De, hogy a színész kedvel bontsa ki tehetőségét s ihletettségét — ahhoz publikum kell! Mutassuk meg, hogy nemcsak panaszkodni tudunk kulturhiányaink fölött, hanem azok megszűntetéséért áldozni is, ha alkalomunk kínálkozik.

— Érettségi vizsgák A helybeli főgimnázium szóbeli érettségi vizsgái ma megkezdődtek. A vizsgákon Kárpáti Kelemen dr. a székesfehérvári tankerület kir. főigazgatója elnökölt. Szóbeli érettségi vizsgálatra becsatoltak összesen 26 tanulót.

BORBÉLY ÉS FODRÁSZ ÜZLET ÁTVÉTEL!

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelttel értesíteni, hogy helyben

a Deák-tér 1-ső szám alatt,

illetve IFJ. WAJDITS JÓZSEF KÖNYVKERESKEDÉSE

és VÁRY ZOLTÁN cukrászdája mellett levő MUNKÁCSI-féle

BORBÉLY és FODRÁSZ ÜZLET

tulajdonomba ment át.

Amidőn ezt a nagyérdemű közönség becses tudomására adom, főtörekvésem oda irányul, hogy az üzlet átvétel alkalmával mindazon újításokra, melyek a mai kor és a higiénia igényeinek megfelelnek, költséget nem kímélve, üzleteimet olyan nivóra törekszem emelni, amely tisztelt pártoló vendégeim megelégedését fogják részemre kiérdemelni.

Számos évi tapasztalataim nagyobb városokban, azt engedik reámenyleni, hogy tisztelt pártoló vendégeimet a tiszta és gyors kiszolgálással ki fogom elégteleníteni. — A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradok

Nagykanizsán, 1913 június hó

teljes tisztelettel **Kirchknopf Ernő**
borbély és fodrász.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni veresenyfársainkat. Az álmosság nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetései rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. Annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

Kénes gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvátország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirtda-állomás.

Új gyógyszállóda villanyvilágítással, hírreves radioctív tartalma kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél, Ivókurák makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál.

Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Új szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny”-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

Budapesti Asztalos Ipartestület

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruosarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körut 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában)

Ezen szövetség az „Országos Központi Hitelészövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva. — Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségéért

Az áruosarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosek dolgoznak.

MEGHIVÓK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készítettnek

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Videki megrendelések gyorsan elintéztetnek

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, egy évfolyamra 2 korona 50 fill. — Egyre számú ára 10 fill.

Feladó szerkesztő:
SZELE ELEMÉR

Főszerkesztő:
KEMÉNY LASZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

A tanév vége.

Az iskolai év utolsó hetében vagyunk. Alig van ember, ilyenkor, aki akár közvetve, akár közvetlenül ne keresné az összeköttetést a pedagógusokkal. Ez az érdeklődés helyes és üdvös is volna, ha az iskola és a nagyközönség között az érintkezés intenzívebb volna, ha az iskolának a társadalom nagyobb figyelmét szentelne. Sajnos azonban nálunk a pedagógia ügylátszik marad csak az iskola és a szülők, akiknek elsősorban kellene gyermekeik jövőjével törődni, közömbösen viselkednek minden pedagógiai törekvessel szemben. Csak ilyenkor jönnek a szülők, a rokonok — az év végén, — hogy bukásra álló fiaikat megmentseik az egész évi nem tanulás kellemetlen következményeitől.

Hihetetlen az a naivság, mellyel a legtöbb szülő beállít. Az egyik alapítványi helyet szeretne megszerezni nem tanuló eseménthöz. A fiu ötből is elégtelenre áll s egész évben rovoécédulákkal dolgozott s a szülőknek mégsem jutott eszébe évközben érdek-

lődni. De itt a tanév vége, jó szóért, protekcióval — gondolják — majd csak el lehet a dolgot igazítani. S hiába magyarázná nekik az ember, hogy egy vizsgai felelet maga még nem lehet irányadó az egész évi nem-törődőmség, hanyagság palástolására. Minden szülő ilyenkor a megváltó vizsgai feleletben bízódik.

A másik szülő azzal az elkopott frazissal hozakodik elő, hogy a gyerek úgy sem jár tovább iskolába, hogy elviszik más intézetbe, hogy az apja beteg s a fiu bukása tán sirba vinné stb. A sok tanférfinak valószínűs diplomátának kell lenni, hogy a különféle kifogásokat elűssék, hogy megnyugtató választ tudjanak adni. Rendesen az asszonyok jönnek, mert ezekben nagyobb a rábeszélő képesség; úgy vélekednek a papák — no meg a tanár urak is csak elnözőbbek lesznek az asszonyokkal, szemben s ha már semmi sem használ — egy-egy asszonyi könnyesepp megteszi a magáét. De a sok megcsontosodott professzor ügylátszik már

érzékletlen az ilyesmikkel szemben s a késői közbelépés már keveset használ.

Az iskola igazán keresi az alkalmat, hogy a szülők figyelmét felhívja a gyerekek előmenetelére, viselkedésére, de a legtöbb szülő egyszerűen tudomásul veszi a figyelmeztetést s napirendre tér fölötte. Sok szülő még bosszankodik is, hogy miért molesztálják a tanárok. Ez a hanyag nem-törődőmség, közöny, mindig megboszulja magát. Így nem lehet a pedagógusokat okolni, elfogultsággal vádolni. Pedig a legtöbb szülő elkeseredésében készen van feltételes itéletével s a tanterfiakat vonja felelősségre azért, aminek saját maga az oka. Ilyenkor tele vannak az újságok a brutális tanár, elkeseredett diákok, a tanár miatt a halálba stb. rémes című hírekkel. Keresik a hibát ott, ahol nem kelte.

Az iskola célja a tanítás és nem a bukattás; azt minden pedagógus tudja; de a mai tanrendszer mellett lehetetlen, hogy az iskolába nem való, gyenge eredményt felmutató gyermekekkel szemben más eljárást kö-

Il fiore.

Irtá: MÓKUSKA.
II.

Mert, ha nem is igen hódolt, azért őt sem hagyta hidegen a tiszt delegg termete, mely tekintett szeméi és ügyes modora. Mintha valami egészen új történet volna most az ő szívében is úgy dobogott, úgy zakatolt az a kis veszedelmes valami. Gioconda remegett attól a gondolattól is, hogy mi lenne akkor, hogyha ez valami meghallaná. Jaj, be rettenetes is volna az.

Talán én is jobban tetszem magácskáknak? — szól halhán a tiszt.

— Igen . . . fel-felt zavartan — azaz Gioconda, Hirtelen felébredve gondolataiból ijedten nézett fel, arra gondolva, hogy most lelkébe rejtett gondolatait meglopták.

— Hogy lehet édes? Hisz azzal a bankhivatalnoknál oly sokat tud beszélgetni.

— Hát az természetes is, vagy nem? Ő vele már Veneziában megismerkedtem és ott különösen azért szerettem vele társalogni, mert magyar egyedül

csak ő volt köztünk. De ő nem is igazi magyar, ezt csak később tudtam Olaszországból származott átlátni. A neve is olasz Facchini. Ugy-e igazam van? Azt is tudom, hogy a nagyjátja még Milánóban élt és csak az atyja jött Magyarországra, mert Veneziában beleszeretett egy ott üdülő magyar leányba és el is vette feleségül. Nos és akkor jött ide lakni, mint lakófényes, mert a leány örökölt a szülei után. Ennyi az egész amit róla tudok, ez elég sok, de már egy cseppet sem érdekel. —

És táncolnak tovább, most már egyikük sem beszél, csak egymást nézik, sokáig, némán. Az észre már nincs szükségük, a szívük lángol, a szemük beszél. Beszélnek némán egymáshoz, míg csak valaki fel nem rezzentette őket a prózai szóval:

— S abad? —

Egy kis ideig mással táncol Gioconda, s aztán ismét átkéri a tiszt. Éppen akkor táncol el mellettük egy szőke leánnyal a bankhivatalnok, s amint meglátja, hogy virágát kieserelték, piros besz a szegyéretől és a dühötől. Szóli akar, de mégsem, gondolja, majd inkább a bál után vonja kérdőre azt, a aki kieserlette.

Az első hajnalpír átszűrődik már az ablakon. Lassankint haza szövednek . . . Gioconda is készül néniakéjével haza. A tiszt engedélyt kér a hazakísérésre.

Kellemesen hat mindgyökükre a friss lég, de azt a mámoros kabáltságot még érzik, ami a táncteremben lept meg őket. Az utékban felhomály uralkodik. A villanylámpák a felhomályban úgy pislognak, mintha csak most ébredtek volna fel valami mély álomból és szemükből az álmot törtlgetnék.

Gioconda lefekszik pihenni. Elaludni szívesen, szempillái majd lörögának az álomtól, de egy furcsa előérzés bántja és ettől sehogysem tud elaludni. Feje forró csak hánykolódik párnái közt és még mindig fülében eseng a zene, az a különös zsongás, ami a bálteremben volt. Gioconda felétken körül néz, mintha keresne valakit, de nem találja a keresettet sehol . . . lecsukja a szemét, hogy legalább így lassan azt a ferfit, azt az édeset, aki az orgonavirágot adta. Hídeg kezét, törő homlokához szorítja és lassan, elhalon sutogja: Álom volt, csak álom, minden mi szép volt, csak álom csupán . . .

Hirtelen csöngő berregés hallatszik, mely meg-

Az új Osram-dróflámpák
Tökéletlenek

Képviselet és raktár Magyarországi részben: Fügér és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

vetenek a pedagógusok. Semmiesetre sem kellemes, ha a gyerekek existenciáját kénytelen a tanár megakasztani, ha a szülőknél így közvetve keserűséget okoz; de gyakran igazán ez az egyedüli pedagógiai eszköz. Erre nincs más orvosság, mint hogy azok, akik az iskolával érdeklőségben vannak szenteljenek több figyelmet gyerekeiknek a könnyíték meg a tanárok munkáját.

Széchenyi István,

mint Magyarország erkölcsi nevelője.

II.

Itthon a sok föld mellett is szegénység, telenség, az európai művelődéstől való elmaradottság, ifjúsétlenség, faragatlanság, parlagi betyárkodás, féltelenség, vad erőkak voltak az uralkodó vonások a meánélet vonatkozásaiiban. A köznegyek terén a haza iránt való kötelesség elhanyagolása, a mult nagyságának elbűsült bűmulata: előélet és elfogultság minden haladással szemben azon indoklással, hogy ragaszkodnak a régihez, mert régi, ha nem jó is, és elvetik az újat, mert új, ha jó is. Sznekkeltség az emberi és politikai jogok kiterjesztésének kérdésében, görösös ragaszkodás a nemesi kiváltságokhoz még anyagi romlás árán is. Önzés és igazságtalanság az igazságtalanság és a parasztsztyállyal szemben az igazságszolgálat és a közigazgatás mezéjén.

Szétszakadottság és fűsűltség a nagy célra irányuló egyesítés és lelki rugalmasság helyett.

Ilyeneknek találván Széchenyi a közállapotokat, csoda-e, ha elkecsereedett; de ez az elkecsereedés nála nem szegte szárnyát a munkakedvnek, ellenkezőleg, magasan szárnyaló tetekke ragadta.

S az ösztönöz, az ok, mely munkáss lelkesezésének szárnyakat adott, lelkének két indulatában található meg. Az egyik: mérhetetlen dicsőségvágya; a másik rajongó haza- és fajszerete. Az elsőről maga azt írja: „nem tudom, hogy határtalan dicsévágyom hová ragad”; a másodikról azt vallja: „Felhevült s rendetlen képzelet-e, vagy a tavasz életkorának szóval ki nem tejezhető édes vágya, nem tudom; de azon álom: egy nagy dicső nemzethez tartozni, szívem legtitkosabb hűrjait édeni harmoniában ringatja mindenkor. Ilyenekkel kérkedni nem mertem, sőt titokban tartám inkább; mert nagyobb kín alig van, — mint hideg visszavonulással és zárt kebellet találkozni a hazaszeretettől fűngölő, tárt szívnek.” (Világ.)

E kettős lelki indíték hatása alatt tökélte magát arra, hogy újjalkotójává lesz hazája, nemete gazdasági, műveltségi és erkölcsi életének. Ez utóbbit tekintetben pedig arra törekedett, hogy megnevezze kortársainak a hazáról, az emberiségről és a kötelességekről eddig táplált gyarló felfogását.

Féjtegetéseim további során is ezt a hármas célt követem, ki akarván mutatni Széchenyi műveiből vett szemelvényekkel, hogy a nagy hazafi szeméi előtt az erkölcsi átalakítás szükségé is lebegett.

S hogy Széchenyi maga is dús erkölcsi tartalmaú ember volt, azt megragadó erővel bizonyítja, az inádság, mellyel magát a nagy munkára mintegy Istennek följajlja, — midőn így fordúl hozzá: „Hatalmas bírja a földnek, a megfoghatatlan minden-ségnek, aki előtt bűmulattal és imáddal leberlők és csak gyűnőségemnek, agóvda dobogó szívemnek vagyok tudatában, hagyj az erény és tökéletesedés felé jutnom! Add nekem a benső vigaszt és a lélek csöndes békéjét, mely nélkül az ember a te szemel-telédbe nem merülhet; erősítsd meg gondolkodó te-hetségemet, hogy tiszta képzélő erő által hozzád fel-emelkedjem, jóságodat és nagyságodat megismerjem és létemnek indokát felfogjam. Tisztsúsi kedélyemet előéletektől és tölsd meg szívemet határtalan oda-adással és szeretettel az összes emberiség iránt. Boríts te magad fátyol életemre s hagyj kalandajmból, libámból és vétkeimből tisztulva, új életet kezdenem!” Ugy látszik ez inádságból, mintha Sz. a maga megtisztulásában és átalakulásában a nemzet megtisztulásának és átalakulásának képét festené.

S most lássuk első sorban azt, aminő elvekkél és eszmékkél akarja a hazáról való felfogást megne-mesíteni.

A jó hazafi gyakorlati fontosságú kötelességtől abban írja elő, hogy az egészséges itéletű nemzete elsőségségén örül s azokat mind jobban jőkben kifejti. *Őt pedig kettőtől fűrdözásait s halad, hol hátramaradást sejdítne.* (Hitel.) Csakhogy ehhez nem elég a fellángolás, mely bőven van bennünk, — bár ez is egyik alapja a jövendő nagyságnak — hanem a szalmatörre a komoly munka cserfűjéből is rakni kéne.

Ánde a Sz. felfogása értelmében megisztult hazaszeretet vajmi kevés van hazánkban, amint ezt panasza említi is. „S honzeretet minden önzéstől kitisztult honzeretet, mágnásban, nemesben ahhoz képest, hogy szinte kirekesztőleg rájók halmozódott a haza legszebb áldása, a szabály birtok, koránt sincs elég, de annál több a viszalykodás.” (Világ.)

(Folyt. kov.)

Kovats Antal

Igricnek.

*Igric ur, én konstatiálom:
Őn egyre jobb verseket ír,
Mikor az ember olvassa,
Nevetni kén' — és mégis sír.
Pedig Őn versit azért írja,
Hogy nevéssünk rajl' ugyebár?
De ha ugy szívünkön fekszik
Az a nagy por, az a nagy sár!*

*Mert hát ugy a szívünkhez nőtt
Minden kis léglá, minden ház,
Mit tehetnénk mást ilyenkor,
Szemünk a könnyől karikáz?
Mert szeretünk mi otthon mindent,
Amint szemünk egyszer meglát,
Szeretünk minden kicsi zűgöt,
Minden léglát és minden fát.*

*Igric ur ön bölcsen írta,
Hogy szerelmes legény s leány:
Hogy tavasz van, — mégis teljes
Az öntözésben a hiány.
Igen, de okát felelte,
Hogy a Tanács is szűntelen
Azt sőhajlja szép tavasz van
Első gondom — a szerelem!*

*Igy jutunk mi, porfelhőhöz,
Reggel, este, a nap nyugtán,
Komor fűllés, vagy szerelem
Sem a kőzön, sem az utcán.
Mindenké fut a por elől
De öntözés azért nincsen
Őh, be nagy kár, hogy a tanács
Csak tavaszt lát, bizony Isten!*

PETÁNCZY GYULA.

zavarja álmódzásában. — Jaj, ki lehet? — kérdő önmagától.

Léptek zaja hangzik, amely szobájához mindjobban közeledik majd nyíllik az ajtó. A szobaleány jön, távirattal a kezében.

— Gioconda kiasszony, ezt önnek hozták, és átnyújtja a táviratot.

— Köszönöm. Alszik a néni? — kérdő Gioconda.

— Igen, amióta megjöttök, azóta föl sem ébredt. —

— Kérem, most hagyjon egy kicsit magamra. —

— Alig, hogy kimegy a szobaleány, Gioconda idegesen tépi fel a táviratot, alig várja, hogy ki küldte.

— „Ma kilenc órákor a katonai víróteremben, ön miatt fog párbajozni Facchini bankhivatalnok, szal a tisztelt akivel az éjjel ön mulatott. Kérem okvetlen akadályozza meg.”

Egy jó k a r ó.

Gioconda megregegett, amikor végig olvasta a táviratot s szédűlve, öntudatlanul hanyalt vissza páruhára. De gyorsan összeszedi minden erejét, hogy felkelhessen, Nézi az órát. már háromnegyed kilenc. Jaj, sietni, csak sietni, hisz én vagyok az oka — sőtutogja zavartan. De miért? — gondolkodik. Oh igen, már tudom, a virág, a virág. Miért is hagytam kieserélni, de... aztán meglátja a kis asztalkán az orgonavirágot, lelveszi és megesókolja...

— Megkell őt mentenem! — mondja szászor is...

S még egyszer megesókolja a fehér orgonavirágot és aztán rohan, hogy még kellő időben érjen a víróterembe...

(Vége)

HIREK.

S z i n h á z .

Hosszu szünet után ismét itt van Fűredi direktor népszerű társulata, hogy a színéiávd udonságait bemutatva nekünk Nagykiszántai városának mindig örülni kellene, ha Valami művelőzetről van szó. Ugyanis ritkán jutunk színházi estékhez zenéhez, melyek ami szűre hétköznapi élethez szokott lenni, kiemelnek közönyből. És csodálat! Mozikortól közönségünk távolítja magát a színházról, s míg a muzik szulfola voltak közönséggel, s naponta 3 előadás is tartotta magát, addig a színház már az első előadásokon is gyengén látogatott. Ezt nem érdemli meg a nagykiszántai színtársulat, mely mindig ambiciós, kedvvel játszott s erősen kiemelkedik a vidéki társulatok közül. Ha már a bevezetés ilyen gyengén indul, mit remélhet Fűredi direktor később. Enyit a közönségtől.

Mit mondjunk a társulatról az eddig 3 előadás alapján? Új erőre a színház nem gyarapodott mind a régi, jó ismerősök. Talán az a körülmény csak előnyére vált a társulatnak, mert az összejárat egy-öntetűbb, simább, mint az őszel láttuk. A rendezés kifogástalan, a díszletek vidéki viszonylatban elsőrendűek. Egyet azonban nem akarunk figyelmen kívül hagyni, hogy a társulat egyik másik tagja még nem elég fegyelmelt, vagy nem akar régi hibáiról leszokni: elneveti a komoly jeleneteket, ami pillanattal derültséget okoz ugyan, de nagyon is illúziót rovására megy.

Pénteken és vasárnap Lehár nagykerü operettjét az évtá adták a címszerepben Teley Ilonkával. Ez a kedves, bájos művésznő óriási fejlődést azóta, hogy utoljára láttuk. Arójátéka sokkal őszintébb. Közvetlenebb lett, kiejtése tiszta, érthető. Nemis hiszik sokan, hogy az érthetőség a dalban, milyen fontos. A togtóbb énekesnőnek kellemes a hangja, de nem értnek belőle semmit. Meg kell állapítanunk, hogy Teley Ilonkát tartjuk a társulat lelkének. Évtá pompásan személyesítette, különösen énekel, méltó partnere volt Galetta Ferenc. Virág, mint mindig, most is kitűnő volt, Rákossy pedig kisebb szerepében talán főlételeg is külön kiemelni. Ernye Aurélie temperamentumos játékos, de nem fegyelmelt magát eléggé. Az előadás mindkét estén igen tetszett sokat tapsoltak s a közönség igen jól érezte magát.

Szombaton kevés számú közönség előtt adták Hajós darabját a Lakájokat. A darabot már ismerlettünk lapunk hasábjain s most csak az előadás regisztrálására szorítkozunk. A színészek díszletre legyen mondvá, hogy a gyér közönség nem vette el kedvetket a játéktól s helyi ambícióval játszottak azoknak szervező kellemes estét, akik a darabot megérették.

A szerelmes főkomoránytól jól adta Uj Kálmán. Janette szerepében Koncra Ilonka jutott jól megérdemelt tapokhoz. Rákossy, Virág mint mindig most is tudásuk legjavát adták. A komorna szerepében Bánya Irén igen jó volt.

— **Halálósás.** Bóly József korek. iskolai tanár 72 éves korában elhunyt Zalagersegen. Az elhunyt pedagógus valsmikor igen tevékeny részt vett Zalamegye kultur mozgalmában. Sok pedagógiai cikket is írt s lapunknak hosszú időt át volt munkatársra. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

— **Érettségi vizsga.** A Kárpáti Kelmecy kir. főgázgató elnökével megtartott érettségi vizsgák szombatban befejezték. Az érettségi vizsga igen szép eredménnyel végződött. A 26 jelentkező közül 3 jeles, 6 jó érettségi lett és csak ketten buktak egy tárgyból.

— **A polgári iskola junálisa.** Most szombaton tartotta a helybeli polgári fiú és leányiskola együttes junálisát a lasznaki parkban. A mulatságnak pompás idő kedvezett és öröm volt nézni a sok apróságot, amint táncperdültek a park terebélyes fái alatt. A park új tulajdonosa Billot Ferdinánd gróf igazán előkelő kedvességgel becsatlotta rendelkezésre kertjét, sőt 500 csomag cukrot is osztotta a gyerekek között. Németh tanár szép tüzijátékokat rendezett volt előkép, tornamutatóvány és sok egyéb bohóság is. A kert lampionokkal pompásan volt világítva és a fatárság sokáig maradt kint tanári felügyeletével.

— **460 tanítói állás.** A közoktatásügyi miniszter az országban 460 állami elemi tanítói és tanítónői állásra hirdert pályázatot. Ebből Zalamegyére esik: 11 tanítói és 9 tanítónői állás.

— **Két kis gyermek halálós szerencsétlensége.** Halálós szerencsétlenség történt pénteken Egervárott. Raposa György földmívelés két kis gyermeke, az 5 éves Péter és a 4 éves Róza szülei után a mezőre indultak. A két gyermek uja egy tó mellett vezetett el s ledűlt a part mellé játszani Jászárs közben a két gyermek elszédült s belezuhanak a vízbe és segítség híján mindkettő belefullt. A halóság a gondatlan szülők ellen megindította az eljárást.

— **Az ír. templomban a pünkösdi ünnepek alkalmából az istentiszteletek a következő sorrendben lesznek megtartva:** f. hó 10-én, kedden este fél 8 órakor márv istentisztelet. 11-én szórán d. é. 10 órakor muszaf, leányok konfirmációjával, este fél 8 órakor márv. 12-én, csütörtökön reggel 7 órakor eucharisz istentisztelet, a halottak felküdőváltó való mával (Házakráh) d. e. 10 órakor muszaf istentisztelet szünet Házakrával. — A péntek esti istentisztelet továbbra is változatlanul 7 órakor fog kezdődni.

— **Jutalom a kezeshelyi postarablók kézrekerítőinek.** M. kir. posta- és távúri igazgatóság Pécs, 27977/1. sz. Hirdetés. A kezeshelyi pályaudvaron f. évi február hó 1-én postakézreállítás közben elvesztett egy pénzcsák, mely különböző levelekben összesen 14.000 korona készpénzt, 57 drb. ajánlott s számos egyszerű levelet és egyéb postasanyagot tartalmazott. Az elvesztett pénz avagy a teljes nyomra vezelője részére a kereskedelmiügyi Minister ur. Ónagyméltósága egyezer (1000)-korona jutalmat tűzött ki.

— **Éjjeli telefonszolgálat a postán.** A nagykiszántai távbeszélő központnál az eddig csak próbaképpen tartott éjjelleg meghosszabbított nappali távbeszélő a szolgálatot, mely a nyári felévben ápril 1-től szeptember 30.) reggel 7 órakor, a téli felévben pedig október 1-től március 31-ig reggel 8 órakor kezdődik és egyfolytában mindennap éjjel 12 óráig tart — f. é. június hó 1-től lesz Állandósítva.

— **Előmunkálati engedély.** A kereskedelmi miniszter Breuer Vilmos bánokszentgyörgyi lakosnak a danántulí helyiérdekt vasutak Bak állomásától Zalasajótr, Zalaszentlászló, Pusztamogyoród, Bánokszentgyörgy és Borsfa érintésével Becehelyi vezető főmózdonyu helyiérdekt vasutvonlra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— **A m. kir. 20-ik honvédegyalozred Tapolcán.** Junius hó 9-től kezdve több napon át ezredősszponstosítással a kijelölt és nappali nagy gyakorlatokat végez. A gyakorlatok éjjeli állomási között van Tapolca is. Zalavármegyé alispánja rendeletet bocsátott ki, a gyakorlat területén levő községek számára, melyben az előkészületekről intézkedik.

— **Pályázat a Voigtländer féle iparos ösztöndíjakra.** A kereskedelmiügyi miniszter ur. pályázatot hirdetett a Voigtländer Frigyes bécsi lakos kereskedelmi tanácsos által Mária Valéria főhercegnő

ó császári és királyi Fensége születésének emlékeztetésére tett alapítvány folyó évi kamataiból alkotott két egyenként 1100 koronás ösztöndíjra. Ezek az ösztöndíjak képzéséhez kötötü juttatást tüz két oly, szegényebb sorsu, érdemes, szakmájukban kiváló és józan életű fiatal magyar honis iparuk mestereinek, vagy idősebb segédnek fognak odaítélni, továbbképzés vagy műhelyi berendezés céljára, illetve forgatókönyv gyantát, kik atyjuk a part folytatják s atól az iparüzletet átvetik vagy átvenni akarják. Az ösztöndíjakra csak olyanok pályázhatnak, kik katonai szolgálatauk már teljesítették, vagy az alól jogérvényesen felmentettek és akik, ha mesterek legalább 1 évet ha segédék legalább öt évet töltöttek ebben a minőségben. A pályázatok legkésőbb folyó évi június hó 30-ig a soproni kereskedelmi és iparkamarához nyújthatók be.

— **Ma hétfőn és holnap kedden az „Edison” színházban nagyon érdekes és tanulságos előadás lesz, melyen ismét elsőrendű műpek lesznek bemutatva. A gazdag és élvezetes műsor lapunk szék tere nem engedi, hogy ismertessük olvasóinkkal. Minden kép egy érdekes szenzáció! Aki egy élvezetes és kellemes estét óhajt magának olesó pénzért szerezni az ne mulassza el megnézni a művésziessen összeállított remek műsort. Szerdán és csütörtökön új műsor.**

Irodalom.

Az Élet 1913 június 8-iki számában Török Gyula folytatja „A zöldköves gyűrű” c. regényét, elbeszéléseket írtak Andor József és Balassa Imre, verseket Juhász Gyula, P. Pál Odón és Begyáts László. Ezenkívül ebben a számban találjuk Lendvai István folyóiratszései a nagy Tűzársalóról, Kovács Deszö tanulmányát a szolnoki művésztalépról, Vajda Ernő cikkét a gondolkodó állatokról és Abdul Hamid exzultán naplójának ismertetését. Ezenkívül Halasi Andor és Sztrakonckey Károly kritikái, valamint a rendszer aktuális rovatok egészítik ki az Élet legfrissebb számát.

Szerkesztői üzenetek.

— F. Verse Szabolcska Mihály egy hangulatos kis lírikus versének csak nem szövezerinti leírása! Szól pedig így:

Van egy barna kis lány
Ezen a világon,
Ennek nem is lány,
Hanem tündér áll,
Bozójám, borujám,
Édes menyországom,
Csicsereg madárkám,
Fehér gyöngyvirágom,
Leikem kis leányom!

Ugye, hasonló lá ön verséhez?! Tisztelje a tulajdonjogot.

— H. A. Tulságosan írta — s így unalmas.

— K. I. Komolyan hozza vagy tréfából? — Ugye, nem komolyan? Mi se ugye voltuk. Tréfának azonban — rossz vicc!

— Nem köszöhetjük. Összetapasva. Szerepd az állomok. Messze, messze.

DARUVAR

DELIVASUT ALLOMAS. FÜRDŐ DELIVASUT ALLOMAS.

Vasas és iszaphőforrások 34-50° C.

Fangó gyógykezelés. Hidegvizkúra.
Szénsavas- nap- és légfürdők.
Szabadban való fekvés.
Mérsékelt árak.

Prospektussal
szolgál

a fürdőigazgatóság DARUVAR Szilvania.

„Riska“ Allatvédőpor

az egyetlen gyógy- és övszer. száj- és
körömfájás sertésvész és baromfivész ellen.
A. M. Kir. földm. minist. által rend. eng.

Ára eredeti dobozban K. 3.—

Főelkészítő Meller és Társa Budapest, Károly-
körút 10.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
senytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillan-
tig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny“ hirdetői rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről.
Annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny“
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kellő haszna van. Szemesnek áll a világ,
vaknak az

ALAMIZSNA!

LAMPIONOK

dus választékban
Jutányos árban kapható
Ifj. Wajdits Józsefnél.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGÚ!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

Kénes gyógyforrás Varasd-Töplitz (Horvátország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirat-állomás.

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hiruves radiotiv
tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz es ischias stb.-nél. Ivókurák
makaacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál.
Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák.
Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,
saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a
Budapesti Asztalos Ipartestület
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ES HITELSZÖVETKEZET

áruosarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József-körút 28. sz. (Bérkoosis-utca sarkán.)

IV. Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek
felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényeztet teljesen szavatosa. — Silleszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Kisvártóság áru minőségéért

Az áruosarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és
kárpicsook dolgoznak.

Aspirin-Tabletták

(a közismert fájdalomcsillapító szer)

Hogy bizonyos legyen az ember, hogy csakugyan a
valódi Aspirint kapja, mindig A pirin-Tabletta formában
kell, hogy kérje. Ezek eredeti csomagolásban, 1 üvegeső
20 félgrammos tablettával K. 1.20-ért, kaphatók. Minden
egyik tablettán rajta van az Aspirin szó.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.
Elberfeld und Leverkusen
b. Mülheim am Rhein.

MILKA

Suchard
KITÜNÖ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Érdemteljes Árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, félévnyelvére 2 korona 80 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Felolvasó-zerkesztő:

SZELE ELEMÉR

Főszerkesztő:

KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazás szerinti.

A polgári és katonai társadalom.

A helybeli 20. honv. gy.-ezred népszerű parancsnoka, alighogy elfoglalta új állomását, igen kedves figyelemben részesítette a város uritársadalmát. Ezredparancsnokban kihirdette tisztjeinek, hogy a város uritársadalmát az ő vezetésével testületileg végiglátogatják. Az ezredes intenciója nyilván az volt, hogy ezáltal a polgári és katonai társadalom közötti laza kapcsolatot, szorosabbá, közvetlenebbé és szívesebbé tegye. Tényleg úgy áll a dolog, hogy a polgárság mindig idegenkedett egy bizonyos fokig a katonaságtól és viszont. A polgárember sehogyan sem tudott beleilleszkedni a katonai légkörbe és a katonaság kényes, feszes helyzetbe kerül gyakran, ha a polgárság ünnepjein részt vesz.

Különösen a kis város társadalmára kerül sokszor kényes helyzetbe. Hányszor olvassuk, hogy egyik másik körbe — társas egyletbe katonatiszt nem teszi be a lábát, mert valamikor surlódás volt a tisztiek és a civilek között. A kis város uritársadalmá-

nak tekintélyes részét a tisztikar adja és így mindenképpen helyes és szükséges is, hogy ne éljenek elzárt, külön világban, elegyedjenek kicsit a polgárság közé, vegyenek részt ünnepjein, szórakozásain s biztos, hogy a polgárság szeretettel fogadja őket körébe. A közvetlen érintkezés ellentét s a szíves baráti viszony magától megszünteti az antimilitarisztikus áramlatokat.

Nem lesz kétféle erőkes katonai és polgári, de nem lesz kétféle becsület sem. Hisz a polgár épen úgy büszke az ő polgári érdemeire, mint a tiszt az ő tisztis becsületére. Minek a kettő közé mesterséges éket szorítani, mikor a két elem igen szépen megférhet egymás mellett.

A polgárság ugyanis heterogén elemekből áll arra, hogy a kezdet tőle induljon. Aki tisztis társaságba jár, őket magánál vendégül látja, az a többi ember idegenkedését vonja legtöbbször maga után. Hogyha azonban a katonaság részéről indul ki a kezdeményező lépés, föltétlenül eredményes lesz.

Közöttük a testületi szellem annyira ki van fejlődve, hogy egyet akarnak s egyet tesznek. Ha tehát a parancsnok azt mondja, hogy mátol fogva minden tiszt keresse az alkalmat, hogy a város uritársaságával minél többször összejöjjen, akkor minden tiszt örülni fog annak, hogy nem lesz kénytelen magát a civilek társaságától elkülönözni.

Az ezredes lépését föltétlenül kedvesnek és tapintatosnak tartjuk s úgy vesszük észre, hogy az egész városban mindenütt a legjobb hatást keltette. Egyébként is az ezredes nem mulasztja el, hogy minden városi ünnepélyen, — az intézetek, polgárság ünnepélyein akár személyesen részt vegyen, vagy magát képviseltesse. Ez az a katonaság, aki ami ideálunk. Békés, normális viszonyok között együtt érez a polgári társadalommal, de biztosan hisszük, hogy háborus időkben is oszaky megállan a helyét. Ennek a katonának van érzéke ahhoz, hogy a katonaságot, hogyan kedveltesse meg a polgársággal s midőn ő a felület megette, a polgárság sietni fog a másikat felület elébe menni.

Evfordulón.

Ismét elmúlt egy esztendő
Tört nyomokon járva,
Híven kísért régi társunk
Az őrös pénzárca!
De legalább a rablókától
Sohse kellett félnem,
Mert több a pénz ugye máshol
Édes feleségem!

Amíg mások jól mulattak
S világukat élték,
Sziuház, estély, farsangolás
Náluk egymást érték:
Addig varrtad, foltoztattad
A téli estéken
Kicsikéink ruháskait
Édes feleségem.

Mig más asszony a változó,
Cifra divat bábja,
S szép kacsója hajfordrait
Félnap babrikájá:
Két kezed a sok dologtól
Cserapedzett s vérben,
— Ki-kimoss egy halom ruhát
Édes feleségem.

S mig sok eseléd urnót játcsza
Kényelemben élhet,
S más sem tesz, mint parancsoigat
A cselédségének:
Te nem tudod, mi a jólét,
Mert a szegénységem,
Cseléddé tesz! — De sirhatnék,
Édes feleségem!

Mindenkitől elhagyatva
Csak magunknak élünk!

Szórakozás, vendéglátás?
— Nincs arra költségünk!
S ha bajod van, — más fektüdnék —,
Nékem kell beszélnem:
Úgyan hagy abba a dolgot
Édes feleségem!

De tán mégis van valamiuk,
Ha jól körülnéznék,
Csak kiadta a jó Isten
Nekünk is a részünk...
Ott tanulja a nagy fiunk
Az „örög”, ugy vélem
A sum, est-et. Eladnád-e
Édes feleségem?

Melletted meg a második
Ép most kérdi tőled:
Mert nem nő ki a bajusza
Sohosom egy nőnek?!

Az új

Osram-dróflámpák
Törekletlenek

modern élet feltételei, a sajtó általános elterjedtsége és maga az iskola is sokkal korábban érleli meg a serdülő fiatalságot, mint ez annak előtte történt. A maturáns ma már itélési tudás dolgában megközelíti a férfi itélését és feltehető róla, hogy tudja már, hogy mit akar. A pályaválasztásnál adjunk inkább neki igazat, mint a szülőnek.

Széchenyi István, mint Magyarország erkölcsi nevelője.

IV.

Rámot Sz. a vagyonilag tehetősek és a vén nevek birtokosai közül azok, akiket életunalom s ennek következeként boldogtalanság bánt és pedig egyedül azért, mert nincs terük képességük és terveik kifejtésére. Pedig mily könnyű volna az ilyeneknek az életunalomtól is megszabadulni, meg boldoggá is lenni, „ha csak vagy egyszer jutna eszökhöz megpróbálni: mily könnyű s jutalmazó jó hazafinak lenni; mert soknak, ki mindennel bővelkedik, amit a világ csak nyújthat az ember boldoggá tételére — kacajt vagy szánakozást érdemlő életunalmánál nem abul erd-e, hogy kirakozástól csak a maga dolgait s önszemélyét hordozza keblében s az örömök szűk körében forog, midőn születése szerint oly splendoros haladna, milyen csak kevés és kiválasztott lények pályatere s melyen virágoknál ékeztet élet műtuskoszorú, istenek itala, hazafiak dioséréte s halhatatlan vezér már bölcsőtől fogva kísérik a halandót.” Megrajzolja mintegy ellenképpel azoknak a pályáját is, akik nem hajlandók hazájok javára tételességek sziklavarából kimozdulni. Ha az ilyeneknek diosőség helyett „esomór, életfárság, hazafiak gyűlölete, idegenek megvetése, túskekorona környezi csak fejét s lakja palotáját, és fizetett jöbaratot kivéve csak az társalkodik vele, ki दिलेदээ udvarából egyet s másat akar szerezni magának: ki tehet róla, egyedül ön-maga.” (Hitel.)

A honfrierények sorába iktatja azt is, ha valaki jó gazda; sőt annak is kell lennie, „mert csak a taksarékos és jó módú lehet általában hasznos és nem csak lármázó hazafi. (Hitel.)

Szintoly fontos nemzetfenntartó erők és di-

Micsoda kedves kis társaság ez! Parányi kezeskék, aranyos lábacskák, apró fejecskék s kicsinyke szív.

Hoj! de azért sok elfér abban az apró fejecskében, kicsinyke szívben.

Sok jó, sok rossz.

Mikor így bekérül az első bukedlibe, úres még a fej, de a szív tele formulátnal, öredezött érzéssel.

S mire végig járja valamennyi kis, nagy és legnagyobbat iskolát, vajmi gyakran megtörténik, hogy a fej megtelik, a szív pedig úresen marad, kiürül.

A fejet akár így, akár úgy kezelni valamennyi pedagógus; talán épén azért, mert jobban szembeötlő. A szív ellenben be van zárva az ő kis lakába, csak szüntelen dobogásával árulja el, hogy neki is vannak kíválmái.

Azokban sok pedagógus van, ki a dobogás nyelvét nem érti, csak a csevegését.

S a nevelés töltéserezésé, a tanító pedig közönséges mesteremberré válik, ki tanítványai között nem mint a többet tudó szerető édesanya foglalatokodik, hanem mint a virgácsot tartó múmia, s állófalomfa, kire a gyermek remegve tekint fel, kinek már belepések a legvidámabb gyermekre is síróvá változik.

Régi vice az már, hogy egy festőművészt nagyon diosérték, hogy egy mosolygó gyermekarcot egyetlen eszet vonással síróvá tud változtatni. Erre

esetért azonban polgárcerénynek minősíti a becsületet, amely zordan nem a nemesség kizárólagos tulajdonánál tekintendő; vagyis nemcsak nemesi becsület van, hanem kereskedői becsület is. És ez utóbbit Sz. igen kívánatosnak itéli. „A kereskedői becsület is fontos dolog” — írja a Hitelben. „S néhány eszlár ember az egész ország becsületét veszedelmébe hozta. Mennyi idő kell most majd ezen eszlár beközörültségre! A becsületeselekvési mód hasznát a legtavolabbi időkre is kibát, egyes személyekre is jól el-el a hát még nemzetekre, melyek élete oly hosszú! Ime, a nemzet jelenlegi és jövőndő jó hírének egyik követelménye granánt állítja oda, hogy becsületeselegyenek a honfiak minden eljárásukban; politikában, kereskedelemben, hitelben, adott szó szentségében egyaránt, hogy aki a magyarról beszél a kolloldón, az hozzáfűzhesse azonnal ezt a megtisztelő megjelölést: *becsületeseleg*; és ne legyen a hírnök olyan, mint amilyen ráuk maradt a régi görögökről: „Graeca fides, nulla fides”, vagyis a görög szavának ninesen hítele!

(Folyt. köv.)

Kováts Antal.

Bucszás.

... Akiknek barátságát mosoly és könny szötte: most bucsuznak egymástól. Még egy meleg, szótalan kézzorítás... s elnyeli őket a bönös, lihegő, ismeretlen titkokat rejtegető Élet. Bucsuzik egymástól huszonnégy fiatal szív, huszonnégy életváró fiatal ember, kiknek barátságát a nyolc éves iskola nyomoruság, iskolás öröm teremtette meg. Óh, ez a bucsuzás is, mint minden bucsuzás — fáj. Tudja a Teremtő miért, de oly nehéz a válás nyolc év minden nyomoruságától, minden örömetől! Talán az fáj, hogy mindeniket ismeretlen tájakra hajítja az élet, a kenyér; talán az fáj, hogy a nyomoruság pereiben nem szoríthatnak kezét s nem nézhetnek résztvevő, könnyes szomorúsággal egymásra... És talán a sejtelmek is fájnak; az egyiket itt, a másikat majd ott törí össze

egy paraszt asszony azt jegyezte meg, hogy nem kunet az, megteszem én azt egy sóprányóéllal is.

És igaz volt. Ugyanazt megteszi akarmelyik ügyetlen tanító egy vesszővel, avagy egyetlen tekintettel is, amikor belépésével egy osztály derűs arcát burssá tudja változtatni.

S ha a classicos folyamán az anyai szeretet uelégét nem érezte ilyen nevelők kezébe került véletlen a gyermek, az iskola red néző nem lesz úgybe, mint a siralom völgyében folytatott élet mintaképe s a földi vezeklés első állomása; hol a gyermek tanulhat kibővíthet értelem világa, de szíve úresen marad s erkölcsi érzése a fagypontra száll.

Nagyszókos Mamák! Öleljétek kebletekre gyermeköketek, hadj szívjátok azok már az anyajéjjel magukba azt a legdrágább legdeesebb érzést, a szeretetet, a mely a felvő örzést s mihamar lehulló báj-jak után gazdagon fog azok lelkéből számotokra kamatozni.

Tanítóknak pedig az új szeretet hiányában kezeikkel alantó gyermekeket kétszeres gondnal neveljétek, — oltások nélkülük azt az igazi krisztusi világ és emberszeretet, amely nélkül oly úres, oly sivár az élet a mely nélkül nem is ember az ember, — úres zakatóló gép, lombtalan liget, virágtalan rét.

az élet; az egyiknek minden álmát, a másikkal minden nemes ambicióját törí össze a piszkos, bönös élet küzdelme! S ha összejönnek valaha... nem tudnak úgy mosolyogni, mint szeretnének s szégyelni fogják, hogy homlokainkról súlyos, szomorú kis élet-históriák olvashatók. Ilyen a bucsuzás s ilyen a találkozás.

Most még fiatalosan, sugarasan lélegzik a szívükben az élni-akarás, most még aranyosan csillognak a mérész tervek, az akarások: a huszonnégy fiatal szív most még mámorosan kaog bele a közeledő Életbe. És mi lesz akkor, ha ezt a sok színes álmot összetöri az Élet, akkor a mámoros kaogás olyan lesz, mint egy összetört gyémánt pohár bönös csengése... Most élnék a lelkeikben tisztult, ideális eszmék; a XX. század fiatal nemzedékének fiatal, új eszméi. Ott él mindenik szívében a béke, a modern haladás, a tisztult emberi kultura eszméje, az emberszeretet! Megvetéssel fordul el mindenik a fáraók véres piramisaitól s a holttelemekkel borított véres balkáni harctérőtől! Valahova másfelé, valami ismeretlen tájra irányul minden tekintet; az ébredést, a hajnalodást máshonnan várják. És ha ez az ideális törekvés mindig megmaradna? Ha nem tépné ki sziveikből a tisztult, ideális, fiatalos eszméket a lázas, lihegő élet!... Ha nem nevelné őket küzködő kenyér-emberekké, Fáraókká, Napoleonokká, a küzdelem! Az élet ismeretlen nekik, csak sejtik, csak érzik a közelségét s mosolyogva üdvözölnek most minden új eszmét, minden nagyszógot!

Ilyen a bucsuzása egymástól huszonnégy fiatal szívnek. Gyönyörű és mély... Ott kaog a szívükben az élet-kezd, a nap-sugaras élni akarás... Még egy pillanatra megállanak: elbucsuznak az iskolától, a nyolc év örömetől, nyomoruságától; s bucsuznak Kanizsa város közönségétől: fogadják szeretettel e bucsuzást!

Még egy biztató, könnyes tekintet egymásra, még egy imádságos, meleg kézzorítás s aztán... végtelen ölébe fogadja őket az élet; az ismeretlen pusztaság...

... A huszonnégy fiatal szív, melynek barátságát a mosoly és könny szötte szent szomorúsággal, fiatalosan, büszkén közötti az Életet...

-6-

HIREK.

S z i n h á z .

A Koldusdiák ment eszlörtörökön este. Millocker muzsikája dallam s motívumon gazdag témát ad a játékos, kedvet az énekesnek, mert természetesen górdul, keresetlenül egyszerű s mégis szép, tapadó. Művészeink pedig, mint a kiket a zenei és librettó tartalom inspirált, alakításuk gazdagságával harmo-

ák énekbéli tudásukat a szépszámu közönségnek élvezetes estét szereltek. Nem emeljük ki egyiket sem a másik rovására, nem korrigáljuk ebben az egyben a legkisebb szereplőt sem, — mert esztörtökön jöleszen leptek meg mindannyian mindannyiunkat. A hézagokat a dícséret után is megtalálja Farady direktor tapintatos műzéke.

Péntek este fényes eredmény kétszeresen is Límó-udató ezredes énekes vigjáték kerul sorra. Fényesen sikerült az est a direktornak. — telt a ház! s fényesen a közönségnek mulat, habotáz. S színesnek, mintha kétszeres megözönlés fogott volna rajtuk, már nem színesnek, hanem a celekmény alanyai, kikben nem a személyesítő játékosokat, hanem a celekvek megtestesült végrehajtóit látjuk. Az illúzió teljes. Feledjük a színházat s egy darab komikus élet pörönd-előttünk. Nem vetettek csak akkor, ha az eseményfonák-sága vagy komikus oldala fakaszt náluk mosolyt, — s így lesz természetessé, masszív valódi szerepök kreálása. Izso Miklós (az ezredes) felülmulhatatlan. Goromba, mint a pokróc, lágyan érzelgős, mintegy ifjú apa — s életerős állandóan minden szava, gesztusa s nevetése tétel, dalol s a közönség nevet, mulat rajta s a sikerben vele osztozkodó társain is Bányai Irénen, Zalai Margitón, ki elkölelően finom s modulataiban a kristályt élőkéltség volt, — Galetta Ferencen (herceg), Virág Ferencen. Matány s Ernye kéttöse zamatosan eredeti, Somlár Zaigmond pedig, Biharyval, Sipossal, Lorántal együtt dícséretes.

Sombata este Évát adták a már említett sikerrel. Vasárnap délután a Peleskei notárius volt soron, este pedig az Obsitos. A szokatlan operette libretto hatatos interpretálásra talált. Sárközy Blanka, Bányai Irén, Bihary Sándor tudatos művészzel kellettek hatást, míg Rákossy Ferenc, Matány Antal, Teleyk Ilona kedélyesen komikus szerepükkel aranyozták meg az est sikerét. Az előadás is gyorsan gördült s a felvonás közök sem voltak hosszak. Így haladunk évadunknak előre s dícséret krónikánk lapjai a siker jegyében szaporodnak.

Kritikus.

Mozart hangverseny. A szombati hangverseny ügyében a felső telmen építő bizottság tegnap közgyűlést tartott, a melyen a szombati párfalauul szép hangverseny ügyével foglalkoztak. Csokely belepő díjai határozatként s hogy megéyék (őspápiját kéri fel védőnköl) A közönség körében is nagy érdeklődéssel beszélnek mindeppnt a művészi előadásról.

Képféltázás Zalaegerszegen. Oestörtökön nyitották meg Zalaegerszegen a vármegyeháza dístermében a körülbelül 160 darabból álló képféltázást. A kiállítók között a legjobbak nevével találkoznék (Vasvári, Komáromy, Pállya, Celestin Neogrady, Mednyánszky, Olgyay, Spányi, Közdý, Kovács, Innocent, Margittay stb.) s ez már maga is jelzi, hogy a kiállításra került anyag magas művészi nívóon állt. A kiállítás sajnos csak kedd estig marad nyitva.

Eljegyzés Fischer Antal tíci bérli eljegyzte Grünhut Elizéket, Grünhut Alfréd és Dobrin Irén leányát.

Bay kapitány szabadságon. Bay György rendőrkapitány a rendőrség bünygi osztályának vezetője egészségeének helyreállítása végett hosszabb szabadságra ment. Helyettesítésével a Deák főkapitány Pollermann János rendőrtisztet a bünygi osztály helyettes vezetőjét bizta meg.

A nagykanizsai ír. hitközségi iskolák évrő vizsgálati a felső kereskedelmi iskolában: május 15-én felső Köz. és jog ism. ker. számtan, könyvvitel, német ny. — 20-én felső o. Mennyiségtan, földrajz, ker. levelezés, francia ny. — 30-án felső o. Magyar ny., történet, vegytan, áruismer, hitkozs. — június 1—5. felső o. írásbeli érettségi vizsgálatok.

18-án alsó o. Magyar ny., ker. számtan, történet, francia ny. — 18. közép o. Német ny., vegytan, áruismer, könyvvitel, mennyiségtan. — 19-én alsó o. Német ny., földrajz, ker. ism., mennyiség. — 19-én közép o. Köz. és jogi ism., ker. levelezés történet, földrajz. — 20-án alsó o. Fizika, ker. levelezés, hittan. — 20-án közép o. Magyar ny., ker. számtan, francia ny. hittan. — 23-án felső o. szóbeli érettségi vizsgálatok. 24-én felső o. szóbeli érettségi vizsgálatok. — 25—26-án alsó és k. magánulon szóbeli vizsgája. — 27-én női ker. tanf. záróvizsgája. — Az elemi iskolában: Junius 15-én I. fu o. — 18-án II. leányoszt. — 18-án II. fu — 19-én III. leányoszt. — 19. III. fu. — 20-án IV. leányoszt. — 20-án IV. fu. Az osztályvizsgálatok a felső kereskedelmi iskolában délelőtt 8, az elemi iskolában 9 órakor kezdődnek. A nyilvános vizsgálatokra a tisztelt szülőket és tanügybarátokat meghívja Az igazgatóság. — A kereskedő tanonciskolában az évrő vizsgákat június 19-én délután 6 órakor tartják meg.

A nagykanizsai munkásság reklám cédulái. Most vasárnap rendezte a kanizsai öszmunkásság kerüi öszmepélyét a Polgári vendéglő kert-helyiségében. A munkásság falragaszokon hívta fel a közönség figyelmét népönepélyre s ugylátszik, hogy szűkségének tartotta reklámceduláival a nyilvánosságok elárvizati Semmikép sem tudjuk azonban helyeselni a módot, hogy a nyomatot cédulákkal az öszes ablakokat teleragasztották a háziaszonyok nem kis bosszúgára. Ez a mód talán ötl-tesnek látszik, hogy a cseledek és szobalányok figyelmét felhívják a mulatságra, de semmiesetre sem méltó az öszmunkássághoz, hogy az öszpolgárságot ilyen izetlen-séggel traktálják

Katonai kísérlet postagalambokkal. A 48-ik gy. hozsainál zászlóalja érdekes kísérletet tett postagalambjaival. A galambokat vasuton elszállítottak Nagykanizsára s innét tegnap reggel eresztették utuk vagy száz galambot. Mindegyiknek lábán karikára erősített kis cédula volt az eleresztés napjának és órájának jelzéssel. A galambok egy kettőt fordultak a levegőben s azután mintha kilőttek volna, repültek dél felé.

Akin nem fogott a javítóintézet. Horváth József 18 éves napzásom nemrég került ki a javító intézetből, de már szótól többször is követte el a próbó lopásokat. A minap Feldman József szarvasi szállodástól a vízvezetési rézesöveket ellopta, de tetten érték és a rendőrségnek átadták a javíthatatlan bünsöt.

Tüz Tegnap este 8 órakor tűz ütött ki Kikánissán a Kórmós utcában. Az előbivott tűzoltóság nyomban megjelent a helyszínre, de viházy miatt nem tudott dolgozni s így az oltás csak 11 óra körül sikerült. Három istálló és pajta égett le, de a kár biztosítás után megtérül. A tűz okát nem tudták megállapítani.

A cizmahuzás halottja. Jóna Sándor 76 éves gelsei gazda tehemes fogatával kiment a mezőre. Mielőtt munkába fogott, a mezőn le akarta vetni a csizmáját és a kerék kilöbös akasztotta a lábát. E közben a tehének megvadtak és a gazda a kilöböz közre szorult lábával, a mely eltört. Rémös fájdalom között szállították be a kórházba, s hol másnap meghalt.

Kirándulás Montenegroba. Igen érdekes kirándulást csoportot vezet Gróf Gyula vállalkozó, Nagykanizsáról kiindulva 1913 július 8-án, Fiume, Dalmát tengervíz (Zara, Spalato; Cattaró, stb.) és Abazsia meglátogatásával s utközbeni autókirándulásokkal kapcsolatban, Montenegró fővárosában, Cetinjébe. Résztvételi díj a 9—10 napig tartó utazás, étkezés és elszállásolás együtt, fejéjánti csupán 230 koronába kerül. A még részt venni öhajták jul.

hó 1-ig jelentkehetnek Gróf Gyulánál, Tapolca (Zala m.), honnan a részletes felvilágosítást bárki is ingyen megkaphatja.

Mikor a baba csacsog. Baj-baj sokszor, mikor a kicsinyek ajka megnyílik s öszintén, naivul kérdésösködni kezdenek. Az eset, milyet közlünk, a mult hét utolsó napján történt. Lapunk egyik főmunkatársa uton volt a kanizsai s fővárosi vonalra, mikor ez a mulatságos jelenet leköszött. Közélg a nyár s a főváros népe nyári felöltözés hely után nez. Elegáns hölgy ölt az egyik kocsikaszabban, basszeresen öltözött négyéves kis leányka kíséretében. A kupóban több ur ol s hallgatagon temelkeznek az újság olvasásba. A kicsike kíváncsian körülnéz s látszik rajta, hogy bánjaja a csend s szeretne sok-sok kérdést téngezi a mamához s a bácsikához. A mama észre is veszi a kicsike mozgolódását s halkán sugja a fölébe:

— Baba, itt nem szabad hangosan beszélni!
— De a hallgatás nagy szuevevés a kis leány-
nak s nem tudja elvieselni s kíváncsian fordul any-
jához.

— Anyuskám, miért nem szabad szólni apu-
káknak, hogy mi Gyula bácsival voltunk státnál!
— Mert magam akarom neki megmondani:
feleli a mama bosszusan s pirulva.

Az olvasásban néhány perc szünet s mindenki feltekint újságjából.
— De hát miért küldesz ki mindig, amikor Gyula bácsi ulának van? — folytatja a rettene-
tes baba a kérdésösködést.

— Idegesen szól rá a gyermekre.
— Hagyj már békében! Olvasni akarok.
A kicsi egy ideig gondolkodik, majd újra szö-
l. — Gyula bácsi öreg, ugy-e? Van már tízeves

is??
A nő örömmel kapja szón!
— Bizony öreg. Legalább 15 éves s ezért
nem akarom, hogy vele játssz. Tehozád már nagyon
idős.

— Ebben astán belenyugszik a kis desputa. Az
urak tovább olvasnak elmélyedve.
Egyszer a baba megint szöl.
— Nézd, mama! Annak az urnak, ki most
beszélte, éppen olyan nagy fekete bajusza van, mint
Gyula bácsinak.

A nevetés halk nesze vegyül a vonatkerekek
kattogásába, mire önyagsága a közeli Siófokon ide-
gesen száll ki.

— Az „Edison” színházban mindig érde-
kes és tanulságos műsort talál a közönség. Ma hétfő-
n és holnap kedden fényes Elite előadás tartatik,
melyen a legzebb és legérdekesebb képek kerülnek
bemutásra. Szerdán és esztörtökön új műsor. A n. á.
közönség szives pártfogását kéri Az igazgatóság.

Pályanyertes gyermekek Most hirdeti ki, június 15-iki számban, Almanach-pályázatának eredményét Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, s Jó Pajtás. Összesen tizenöt gyermek nyert pályadíjat, egy-egy szép könyvet. E szám kö-
lomben is nagyon érdekes tartalmu: Benedek Elek ír bele verset, Szomere György elbeszélést, Sebők Zsigmond és Rákossy Viktor regényt, Ösajthy Ferencz szép mesét, Bér Desző pompás képet rajzolt Zsiga bácsi kedves történetet mond el Hold aprólé-
s a gyermekről. A rejtvények, szerkesztői iszettek egésziük ki a szám egész tartalmát.

A Jó Pajtás a Frauklin-árusal adja ki; elő-
fizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványzókat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Eye-
ton-utca 4.

DARUVAR

DELIVASUT ALLOMAS. FÜRDŐ DELIVASUT ALLOMAS.

Vasas és iszapfóorrások 34-50° C.

Fangó gyógykezelés. Hidegvizkura.
Szénsavas nap- és légfürdők.
Szabadban való fekvés.
Mérsékelt árak.

Prospektussal
szolgál
a fürdőigazgatóság DARUVAR Sziavonia.

„Riska“ Allatvédőpor

az egyetlen gyógy- és óvász. száj- és
kórülfájás sortőrvész és haromflvész ellen.
A. M. Kir. földm. minisz. által reud. eng.

Ára eredeti dobozban K. 3.—

Főelárústitő Meller és Társa Budapest, Károly-
körtút 10.

11650
1913.

HIRDETMÉNY.

Nagykanizsa város tanácsa közhíré
teszi, hogy városi alsó és felső erdőben, 2
a városi alsó és felső nyiresi erdőben, ugy
3. az összes mezői maganbirtokokon való
vadászati jog külön-külön 1914. évi augusztus
15-től 1920. évi augusztus 14-ig terjedő hat
egymásután következő évre Nagykanizsán a
városház tanástermében 1913. évi június hó
19. napjának d. e 10 órákor tartandó nyil-
vános szóbeli és zárt írásbeli ajánlatok mel-
letti a legtöbbet ígérőnek a v. képviselős-
tötlet közgyűlése jóváhagyásának fentartásá-
val berbeadni fog.

Az árverési feltételek a városi kiadó-
hivatalban a hivatalos órák alatt megtekint-
hetők.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1913. évi május hó 30.
napján.

VÉCSEY,
polgármester.

LAMPIONOK

dus választékban
jutányos árban kapható
Ifj. Wajdits Józsefnél.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

KÉREM

fizesse elő a pártoktól és kormánytól
független legértékesebb, legnívó-
sabb budapesti napilapot

AZ UJSÁG-ot

Előfizetési ára:

Egy hónapra	— — —	2 korona 40 f.
Negyedévre	— — —	7 „ — f.
Fél évre	— — —	14 „ — f.
Egy évre	— — —	28 „ — f.

Nyáron át mindenüvé utána küldjük Az Ujságot még akkor is,
ha naponként változtatja tartózkodási helyét.

Cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala
BUDAPEST. VII. Rákóczi-ut 54.

Kénes gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvát-ország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirat-állomás.

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hirneves radioctiv
tartalmu kénes hőforrás -j- 58° C.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivokurak
makacs torok, gége-, mell-, műj-, gyomor- és hélbántalmaknál.
Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern könyelem. — Uj szállodák.
Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a
fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hírlessen a „Zalai Közölny“-ben.

Aspirin-Tabletták

(a közismert fájdalomcsillapító szer)

Hogy bizonyos legyen az ember, hogy csakugyan a
valódi Aspirint kapja, mindig A pirin-Tabletta formában
kell, hogy kérje. Ezek eredeti csomagolásban, 1 üvegeső
20félegrammos tablettával K. 1.20-ért, kaphatók. Minden
egyes tablettán rajta van az Aspirin szó.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.
Erlberfeld und Levertkusen
s. Mülheim am Rheine.

KITÜNÖ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszeri 10 korona, félévi 5 korona, Negyedévi 2 korona 50 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő

SZELE ELEMÉR

Főszerkesztő

KEMÉNY LASZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182 — Hirdetések díjszabása szerint.

A gazdák.

Az elmúlt hét a gazdáké volt. A kurucok ősi városában Rákóczy Pantheonjában, a művelt Kassán tizezer gazda volt együtt. Történelmi nevek viselői között számra leginkább képviselve a mándlis, közép és kisgazda, Magyarország ereje. Akármint beszélünk és akár mennyire törekszünk, mi mégis évszázadokig agrrikultur állam maradtunk és sorsunk, boldogulásunk, jólétünk, nemzeti virulásunk attól függ: milyen a termés? Nekünk mezőgazdaságunk fejlesztésén kell fáradozni, nekünk azt kell mindenáron előmozdítani, hogy a magyar föld minél többet teremjen. És hogy a mit termelünk, annak kivitelit piacait alkalmas külföldi egyezményekkel biztosítsuk. E részben egyhangú állásfoglalás történt, amely alkalmas arra, hogy a miniszternek erőt adjon, mindenféle mezőgazdaságunkat fenyegető ellenséges törekvésekkel szemben.

Nagyon helyeselnék, ha az Országos Gazdaszövetség a gazdákat egy táborban

egyesíti. Olykor felvetődik valamelyes formában az a destruktív törekvés, hogy a nagy gazdát a kisgazdától elválassza és köztük érdekelletét támogatson. De ez okatlan törekvés és káros is, mert a mezőgazdasági osztály nyomatékos állásfoglalását gyengíti. De nincs is megokolva, mert nagy gazdának és kisgazdának itt ezen a földön, ahol élni és halni kell az a hivatása, hogy az ősi földnek mennél nagyobb termését biztosítsa. Az egyik nagyba csinálja ezt, a másik kicsibe, de az a kis parcella éppen olyan vértáztatta földje Szent István koronájának, mint a napjára terjedő latifundium és szemünkben minden gazda első hazafias kötelességet akkor teljesíti, ha az ősi földet természetesen és eszoktatlanul hagyja utódaira. A mai küzdelmes korban ez pedig csak úgy teljesíthető, ha földjén intenzíven gazdálkodik és lelkében a haladás vágya él. Azért van nagy jelentősége az évenként megszokott gazdagyléseknak, mert ezek hivatva vannak, hogy a gazdák látókörét fejlesszék. Hogy kölcsönös érintkezéssel egyes. fejlődött

vidék gazdasági kulturáját lássák. Micsoda okos dolog volt például Kecskeméten rendezni a gazdakongresszust, ahol a zsiros földön gazdálkodó kunsági, lajdui magyar családokkal láthatta, hogy a sivár homokon a szivós kecskeméti magyar micsoda elágazó gazdálkodási kulturát fejlesztett, hogy ezer számra ültetett barackfát és az egész világot elszarjazta a kecskeméti „magyar legjobb” kajszinbarackkal. Hogy micsoda hatalmas szőlőtelepei vannak és ezt mekkora hozzáértéssel kezeli. Minderről a kötött földön gazdálkodóknak fogalmuk sincs. Az ő fel-fogásuk szerint csak a zsiros fekete földön lehet gazdálkodni és csak az ősi magyar kalász termése hozhat jólétet a gazdának. Pedig éppen ellenkezőleg, aki egyoldalul kalászt termel, az állandóan szegényedik. Az boldogul a mai világban, aki gazdálkodása gerincének a rendszeres állattartást tartja, mellyel földjét termőerejében nemcsak megőrzi, hanem fejleszti. Megnézem a vetésforgódat és megmondom, hogy kivagy!

Mindég örülünk, ha a magyar kisgaz-

A kozák.

— Genre kép. —

Írta: ADORJÁN SÁNDOR.

Kemény kozák volt Vaszil Vucesicsa doni helmánsgból, a 2-ik szotnyából.

Ott szoptatta az édesanyja, egy erős kozák asszony valahol az Azovi tenger mellett, a Tagaurog városa körül elterülő róna vidéken. Lehet annak már vagy huszonöt esztendeje. Lassanként felesperedett kancatején, meg lóhúson szépszál, sudár legényec. megtaunt futásban felugrani a lóra, aztán mikor a pajtásait már mind földhöz birta csapdosni dulakodás közben, ő is a cár Nikolaj hűséges kozákja lett Szent-Péterváron.

Mert az atyuskát szolgálni jó. Az szereti a kozákjait, szereti őt is; ad a kozáknak zsoldot pálnikára, meg kenyérrre, az állította ide a Csarszkoje-Szelo előtti térre a Szent György kut mellé, mert ő tudja, hogy kozák Vaszil Vucesicsa a doni helmánsgból, a 2-ik szotnyából halni kész érte.

Megmutatta ő ezt először, amikor még nem

volt ilyen nagy ur atyuska kezgyelméből, hanem Szamorov ezredes lovasai közt szolgált, mint közlegény. Nincs is a méltóságosan folydogáló Don vize mentén annyi susogó nádszál, sem Pétervár városában annyi szép, halovány asszony, mint a mennyi szocialisták, kommunisták, meg mit tudja ő, még milyen népséget halomba lődözött, darabokra kastabolt Szent-Péterváron, uton-utfélen.

Mert a jó kozák nem nézi ki áll előtte, ki-aszott agg-e, vagy gyeuge serdülő, szép lány-e, vagy megáldott asszony, neki megy az a tulajdon édesanyjának is, ha a cár parancsolja, mert amit az atyuska mond, jól van mondva, amit a cár parancsol az okos és bálos, szent és megmáshítatlan.

Most már egy éve az van neki parancsba kiatva, hogy itt álljon őrt a Csarszkoje Szelo előtti téren, a Szt-György-kut mellett. Ott ül délelődt idejélt alkonyati hatig öröhelyen paripánja, amely csikókorában az asztrachani sik füvét harapta.

A ló a cár Nikolaj istállójából való, büszke is rá. Szent György vitéz nem ül különben közparipánja Moszkva matuska György templomában mint ő a magán. De kell is, mert hátha az atyuska az ablakból nézi, vajjon kozák Vaszil Vucesicsa a doni helmánsgból, a 2-ik szotnyából nem-e érdemtelen az ő ajándékára.

mánsgból, a 2-ik szotnyából nem-e érdemtelen az ő ajándékára.

Az pedig nagy baj volna, ha őt valami hibában találná, tesszem, hogy szóba ereszkedne Anna Koszovval, aki naponta vizet meríteni jön a kutból knyáz Urusov konyhájára.

Pedig szó, ami szó, takaros egy fehér cseléd. Olyankor mindig mélyen beleesol a kutba, felemelkedik formás, gömbölyű természetű a szoknya és kilátzanak alóla erős, kóvér lábikrái, melyek oly fehérek mint az Azovi tenger ingóványai felett repkedő hatyu madár.

Azútan estéenként, mikor vége a szolgálatnak, milyen s ép szeliden elb-szédget a kozákkal, akinek senkije ebben a nagy lélekvesztő városban, csak a lóva. Mióta elkertit az édesanyai otthonból és bekerült a vészek forgatagába, csak a parancs zordon hangján szóltak hozzá, hogyne hallgatta volna szivezen Anna Koszov kedves beszédjét, mely oly szelid volt, mint a galambbúgás és oly jól esett kemény katona lelkének, mint a frissen hulló harmat a tagaurogi róna füvének.

Egy este aztán, amikor már oly fényesre kefélte lovát, mint a cár cizmája és a ledny is elvé-

Az új

Osram-dróflámpák
Töreketlenség

Képislet és vaktár Magyarország részére: Fingér és Fia, Budapest VI., Hajós-kutca 41.

dát, aki úgy is oly nehezen mozdítható, megmozdulásra, utazásra bírják. Ebből csak hasznosnak fakad órára is, az országra is. Hiszen minden jelenség azt mutatja, hogy a magyar gazda nagyon személetes és nagyon szerető tanuló, különösen nem huny szemet a tapasztalatlan tények előtt. — nem is igen van más hátra, minthogy megadják neki a tapasztalatgyűjtés alkalmát és ebben jelentékeny érdeme van a Magyar Gazdaszövetségnek, mely Kassai gyűlése rendezésével is a magyar föld iránt való tántoríthatatlan szeretetről tett vallomást és arról, hogy hivatása van az ország gazdait értelem és vagyonkülönbség nélkül egy táborba egyesíteni — a gazdasági haladás jegyében.

A magyar gazdák a kis kassai exursiók után nagy események előtt állanak: minden munkájuk sikere a ráuk következő hét időjárású mulik. Hiszen azért nehéz és kockázatos éppen a gazdálkodás mert hiába tudás, szorgalom és igyekezet, ha hiányzik a jó időjárás. Aratás előtt vagyunk, az ország közboldogsága függ még ma is attól, hogy minden, a kalász learatására munkába menő kaszós boldog örömmel vágja a rendet

Boldog aratást a magyar gazdának!

Széchenyi István, mint Magyarország erkölcsi nevelője.

V.

A megnesemült hazaszeretetének magában kell foglalnia a trón és a király szeretetét is; mert nem oly két érzelme ez, mely mint „ecet és olaj — soha egygyő nem vegyül” — hanem olyan érzelme,

gozte a konyhán dolgát, így szólott hozzá: Anna Koszov. Hallgaltak Vaszil Vuesetics.

Anna. — és megfogta szeliden, gyengéden a leány kezét — messze, messze napkeleten, a Don vize mentén a rónában ahol én születtem van egy kápolna és abban a hétfájdalmas Szűz Anya képe a falon. Az igen szép. Nincs olyan még a kuzas Uru sov felesége sem, — de te még annál is szebb vagy.

Te jó ember vagy kozák.

Anna — és a nagy bívaly ember megremegett — Átkarolta a leányt és megcsókolta: szeretlek, — úgy mint a lovatam, mert te jó vagy hozzám, jó, mint volt egykor régen az édesanyám.

És éltek csendben, boldogan

Vaszil csakugyan jó ember volt. Pálínkat csak egy kupával ivott naponta, míg a többi kozák egy fél literrel is. Annát pedig sohasem verte meg.

Csak az fát a leányt, hogy pap nem áldotta meg a frigyüket, mert nem teltelt a géuztökből csak a jó Isten tudott a nászújról és ő félt az elkárhazástól.

Vaszil ezután is ott állt a kutt mellett őrt és most sem szét soha a leányhoz egy szóval is, valahányszor vizet jött meríteni a konyhára, de azért a szemével mindig szerelmesen kísérte, amíg csak el nem tűnt, mert azt nem tudhatta meg az atyuska, hogy kozák Vaszil Vuesetics kire néz a szemével. Történet egyszerű, hogy Anna megint vizet jött meríteni a kútból, hogy eltigye kuzas Urusov konyhájára, egy kicsit mélyebben talált belehajolni a kutba, megcsúszott és beleesett a vízbe.

mely szorosan összetartozik, egymást táplálja. A király iránt való hűséget különben nemzeti sajátosságúnkénti fel; ámde a hűségnek csak akkor tarthat számot a király, ha az „hatalmas urunk, de egyszerű smind kegyes atyánk is.” (Hitel.) Általában Sz. a király és nemzet közt fennálló viszonyt családias bensőségűnek óhajtja látni s az ilyen viszonyban állókat a legboldogabbnak állítja — Így ír ugyanis: „A törvényes magyar király az atyai érzelme legszentebb kötelei által kapcsolattik nemeséhez s mivel valódi bizodalom bizodalom, igazi szeretet viszont szeretetet, atyai gond fiai háladatot szokott szólni... természetesen foly, hogy viszont egy törvényes Állam megint a fiai érzelme legszentebb kötelei által kapcsolattik urához... s a királyszék körül a nemesek akkor állnak leghebbebb pajzsoként, mikor az veszedelemben forog.” (Stadium)

A hazaszeretet érvényének gyakorlásában vegyen részt a nő is, mert Sz. azt követeli, hogy ne csak a férfi, hanem a magyar nő is szeresse hazáját — S a nők kötelességét a hazaszeretet gyakorlása terén ebben jellemezte: Ók tanítsanak már gyermekkorukban mindenkéltől igazság szeretetre, az adott szó szentségére s a csalá, hazug szó és tett gyűlöletére.” (Hitel.) Tehát ebből kitetszőleg az erkölcsi nevelés alapjainak lerakása három kötelességgel a magyar nőkre, mint anyákra. Egyébként is Sz. korszakkalító s honboldogító reformtörvényeinek megvalósításában nevezetes szerepet szánt a nőknek, amint az, pártalan hatású, nagy munkájának, a Hitelnek ajánló soraiából is kirillagol. — ő ugyanis e könyvét „Honunk szebbeknél asszonyainak”, azaz jobbjárú, a baba előmenetelével történő nőinek ajánlja s az ajánlásban a leggyönyörűbb költemény értékével retkedő sorokban örökíti meg a magyar nő honleányi kötelességét, mely a következő: „A Hitelről szólok s ami belőle foly, beszeletrül, az adott szó szentségéről, a cselekedetek egységéről — így életüket nem lehet a tárgy idegenebb, mint előttünk (férjük) előtt mert annyi nemes és szép, ami az emberiség felemeli, a ti nemetek műve. Ti vizitek karjaitok az életbe a kisdud növedéket s jó polgárrá nevelitek; a ti nemes tekintetekből szil a férfi lelki erőt s elszánt

A kozák nagyon megijedt. Hátha bele talál veszni a kutba.

A leány pedig elkezdett a mélyből felfelé kiabálni.

Vaszil, kedves Vaszilem most meg.

A kozák pedig elgondolta, hogy ha ő most elhagyja az őrhelyt, meg tudja az atyuska, börtönbe veti, sőt még talán a lovát is elveszi tőle. Őthon pedig, a doni kozák pusztákban nótát kezdnek ró a szép lányok, azt éneklék majd ostjéknékt, az lesz a utóában, hogy kozák Vaszil Vuesetics hitvány ember volt, mert megszege éár Nikolaj parancsát és az atyafiság között átok lesz a nevén.

Egészen belemelegedett a nagy gondolkodásba és az areán fagyos veríték kezdett lefolyni esorogni. Lekialtott a mélybe — Sajnálta Anna, de nem segíthet rajtad, mert nem távozhatom helyemről. nem engedti az atyuska.

Még hallotta a mélyből: Vaszil, kedves Vaszilem, mente meg. — mind egygyőgöben és elhalóbban hívta őt a leány — majd csend, hosszú, halálos némaság.

Ő pedig — mintha semmi sem történt volna, ott maradt az őrhelyen alkonyati hatig, amint a parancs szólt — mert ő kozák volt.

Azután hasamont Lemelette a szőgről a jobbik fegyverőt, megunéte, jól vág-e a ravasz, nem vedyes-e a cső, rá állt a durva katona ágyra, egy mély mehez sóhaj szakadt fel a melléből, azután két, — kezény ölmöt eresztett ki a karabélyából be — az atyuska doltmánya alá.

bátorságot. S ha léte alkonyodik a haza ügyében, ti fontok koszort homloka körül. Ti vagytok a polgári erény s nemzetiség védegyalmái, mely nélkülöletek higgyjétek, soha ki nem fejlík, vagy nem sokára elhervad, mert ti vontok minden körül bájst a életet. Ti emeltek egébe a port s halhatatlanságra a halandót.” Ime, így magasztos feladatok betöltésére nézi hivatottak Sz. a magyar nőt! Múltó a véleményem arra, hogy a magyar nő most is a szerint intőzők életüket s tetteikkel állandóan igazolják az ő magasztos véleményének helyességét.

(Folyt. köv.)

Kovács Antal

A szombati Mozart hangverseny.

Még két nap s városunkban valami szokatlanul nagy dolog történik. Szokatlanul nagy pedig az előadott darab tárgyalási s művészi értékének fogva. A témát most kikapcsoljuk a szentecio keretéből s a művészi szintéjü érdekfoklás körébe állítjuk. Sokszorosan érdemes. Mozart személye, Koronázási művészetének nagyszerűsége, művészi tartalma, külső szépsége, az előadók törekvése, fáradozása s határozott tudása, — kivonják a szombati hangversenyt a köznap élet szablonos hírei közül s városunk szempontjából is művészetérténelmi esemény fontosságát szikk a vállalkozásnak s a sikeres kivitelnek.

Nem reklámdobot ütünk itt. A szombati hangversenynek nincs szüksége erre. Egy nagy művészi vállalkozás ez, melyet sikeresen meg is oldott a szereplő művész gárda egyenként s összesen. A koronázási mise zenéje tulajdonképpen nem egyházi zene. Inkább a cim, a librettó, vagy inkább a szöveg az, mely az egyházi zene birodalmába iktatja. Gyors ütemű staccato ciradássák, hirtelen átmenetű futamok tessik szokatlanná. S mikor a zenekar megragadó egyöntetűsége kibontakozik a látszólagos diszonanciákból, akkor látni s érezni meglépően a zene gondolatok frazeológiai szépségét s gazdagságát, mely az ihletett mester halhatatlan művészeté belelehelte lelkének ezen csodás szölvétbe, s előadásra kerülő Koronázási misébe.

S míg a zenekar mintegy titáni erővel tör fel a hirtelen tömpött pianissimoig a fortek markans tépelt akkordjaiba, addig az énekkar bűvés szölama rendkívülénylányan, békéltetőleg hat dalamaival s zöveg variációival. S bár a zene különálló az énektől, látszólag függetlenül egész mindegyik önmagában, a művészet teremtő genioje egy storos egyszó forrasztotta össze a kettőt, a külön álló két szép rész egygyőgesen olvad össze az előadásban.

Hat részből áll a Koronázási mise. Hat drága gyönyör ez a művészi hagyatékok kincseiből. Az első a *Kyrie* fájdalmasan esdő, melyet a rapodikus *Gloria* miutogy ujongra vált fel futamával, hogy a *Kyrie* igalmat körül szövegére a mindenható erő ma gasztosságáról beszéljen — önfeláldat s diadalmasan. A *Credóban* kettő szakad az ének és zene egygyő. Különböző után indul mindkettő s mindössze néhány taktus az. melyben egygyőre jutnak s azután ismét kezdődik a hit erősségének lelkesedése, a vallomás átérzése, melyet derékban tör kettő a fenségs Adagio, hogy azután ismét az emberi életproblémák történelmi hitelt, fenségs témáiról beszéljen a zene és ének nyelvében. Ez a koronázási mise legerősebb része!

A *Sanctus* a maestozóbbi allgroba oldódik s tárgyalnak magasztossága h kifejezésre lel a két kar interpretációjában.

A *Benediktus* az öszvetségi egyházi zene újradelése megteremkenyítve a haladó kor tapasztalatainak szimfonikus szépségével. Fenségs variansa az egész az andante és allegro váltakozó kettősségek.

Az utolsó rész, az *Agnus* hagedű szólóval vezet be a műszoszoprán magán szolomát. Ez a leg-
szébb része talán az egészenek. A Benedictus men-
telőszóró zenei tartalma mintegy a komoly bele-
szavak szavaképpen következnek az *Agnus* maestroszóló.
De csakhamar ismét az allegro modrébe tér s válto-
zatosan adja a *Kyrie* melódijának refrainjét, míg az
allegro con spirito csattanójával befejezését adja
Mozart remek alkotásának. Ennyi röviden a ko-
ronázási nio.

Értekelésére gyonge a toll hatalma. Azt csak
az instrumentumok sokszavu ereje s az ének tudás és
előadás művészi kézsége tudja teljesen kifejezni.

A vállalkozás már a kivitel nagyszerűségig
jutott próbában. A mi büszkeségünk lehet, hogy
szombaton nálunk. Nagykanizsán ilyen művészi esemé-
ny lesz. Ezen büszkeségünket meg is kell mutat-
nunk az érdeklődéssel. A cél nemessége s a tárgy
nagyszerűsége egyaránt vonhat mindenkéül oda hol
szokatlan s nem mindennapi művészi előadás kerül
ki — nagykanizsai örököl.

Lukács József

Iparostanoncok rajzkiállítása.

F. hó 16-án állították ki a helybeli
polgári iskola rajztermében az iparosinasok
rajzeit. A helybeli iparosok és kereskedők
közül számosan megtekintették a kiállítást s
igazán az elismerés hangján nyilatkoztak a
kiállított dolgokról. A rajzok gondos kivitelűek,
célmosak voltak s nem egyetlen meglátásotta
művészi érzék szikrája.

A kiállítók nagy része alig végzett négy
ellemenél többet. Hétköznap a munka kérgessé
teszi kezüket, fáradtá a sok munka s ós a
rendelkezésükre álló kevés időben mégis
gondosan huzzák a kihuzót, forgatják az
eseteket. Nagy türelem kell ám ahhoz, hogy
ezeket a figyelemhez nem szokott gyereke-
ket rendre szoktassák s velük eredményt
érjen el valaki. Ha valamire úgy a rajzra áll
ez legfőbb, mert itt a figyelem, gondosság,
tisztá precíz kivitel a fő. Németh Mihály
rajztanár érdeme, hogy az inasokkal ilyen
szép eredményt ért el. Most mikor együtt
lája ezt a szép gyűjteményt, igazán jól vég-
zett munka jóleső öröme löltheti el őt.

Németh tanár egyébként is valóságos
kulturmissziót teljesít az inasok között s
azok igazi jóakaróinkat látják benne. Nem
egy gyereket terelt már a neki megfelelőbb
irányba, ha látta, hogy képességeivel más
pályán jobban érvényesülne. Ez a osendben
kifejtett működés nemis maradt sokáig titok-
ban. A minap útjárt miniszteri szakfelügyelő
Fejér Győző budapesti felsőipariskolai tanár
a többek között azt mondta növendekének:
„Hát! adhatok az Istennek, hogy ilyen kiváló
rajztanár a vezetőitök, mint Németh Mihály
tanár ur. Ismerem az ország összes iparostan-
onco iskoláit s ezek között a legkiválóbb
a nagykanizsai.” Ez az elismerés ékes beszéd,
melynél többet már mi sem mondhatnánk.

A kiállított rajzok nagyrésze ipar-
művészeti dolog, de sok a dekoratív rajz.
reproduktiók s más művészi kép közöttük.

Az ügyesebb rszokat díjazták is és díosoró
oklevelet is kapott több kállító.

Itt jegyezzük meg, hogy a okéztatás-
ügyi miniszter 50 koronás jutalomdíjárt Pa-
velkovits István szabó és Jakab József áos-
tanonco kapták

Ének a multról.

*Verőfényben elsárgult levél;
Szálás erdőn kettőlört sudár;
Tündérliget elrejtett sugár
Hova soha nem jutott sugár.
Letűnt esztendőim ilyenek valátok!*

*Zöld lombsátor alatt komor, barna árnyak;
Lombos erdő mélyén ott felejtett avar;
Pajzán nyári szellő csukló zokogása;
Táncoló portorony, melyet szélvész kavart.
Letűnt esztendőim ilyenek valátok!*

*Madár dalolás közt fel-felsíró ének;
Fakadó rügyeken csüngő jégvirágok;
Égbe tolakodó őrsefüjú kalás;
Cafatos köntösű hajdan díszes álmok.
Letűnt esztendőim ilyenek valátok.*

*Bárhová tekintek létört szines álmok!...
Szívet hasagató, gúnyos kacagások...
S mégis, mégis, (messenye — jövő egem alján)
Reménysugárt fakaszt biztató szívárvány.*

szENTGYÖRGYVÖLGYI.

H I R E K.

S z i n h á z.

— Három darabról. —

Fall Leó operette újdonságának premierje volt
nálunk hatfő: A kedves Augustin. A szereplők
egész csoportja vonult fel. Válogathatunk bennük
s művészetekben. Nem egy közülök utóélettelennel
mutakozik helyén s totemt olyan szerepet, mely
párját kritikája sok színjátékos között. Azonban a ko-
molyaság még mindig saútit javuk részénél. Még min-
dig úgy fogják fel helyzetüket, hogy nekik is szabad
mulatni, ha a közönség mulat s szerepük java ré-
szét értékében elveszítik, — mert nevetnek. Nagyon
nyáriás a hangulatuk. Nem hi-zem, hogy ezt komoly
színházban megtehetnék. De az arán! Meg az a
néhány ember, a ki Kanizsát képrűeli, — majd meg-
becsülti azt a kis mosolyt, amely azonban agyon
tűt — az egész darabot. A multkor már díserítők
őket komolyaságukért s ma ismét a megrovás skuti-
káját kell megszohatnunk s a direktor foromház
apellátunk, mert ez nincs rendjén. Különbben Ujj
Kálmán, Virág Ferenc, Teleky Ilonka, Ernyey Auré-
lia, Rákossy Ferenc elég törekvést, s talán művé-
szeteti is adtak

Kedden ismét újdonság, Bernstein H. szenzá-
ciós számúve az Ostrom vonzott több-keresébe kö-
zönséget. A darabot mindössze nyolc szereplő adja
elő. Mindannyian jó örök. Összeválogatva, összepró-
bálva játszanak a mindenek előtt Majthányit külön

kell megdieserünk. Atálte szerepét előttünk a szí-
nen Nem tuloz, nem ad hozzá többet, mint a meny-
nyit genioje jónak lát, de azt azután olyan rutinal
adja, hogy minden szava helyre talál szerepében s a
közönségben egyaránt. Meny ny munkaköv s őst da-
gad ebben az emberben, tanulejelt adta az Ostrom-
ban. A többiek szinte törpék melletta. Legközelebb
áll hozzá Kondráth Ilona, ki azonban olykor sablo-
nossá válik; hiányzik baléla s változékony találékony-
ság, mely újat is mutat. Nem tud káprázlatot, hogy
más személyt más beállításban lássunk alakítás ré-
vén. Ujj Kálmán, Loránt, Somlár, a tipikus Garan-
cser, Sipos Zoltán, Bányai Irén sem voltak elég ele-
vnek. Hiányzott belőlük a valóság és az élet. A pa-
pírból kivágott alakítás nem jár jó sikerrel. A tö-
meg jelelés sem volt elég kifejező.

Szerdán ismét a Limonádé ezredes volt műsoron.
Már egy alkalommal foglalkoztunk vele, most nem
akarunk ismétlésbe esni! Ismét tetszett, ismét siker
hozott s telt házat.

Kritikus.

— Látványos repülés Nagykanizsán.
Vegre egyszer talán mégis sikerül Nagykanizsán-
repült látni. Ez alkalommal Dobos István okleveles
pilóta kért engedélyt a rendőrkapitánytól repülés be-
mutatásra. Az engedélyt megis kapta s a jövő hét
valamelyik napján bemutatja látványos repülését. Do-
bos pilóta nem tartozik a kísérletezők közé s már
eddig több szép repülést produkált. Nagy reményvel
nézünk kanizsai szereplése elé.

— Az öngyilkos özvegy. Özvegy Horváth
Józsefné az Varga Julia kiskanizsai fiatal özvegy-
asszonyi hó 16-án fél 7 órakor este borotvával el-
metszette nyakát. Az öngyilkosságot bátyja Varga
József házában követte el a padláson s mire hozzá
tartozói észrevették, már elvérzett. Mivel az öngyl-
kosok kétségtelesen beizagolódtak, az ügyesség mel-
lőzte a boncolást.

— Szocialista népgyűlés. A helybeli szö-
cialista szakszervezetek f. hó 23-án fél 7 órakor a
Polgári Egylet kertbelyiségében népgyűlést tartanak.
A gyűlés tárgypontja: A napi sajtó. A rendőrség a
bejelentést tudomásul vette.

— A dunántúli dalosközségek versenye.
Junius hó 28. és 29-én tartják Veszprémben a VI.
dunántúli dalosversenyt, melynek műsora a következők:
A versenyző dalgyűjtemletok junius 27-én érkeznek.
Ünnepélyes fogadtatás. Zászlók megkoszorúzása a
Rákóczi-téren, kedvezőleltű időben a színházban. A
versenyénekülés a színházban lesz.

- I. verseny junius 28-án délelőtt 11 órakor.
- II. verseny junius 28-án délután 5 órakor.
- III. verseny junius 29-én délelőtt 11 órakor.
- IV. verseny junius 29-én délután 3 órakor.
- V. verseny junius 29-én délután 5 órakor.

Az I. és II. versenyen a kötelező verseny kar-
énekekkel a III. és IV. versenyen szabadon választott
karénekekkel versenyeznek a dalárdák. A IV. versen-
nyen lesz még az első díjat már nyert mindadáréki
versenye is. Az V. verseny diszhangverseny, melyen
az öszkarok is előadása kerülnek, melyeket közel
800 dalos fog énekelni. 28-án este 8 órakor a vespé-
rmi szünpártoló egyesület működővelői előadással egybe-
kötött áno mulatságot rendez a dalosok tisztelőire.
Junius 30-án kirándulás a Balatonra. Indulás Veszpré-
men állomásról délelőtt 9 óra 27 percekor. Érkezés
Balatonfűre 11 óra 04 percekor. A fűrdőtelep
megtekintése, fürdés, ebéd. Délután 1 órakor indulás
külön hajóval a Magyar Tengerre. Este 7 órakor
Almádban azután foloslik a társaság.

— A „Központ” kávéház megnyitása.
Kedden nyitották a Danántúli kétségkövölt legeszebb
kávéházát a nagykanizsai „Központot” a kávéháznak
rendezésében, és külső díszleteiben érvényesít
mind, ami a kávéházi építő technikában a legújabb
időkig szépnék és praktikusnak bizonyult. Az új ká-
véházal Nagykanizsa közönsége igazán elősragun
szórakozó helyhez jut. Az étterem és szálloda kövőbb
nyílik meg.

— NYILTTÉR.*

ZALAMEGYÉBEN,

Nagykanizsától 2 óra járányira, a legzebb szarvasok hazájában

egy 1500 kath. holdas remek vadászterület

haszonbérbe adatik.

Egyéb szép vadállománytól eltekintve, évenként lelhető 3—4 szarvasbika, melyek között 8 9 kilogramm agganossuly sem ritka. Az erdőben lévő erdőóri lakban megfelelő vadászszálás.

A haszonbérbeadó címe a lap szerkesztőségénél megudható.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

DARUVAR

DELIVASUT ALLOMAS. FÜRDŐ DELIVASUT ALLOMAS.

Vasas és iszaphőforrások 34-50° C.

Fangó gyógykezelés Hidegvizkúra. Szénsavas nap- és légfürdők. Szabadban való fekvés. Mérsékelt árak.

Prospektusall szolgál a fürdőigazgatóság DARUVAR Szlavonia.

„Riska“ Allatvédőpor

az egyetlen gyógy- és óvszer száj- és körömfájás sertésvész és baromfiész ellen. A. M. Kir. földm. miniszt. által rend. eng.

Ára eredeti dobozban K. 3.—

Főeladói Moller és Társa Budapest, Károly-körút 10.

LAMPIONOK

dus választékban
Jutányos árban kapható
Ifj. Wajdits Józsefnél.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CIZIK
UTÓLÉHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

KÉREM

fizesse elő a pártoktól és kormánytól független legtartalmasabb, legnívósabb budapesti napilapot

AZ UJSÁG-ot

Előfizetési ára:

Egy hónapra	— — —	2 korona 40 f.
Negyedévre	— — —	7 „ — f.
Fél évre	— — —	14 „ — f.
Egy évre	— — —	28 „ — f.

Nyáron át mindenüvé utána küldjük Az Ujságot még akkor is, ha naponként változtatja tartózkodási helyét.

Cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala
BUDAPEST. VII. Rákóczi-ut 54.

Kénes gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvátország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirat-állomás.

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radióctív tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajanlja: köszvény, csusz és ischias stb.-nél, Ivókurák makacs torok, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szensavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák. Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

Aspirin-Tabletták

(a közsámeri fájdalomcsillapító szer)

Hogy bizonyos legyen az ember, hogy csakugyan a valódi Aspirint kapja, mindig A pirin-Tabletta formában kell, hogy kérje. Ezek eredeti csomagolásban, 1 üvegcso 20 tablettákkal K. 1.20-ért, kaphatók. Minden egyes tablettán rajta van az Aspirin szó.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld und Leverkusen b. Mählem am Rheia.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előzetes árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó-zerkesztő:
SZELE ELEMÉR

Főszerkesztő:
KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásán szerint.

Városfejlesztés.

Ha visszapillantunk az utolsó egy-két esztendőre, azt látjuk, hogy városunk szépen, igen szépen halad a fejlődés stádiumában s lassan-lassan régi hírét visszanyeri s ismét a Dunántul szépen fejlődő városai közé sorakozik. Rövid egypár év múlva az egész belvárosképe megváltozik. A már meglévő monumentális alkotások s a sok szép terv, melyek a jövő Kanizsájának gyönyörű középületeit jelzik, jogosan engednek erre következtetni.

De tovább is megyünk: nemcsak a város középpontja fejlődik rohamosan, hanem örömmel konstatáljuk, hogy külterületeken is egészen új városrészek keletkeztek s vannak keletkezésben. Nézzük csak a Sugár-ut végét, az egész József főherceg utat; ezek az utcák, illetve utcarészek, mind csak az utolsó évtized szép alkotásai. — Ott a Blau-telek; ennek megnyitása nemcsak városépítési, de egyúttal fontos szociális célt is szolgál, mert a vasutasok lakáskérdésének megoldását

jelentősen előmozdította. — Az iparra és kereskedelemre nagy fontossággal bír az az eszme, melyet a Szent Ferenc-rend igyekezik megvalósítani oly módon, hogy a rend tulajdonát képező hatalmas telektömböt parcellázza s ez által a közhasználatnak adja át.

Nem kevesebb jelentőségű azeknél az a kérdés sem, mely a Petőfi, Hunyadi, Rakóczy utcák és az Eötvös-tér között elterülő óriási mezőségnek megnyitását célozza. Maga az eszme lám már több évtizedes. Hiszen nemcsak ma, már többször és nemcsak mi, de mások is foglalkoztak a tervvel, ez azonban még mindig csak egyszerűen terv, még pedig olyan terv, melynek megvalósítása még talán a késő jövő kérdése. Pedig, ha egy kissé gondolkozunk, belátjuk, hogy a terv realizálása nagyon fontos és több rendbeli cél szolgálataiban állna.

Csak a közelmúltban történt, hogy egy képviselőtestületi ülésen szónyegre került a Király-utca szűk volta, minek következtében kívánatos, hogy a forgalom könnyebb lebonyolítása végett a jelenlegi László fürdőnél a

Király-utóval párhuzamosan egy új utca nyitassék s ezen új utcának a Rozgonyi-utca folytatásaképpen a Petőfi-uttal való összekötése a királyi valamint a Petőfi-utca forgalmát két részre osztaná.

A múlt évben adták át közhasználatnak a Rozgonyi-uti elemi iskolát, mely mintegy középpontját képezi az egész felső városrészenek. És ez a központ honnan közelíthető meg? Mindössze a körlele elterülő két három utcából. A többi utcából nevezetesen Petőfi, Honvéd, Atilla és Róza utcákból, valamint az Eötvös-ternek egy jó részéről csak alapos körüljárással tud eljutni a gyermek az iskolába. — Tehát az új iskola elhelyezése is sürgeti a terv megvalósítását.

A nevezett mező beépítésével egész oszóm egészséges, tisztalevegőjű, modern tisztviselő, lakás keletkeznék, amire úgy is nagy szükség van; s azáltal, ha itt a tisztviselők egy része lakást nyerhetne, ez az iparra és kereskedelemre, de főleg a kisiparosokra nézve birna nagy fontossággal, mert ma még az iparosok nagyrésze lakáshiány miatt kénytelen

A kis gnóm.

— Mese egy rút emberről. —

Írta: Sándor H.

Egész otthoniasan járt-kelt a királyi palotában. Végig futkosott a csillogó termekben s ha valakivel találkozott, azt barátságosan üdvözölte. Az óriási tükörök előtt láncolt ugrált s néha-néha megállván, beletekintett a tükörbe elkezdett kacagni, csakugy hangzott a terem. Valóban szánalmas alak volt így látni. Alacsony, pupos természetű, kiálló pocacsoutajával, valami ugrándozó majomhoz hasonlított. Az udvari emberek csak kis gnómnak nevezték.

A virágokat különösen szerette. Ha lement a kertbe, addig nem lehetett semmivel sem feleselgatni, amíg keresztül kasul nem járta. Azelőtt a liliumot szerette legjobban, de egyszer elkülbült a szagától s azóta csak elfut mellette.

Most is ott jár a kert kanyargós útjain s az ut szélén lévő virágokkal, beszélget, majd felkacag s tova ugrik.

Az egyik kanyarulatnál elebe tönk a királyi

kisasszony. Gyorsan egy bokor mellé osz, hogy ha majd oda ér a királykisasszony, akkor rájessz.

A királykisasszony közeledett. Lange királyi természetű finom, pelyhes könnyű, testhez simuló ruha födte. Karja meztelen volt s a mélyen kivágott ruhából kilátott az nyak s a drága csipkék alól a rózsaszínű kebel. Gyönyörű haja kibontva uszott utánna. Soha nem volt oly szép, miut ma. Olyan volt, mint egy megleveledett Vénusz szobor.

A királykisasszony oda ért. S a kis gnóm nem ugrott elő.

Valami oda csatolta a földhöz, úgy hogy mozdulni sem tudott. Csak nézte... hosszan nézte, kidüldelt szemekkel a tova uszó gyönyörű alakot. Almodott, vagy mit csinált. Nagy változáson esett át. Hiszen mindig láthatta, s soha nem érezte keblében olyan hevesen dobogni kicsiny szíjét, miut most.

Éltint a királykisasszony.

Asszont, oszontok kezelt végig törülte gyöngyöző homlokán s kitámolygott az utra. Szomoruan ment, nem tördődött a virágokkal; a vióliák, liliumok, fuk-sziák, mintha érezték volna, hogy a kis gnómnak baja van, egymáshoz fordították kicsiny fejüket s így szóltak egymáshoz.

— Beteg a kis gnóm? S mindnyájan helyeslőleg bólintottak.

Többé nem lehetett hallani bohókás kiabálását, kacagását; nem lehetett látni vidám ugrándozásait; mindig leshajtott fővel hátra tett kezekkel sétált az udvari emberek között. Ezek nem tudták mi történt a kis bolonddal, azért ineszkelndei kezdtek vele, hogy majd ők felvidítják. Egyik oda ment hozzá, kabátjánál fogva fölemelte s vigyorogva kérdezte.

— Talán szerelmes vagy valakibe kis gnóm?

— Igen, igen szerelmes a kis gnóm, felelték az öltre a többiek és elkezdtek iszonyuan kacagni. A kis gnóm meg ott vonaglott a lakaj kezében s dühében szeretett volna kis öklével az arcába vágni, de gyengének érezte magát. A figyelmesebb emberek észrevehették, hogy könny gördült végig rut arcan.

Meggyűlölte már az embereket is; folyton ott járt a kertben a virágok között. Sokszor találkozott a királykisasszonnyal s minél többször találkozott vele, annál szomorabb lett. Egyszer megfogta a királykisasszony. Puha, selymes kezét végig simította a gnóm haján s részvétellel kérdezte tőle:

— Beteg vagy kis gnómom? mozdult.

Az új

Osram - dróflámpák
Töreketlenek

Képviselet és raklár Magyarország részére: Finger és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

a mellékutóba huzódni. S az említett tervezet megvalósítása mindezt szolgálni nagyban hivatva lenne.

Ha mindezeket tekintetbe vesszük, szinte érthetetlennek tünik fel, hogy miért is késik már évtizedek óta a dolog, mikor csekély anyagi áldozat árán az egészet könnyedén meg lehetne csinálni. Hiszen voltak már tervek, melyek jóval később láttak napvilágot, de ezeket rég el is felejtették, csak az emlékket hirdeti a hamarosan nyomunkba lépő valóság.

Széchenyi István, mint Magyarország erkölcsi nevelője.

VI.

Ha Széchenyi nagyra becsüli a hazaszeretetet s annak megnevezésből alakban való gyakorlására budit, csak természetes, hogy a hazaszeretettel ellentétét, a kozmopolitizmust, a legmérgesebb gúnnyal üldözi. Amde nem az ellen a kozmopolitizmus ellen kel ki, amelynek hősei azért világpolgárok, mert eszmék, törekvések és tetteik által méltókká lettek az egész világ tiszteletére és elismerésére és akik föltelmezték a nemzeti élet körén is, alkotásai által az emberiség javát szolgálják; hanem azok ellen zúditja gúnyjának nyílzáporát, akik a minden bókori szállást ad elve alapján azt tartják hazájuknak, ahol önző vágyaiknak legkönnyebben kielégíthetők. Az ilyeneknek magyarzáma meg a hazaszeretettel kibékülhet, mely ugyanazt a szerepet tölti be a nemzetekben, mint az élettelen testekben a vonás és taszítás törvénye. Nem feltétlen és muló érzelm a hazaszeretettel, melyekben fekszik lelkünkben, mint sokan gondolnák, azon ki nem mondható édes aggodalom, mely anyaföldünkön hoz von s mely a halandó port felténné magasztosítja s lelki feldúltság (robbanás) jele, hol a természet ezen szent törvénye ki van már dörzsölve.

S mint a kiéző üstökös csillag iszonyú forgásában se hátat, se utat nem tart, de mint átok, a végtelen űrben magamagát emésztí s napsystemának rendit, úgy bolyong a cél s törvény nélkül a hazátlan, hiv jobbjaként csabít el, megelégedett polgárokból nyugtalan bizalmatlanságot önt s végre magunka kétségbe esvén, nem ritkán önkézzel végzi örömeit.

— Igen, beteg vagyok; felelt a gnóm.
— Mondd meg mit fáj?
— Azt csak a virágoknak lehet megmondani királykisasszony, mert az emberek kinevetik a szenvedőt.

— Hiába faggatták ezután a kis gnómat, soha nem felelt senkinek sem. A királykisasszony selymes kezét érezte mindig a haján s a képét látta mindig maga előtt... szomorúan sugta a virágoknak:
— Meglátjátok nem sokára meghalok.

A királyi palotában mindenki ünnepre készül. A templomok harangjai már kora reggeltől bugnák. A lakjók mosolygó arcra futnak végig a folyosón s arany és ezüst falakat, tányérokat, evésesközöket visznek a nagy ebédlő terebére.
— Jót mulatunk ma ugy-e Ján?
— Micsoda? kirugguk a palota falát.
— Iszunk a királyi menyasszony egészségére!
— Én a boldogságára!
— Boldog lesz az, ne félj te attól.
— Igazad van, dalális alak a királyfi. Az ünnepi játékokon mindig ő volt az első.

len életét. S mindezek után hány dicsőedik mégis azzal, hogy kozmopolita!!! A kozmopolita tágabb színteret tartja magát s így jobbak, mint másokat. Ő mind-n embertársát horgozza szívében, míg a patriota csak hazafiakat. Ő magasabb értelműnek képzeli magát, mert minden régi szokásnak, bevett jövedelmének, egyszerű keresztény, török, athéai lehet s chaméléon ügyességgel szabhatja magát a körülményekhez, a hasznoshoz. De ily tehetőség természetét s többnyire igen sok, vagy bal tudomány-nak érletlen és savanyú gyümölcsé s az emberről oly csutot tesz, mint nevetésé a szelid farkas s kacsajra méltó a láncan idomlatlan, táncoló medve s csaf a legvékonyabb vesszőtől is rettegő, kalitkás oroszlán." (Hitel.)

A hazaszeretettel összehasonlítva Sz. a szerelemmel s a kettőt egymástól erősen elkülöníti. Szerinte a valódi, nemes hazaszeretettel nem tévesztendő össze a szerelemmel, mely vakon, mindent tökéletesnek lát a szeretet lényén Ő-e helyett azt vallja, hogy „a hon igaz szeretete valamely nemes s állandóbb gerjedelmek tartalmán, nem val szerelem s azért nincs is oly változó időszakok alá vetve, mint azon bűvös (mágosi) de még is tökéletlen érzés, mely csak nyomorúságunkra emlékeztet, midőn pillanatilg föléltetnek magukat s megint, minden szép vágyaink mellett is porba gázol." (Hitel.)

Ezekben mutattam be azt, miként igyekezett Sz. kortársainak a hazáról és a hazaszeretetről eladdig táplált nézeteit megnevesíteni s magának a hazaszeretettel bennük tényleg meglévő érzelmét a köz számára gyümölcsözőbbé tenni; most áttérek azon eszméinek bemutatására, melyekkel az emberiségről való felfogást szándékozott magasabbra emelni.

Megdöbbenve kérhetnő valaki, hát Sz. korában még arra is szükség volt, hogy az emberről, való felfogást kelljen nevesíteni? Bizony nagyon de nagyon is szükség volt, mert a mult század elején élő nemesség nagyon önző, szakkörű, slantás nézeteket táplált azon honfitársairól, akiket, bár vérükből való vér, magyar emberek voltak, de a sors jobbjágyorba helyezett. Ezek iránt kellett kora férfainak szívét nemesebb érzelmekre hangolni.

Hogy cöjtjét megkövültesse, a minden nemes lélekben meglévő tökéletesedési vágy és hajlam erősítését sürgeti, mert ez a vágy különösen emberi vonás annyira, hogy „amint az ember halhatatlan része jobban fejledez, annál inkább nő és erősödik benne." Ebből, a saját tökéletesedését előidéző vágyból, mint önző tulajdonságból fejlődik a másik, az altruisztikus,

— Az semmi! de szívem nem tudta más megnyerni, mint a mi királykisasszonyunk.
— Ez is igaz. Megfordultak és elsiettek.

Már kezd sötétedni a kis gnóm, — akivel a nagy készülődések közben nem törődik senki, — ott támolyog leborzasztott fővel a kert utján. Szomorúan hajol le a virágokhoz s valamit sug nekik. Megcsökölja őket s azután hangosban beszél.

— Szegény... szegény kis gnóm... beteg... fáj a szíve... nem tud meggyógyulni. Mondjátok meg a királykisasszonyoknak, ha föltek hajol, hogy beteg volt... igen beteg volt a kis gnóm... a szíve fáj... szerelmes volt... De ugy mondjátok nekem, hogy királyfi férje meg ne halja, mert hátba megharagudnék rám, hogy nekem a kis gnómnak a szívem fáj.

Egészen besötétedett már. A palota ablak sorából csillogó fény áradt a kertbe s a végig folyó patakban visszaverődött, mintha száz szemű sárkány lenne.

melynek jelszava: „felebarátaim s mindenem, ami őt környezi, szüntelen javítani." (Hitel.) Ez a cél pedig, nemes és dicső, mert a köztölt mozdtja elő. Aki pedig a köztölt mozdtja elő, annak a legedesebb értelem a jutalma. Mert „mi melegítheti a nemes vért edesebben s mi által felelhet meg az ember jobban titoktele ittlétének... mint midőn önálláshe-lyén... hazája s ez által a mindenség tökéletesítéséhez tehetősége szerint járul. (Hitel.)

(Folyt. köv.)

Kovács Antal.

A Mozart hangverseny.

A dicsőret színes szavait kell permetoznünk a Mozart hangversenyre. Elmúlt, megtörtént. Emléke azonban úde, friss, elevenen tartja a meglepődés, az általános dicsőret és osztatlan elismerés. Szokatlanul nagy méreteiben az egész darab, a vidéki városok szörke krónikájában rendkívülten teljes, erős, kifogástalan az előadás. Mindenki kitenni törekzik magáért, énekeljen bár, vagy zenéljen. Színöz, modulál, figyel, — tökéletességre törekszik s az ének vagy zene rejlett gyönyögeire meg is mutatja csillogását. Hangverseny a szó teljes értelmében. Az orgona szólamának színe hiányzik ugyan az egészől, de az orchestrum erőben ezt is pótolja: A hiány oka volt, mert a felső templomban ilyen alkalomra teljesen használhatatlan az orgona. Az alsó templom megfelelne, de ott a kórus beosztása hibás, használhatatlan ilyen esetben.

A felső templomban kétkoroson énekeltek. Egyiken helyezkedett a hatalmas zenekar, s a másikon ezzel szemben az énekesek. A merészség ne továbbja, mondjuk ki igazán, — ez az elhelyezés Mincucius pontosság, feszített figyelem, átértő tudás, azok a faktorok, melyek ily körülmény mellett a szombati sikert megteremtették. S a partitúra tökéletesen elevenedett meg. Művészi tolmácsolás mellett támadt előre minden markás vonás, melyet Mozart belerajelt ezen hagyatékába.

Szólistáink Dr. Fábriánne s Laspeig Antalnél elragadóan énekeltek. Nem adósk a hanggal s nem a tiszta szószveggel Frasirosásuk felől áll a dilettantizmuson s művészi értékű dicsőretet mond fölöttük A szoprán, alt, tenor s basszus méltó társuk, illeszkednek, simulnak s méltán részesednek az elis-

A termekben vég óta járja, az arany serlegek össze keccannak, miközben az új partéttetik.
Egyszer csak az öreg király elküldte magát.
— Kis gnóm! Kis gnóm! Hol vagy? Jer, kacagtasd meg a társaságot! kis gnóm hallod?!

De a kis gnóm nem jön elő. Hivja már mindenki, de csak nem akar előjönni.
— Menjétek keressétek meg — adja ki a parancsot a királykisasszony. S a sok eselőd fálkált ragad s rohan le a kertbe, a hol a kis gnóm tartózkodni szokott.

— Hahó kis gnóm, hol vagy? haj kis dob merre vagy? — S a kiáltásra csak a közeli darab ver vissza visszhangot.
A fálkály kísérteties fénye mellett járják be az utakat. Egyszer csak egy szolgál a fálkályját a lilimok fölött tartja s elküldte magát.

— Itt van a kis gnóm. Nézzétek, hogy mosolyog. A hamis becsapott bennünket.

Az emberek oda jönnek. A fálkály fénye oda vetődik a kis gnóm pergamenzerű arcára... Mosolyog... kezében egy lilimot szorongat... De a kéz már hideg... S a mosoly az arcun a halálé. Meghalt a kis gnóm.

terés dícséretében. Nevüket szeretném sorra szedni s beanyagolni a magasztalás szavaival, érdemeiket csak igazságosan mondandan el. De erről most hallgatók, mert egy héttel el'bb már emlegettem az énekeért ideálisan buzgó személyeket, s még külön is egy cikkben hamarosan rájuk térek.

A zenekar erős, talán itt-ott a templom méretein is túl, de igaz, érzéseti. Nem csoda. Hofrichter Emma, Graff Jolánka, Lówy Mariska, Dr. Krátky Zoltán a primaszólamot érzéseti hátsóggal, hiánytalan tökéletességgel. Hofrichter Emma, az igaz mesterelő, három kiváló tanítványával plasztikus szépséggel viszi a dícséret dinalára a koronázási misét. Gürtler Ferenc s Gáspár B. az érzés intonációját viszik be gondopka szólamukkal a rapszodikus futamokba, hol a szekund hegedűsök és fuvósok ereje a bőgő sziporkázó játékkal ad egy tökéletes egészset.

Emlékezetes marad ez a hangverseny. Az érdeklődés is nagy volt.

Vármegyénk főispánja, sipeki Balás Béla, nemcsak feleségével együtt meglepett. A templom pad sorában zenei előtűk kiválósságai, s ideális érzési sokaság, melyet részint a nemes cél, részint a műélvését hozott össze. Nem családva távoztak a jelenlevők a félsz templomból. Pontosság és szabályszerűség mindenben. Hat óra nyolc percór kezdődik a Kyrie s hét órára a művészi siker teljes, az Agnus triumpfális záró akkordjai is elhangzanak. A csodálat és meglepődés entuziaszma az uralkodó hangulat. Szép emlék, a művészet, a törekvés dícsérete s a dísmérésese futók június 21-én.

A karmester Lukács József, piarista tanár volt, kiről ha rövidesen emlékeznék meg, talán már akkor is eleget mondtunk. Rövidüljék, hogy a Koronázási misét még lesz alkalmunk hallani. Talán egy hangverseny terebély is. Hiszen három hónap kemény munkája nem szorítkozhat csupán egy nap műsorára. Közkínocsa, hozzáférhetővé kell tenni popularis árák mellett, hogy városunk minden rendű s rangu embere hallja, gyönyörködje benne s a lelkesedés az ének és zene iránt hadd induljon fejlődésnek a szomorú pangás idői után.

Venus.

HIREK.

S z i n h á z .

Referációk kieszap a közönséges jelentés teréről. Operáról számolunk el, a *Carmenről*. A halála után diadalmas Bizet zenéje csengett, égett, forrongott a csütlőtlöki előadásban. A színen erők közelméle darab az előadás diadaláért, a nézőtörey Bizet zenéje után sóvárgó közönség, s lenn a zenekar diadalittasán játszik, hogy fényes este legyen. S ha a körülményeket számbavettük, azt mondjuk rá, az volt a direktor, ez az ideálisan művészlélek is önmémmel nézi a pallgató ritmusu játékok s Bihari baritonja (Escamilla) frontonikus hatással oszendli szerepének minden részében, míg Békési Lajos (Don Jose) itt ott fátyolos tenorja sem utolsó. Teley I. a kacér s pajzán vágyu German áll az érdeklődés középpontján. S szerepe megnövekedett alakját, kedves, közvetlen, életérős; bár imitt-amott még nyírbálni kell alakításán, hangján pedig szíjfenitesni. Csapogó, de nem életlüh, néhol otthonos, nem ritkán azonban idegen s szokatlan neki a nehéz szerepek. Erneyi Aurélia (Micaela) áriájában megragadóna művészi s teljesen hibátlan Minden ciráda tökéletesen hull ki ajkán, melyet a kotta stürjője rejtett Bizet. Zalay Margit, Juhász Margit kettőse a káryváetésben szépen vált be. Matányi Virág há reproduktorok helyükön.

A Miniszterelnök Nagy Eudre darabja csaknem

telt, házat hozott A maró gony, szerkazmus subogása jóg hangzott a szereplők ajkán Éltök valósgósan a helyükön. Nines főlösg-játékukban, s kívánni való sem sok marad. Ujj Kálmán megtalálja helyét, hangját, Dániel szerepéhez s Kondrát Ilona itt már élesen alkalmazkodó két különböző helyzetű szerepköréhez. Majthényi pénteken kissé pózol, föllengzős, de azért kielégítően jó, mert rokonszenves. Variációjának tónusa néhol tempul, de ismét erről duzzad s ószintén eleven lesz. Somlár Zsigmondra most monddk ószinte szót. Rágn nyígyelem. Komoly művész, ki tud élni, szomorkodni, nevetni ha kell, azonban mindig tapintatosan, igazán, ki szerepét fölösgósen nem terhes, skönnyed igazsággal mutatja, hogy hivatásának igaz magaslátán áll.

Virág Ferenc (Grünfeld) fenségesen játszóék, ha sokszor nem feledjük, hogy neki mosolygói csak akkor szabad, ha a szerepe kívánja. Melléttük még sokan burgolkodnak, hol ószintén, hol sikerleltül.

Szombaton Ödvöské, Andrá ny operetije kudélyesen, sziporkázó elevenességgel gördült Rákossy, Virág, Teley sok tapost aratnak s kedélyesen emléket hagyják hátra, éppen úgy vasárnap is az *Aranykakasban* Zalai M. Ujj Kálmán Rákossy, Bányai Irén, Majthényi, Sárközy Blanka.

Kritikus

— **Orvosok gyűlése Tapolcán** Az Országos Orvosszövetség Zalavármegyei főkegyeslethe (i. hó 25-én Tapolcán, a községháza tanácstermében tartja tavasi közgyűlést. A házak fellöbögésével adjon a lakosság a vendégek iránt érzett tiszteletének kifejezését. A helybeli orvosi kar pedig ezután is felkéri a fogadtalajdonosokat, hogy a vendégek részére a reggel 8¹/₂ óraker érkező vonatokhoz fogatokat kiküldjön sziveskedjenek. A gyűlés után az Eibebüvz vendéglőben társasbéd l-sz.

— **Érettségi a kereskedelmiben.** A helybeli felső kereskedelmi iskolában ma kezdődött a szóbeli érettségi vizsgálat, melyre 33 ifju jelentkezett. A vizsgáló bizottság elnöke dr. Mutschbacher Viktor nyugalmazott jogakadémiai igazgató, mint a közoktatási miniszter megbízottja és Heltai József kereskedelmi tanácsos, mint kereskedelmi miniszteri biztos. A vizsgálatok holnap befejezését nyernek.

— **Küry Klára Zalaegerszegen.** Zalaegerszegen jelenleg a Szalkay-szintársulat játszik. A múlt héten Küry Klára vendégszerepelt három napig a társulatnál. A művésznő kedden az „Ártatlan Zsuzsi”, szerdán az „Erdészleány” és csütörtökön a „Sárga csikó” c. darabokban lépett fel telt házzal előtt.

— **Karambol Magyar-után.** Ez is pénteken történt, miként az előző eset, amely azonban már vérdalozattal is járt. Az eset a következő. Egy temetéshez szükséges eszközökkel megrakott kocsi jött ki a Magyar-utca torkára Árpád-utcaból. Alig haladt a kocsi néhány métert, midőn hirtelen szembetalálta magát Ujnépi Elek, városfelől jövő hintőjával. Az egyik is másik is kerülni akart, így történt aztán, hogy zavar lett dologból s a terhes kocsi rudja neki löködött Ujnépi Elek lovaknak Közél a szügyhöz ért a rud s így a ló elég sok várt vesztett. A megsejtült lovat behozták egyik állatorvoshoz a karambol színhelyéről.

— **Megbokrosodott lovak.** Csavnesár magyar-utcai kovács előtt várakozott Sommer Ede szőlőtől két lova a vaslással. Pénteken délután. Miközben a kovács egy pillanatra félrefordult a lovakól, azok valamitől megijedve vad iramban száguldoztak a város felé. Szerencsére az egyik ló Turak Giza háza előtt elesett, a másik ló pedig belebegalyodott a szerszámjába s úgy sikerült azokat megfékezni, így előzve meg a népes városban bekövetkezendő szerencsétlenségét

— **Véres kántorválasztás.** Stridóváron f. hó 19-én volt a kántorválasztás. A választást termé-

zetesen nagy kortes-edés s az ezzel járó nagy ivás előzte meg. Egy ilyen kortes-ivás alkalmával, közvetlenül a választás előtti órákban, a stridóvári Bánffy-hogyan levő Mikulok-féle korszámban Zorecz József az egyik jelöltet kezdte dícséretelni. Ez sehogyan tetszett Sejnovics Györgynek, mert ő meg a másik jelölt pártján volt. Ébből a verkedés keletkezett a két ember között, miközben Sajnovics egy literesüveggel egy költintotta fejbe Zoreczet, hogy ennek fejbe be-törtött és a koponyájából orvossnak kellett kioperálni az üvegszilánkokat. Zorecz sérülése igen súlyos. A vizsgálat folyik.

Cs. kir. szab. dóli vasúlya-társaság.

6410/1 számhoz.

Hirdetés.

A 211. számú személynvat Balatonlellei alsómegeállónál már f. évi június hó 22-től (vasárnaptól) kezdve fog utasok fel- és leszállása céljából feltételesen megállni.

Budapesten, 1913. évi június havában.

Az ületigasgatósdg.

Burgonyabetegségek Az eddigi tapasztalatok szerint a burgonya-betegségek az olyan talajban léptek fel leggyakrabban, amelyek humusban gazdagok, a melyek a burgonya eltervesé előtt közgyelllenül istállótárgyázásban részesültek. Az istállótárgyázásból tehát az a baj származik, hogy a burgonya elbetegskedik eltrohad. ha ellenben az istállótárgyázást elhagyjuk, akkor nines miébbi téplálkozson, rosszul fejlődik, a betegségeknek nem tud ellenállani és nem ad termést. Ellenben mindenütt ott, a hol a burgonya alá megfelelő mennyiségű és minőségű műtrágyát adtak, nemcsak kielégítő, hanem határozottan jó termést anattak, maga a burgonya pedig sokkorta egészségesnek bizonyult. Ezen elvekből kiindulva meg a múlt évben elhatározta az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, hogy az ország különböző részeiben fekvő gazdaságokban burgonya műtrágyázási kísérleteket végez, s azok eredményeit széles körben fogja ismertetni. A folyó évben tehát nagy számú kísérlet etjettelt meg, s azok eredményeként közhöltojék, hogy így átlagtermések a következők voltak: Trágyázatlan talajon egy-kaé. holdon 63.43 q., 200 kg. káliszuperfoszfáttal trágyázva 80.13 q. Több termés 16.80 q., a melyet q-ként 4 koronával értékelve, a levonva 25 korona műtrágyázási költséget, marad 41.80 korona tiszta haszon. A harmadik táblán a 200 kg. szuperfoszfáton kívül a már elvetett burgonyára 50 kg. chilislétrómot is szórtak ki s ezen táblák átlagos termése eredménye 93.32 q. vagyis tehát a trágyázatlannal szemben 31.87 q-val több, a melyet 4 koronával értékelve, s ebből 40 korona műtrágyázási költséget levonva, ez a trágyázási mód 67.48 korona tiszta hasznot adott a műtrágyázás javára. Ezek a kísérletek is tehát azt bizonyítják, hogy a burgonya műtrágyázása rendkívül nagy hasznal jár.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazon kedves rokonok, ismerősök, jó barátok és jóakaróink, kik felejthetlen férjem, édesatyánk temetésén résztvettek s fájdalmainkat bármely módon enyhíteni kegyesek voltak, ezen uton is hálás köszönetünket.

Özv. BUDAY LAJOSNÉ és gyermekei.

NYILTTÉR.*

ZALAMEGYÉBEN,

Nagykanizsától 2 óra járányira, a legszebb szarvasok hazájában

egy 1500 kath. holdas remek vadászterület

haszonbérbe adatik.

Egyéb szép vadállománytól eltekintve, évenként lehető 3-4 szarvasbika, melyek között 8-9 kilogramm agganocsuly sem ritka. Az erdőben lévő erdőóri lakban megfelelő vadászszálás.

A haszonbérbeadó oíme a lap szerkesztőségénél megdutható.

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

DARUVÁR

DELIVASUT ALLÓMAS. FÜRDŐ DELIVASUT ALLÓMAS.

Vasas és iszaphőforrások 34-50° C.

Fangó gyógykezelés. Hidegvizkúra. Szénsavas nap- és légfürdők. Szabadban való fekvés.

Mérsékelt árak.

Prospektussal szolgát

a fürdőigazgatóság DARUVÁR Szlavonia.

„Riska“ Allatvédőpor

az egyetlen gyógy- és óvszer. száj- és körömfájás orsóvőz és baromflűvőz ellen.

A. M. Kir. földm. minisztr. által rend. eng.

Ára eredeti dobozban K. 3.—

Főelárusító Moller és Társa Budapest, Károlykört 10.

LAMPIONOK

dus választékban
Jutányos árban kapható
Ifj. Wajdits Józsefnél

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁG!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

KÉREM

fizesse elő a pártoktól és kormánytól független legtartalmasabb, legnívósabb budapesti napilapot

AZ UJSÁG-ot

Előfizetési ára:

Egy hónapra	— — —	2 Korona 40 f.
Negyedévre	— — —	7 „ — f.
Fél évre	— — —	14 „ — f.
Egy évre	— — —	28 „ — f.

Nyáron át mindentüvé utánna köldjük Az Ujságot még akkor is, ha naponként változtatja tartózkodási helyét.

Cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala
BUDAPEST, VII. Rákóczi-ut 54.

Kénes gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvátország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirtda-állomás.

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hirneves radiocitv tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bébiantalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen köld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

Aspirin-Tabletták

(a közsímeri fájdalomcsillapító szer)

Hogy bizonyos legyen az ember, hogy csakugyan a valódi Aspirint kapja, mindig A. pirin-Tabletta formában kell, hogy kérje. Ezek eredeti csomagolásban, 1 üveges 20 félegrammos tablettával K. 1.20-ért, kaphatók. Minden egyes tablettán rajta van az Aspirin szó.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.
Eberfeld und Leverkusen
in Mithelen am Rhein.

MILKA
Suchard
KITÜNÖ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előzetes árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
SZELE ELEMÉR

Főszerkesztő:
KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Teléfono: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

A magyar pedagógia reformja.

Jankovich miniszter legújabb javaslata a magyar közoktatás reformját célozza. A magyar közoktatásügyet nálunk még ma is jóformán a Mária Terézia idejéből való Batio educationis szabályozza. Ez mutatja, hogy a magyar közoktatás ügyével milyen keveset s mily kevés hozzáértéssel foglalkoztak. Az új javaslat az egész országban kellemes viszhangot keletkezett már azért is, mert akad egy vezető ember, aki a magyar kulturális kifejlés ezen elsőrendű ágával komolyan foglalkozni akar.

Nagy vonásokban jelzi a miniszter az irányt, hogy a kérdést hogyan gondolja megoldhatónak s így mi is csak nagy vonásokban utalunk rá. A javaslat most még csak kipattant gondolat, melyet törvényerőmelkedésig alaposan meg kell vizsgálni. A lényeg az, hogy végre a legilletékesebb faktor, maga a kultuszminiszter jön reá, hogy beteg a magyar közoktatásügye s azt meg kell gyógyítani.

Vezérgondolatok a következők. A magyar közoktatásügy legfőbb hibái abban kelesendők, hogy szervező szabályzata igen régi keletű s nem felel meg a mai kor szellemének. A mai iskola nem elégíti ki a praktikus élethivatás szükségleteit; tulságosan elméleti ahhoz, hogy a gyakorlati életre neveljen. A különféle iskolák izoláltak, nincs meg közöttük a kapcsolat s egymásnak semmikép sem kiegészítői. Innét származik az a ferde helyzet, hogy a középiskola az elemi iskolára, az elemi a középiskolára hárítja a felelősséget, az egyetem viszont mind a kettőre. Valójában pedig ott a baj, hogy sem a tanítás, sem a tanbeosztás nem megfelelő.

Az elemi iskola keresse a kapcsolatot a középiskolával s ne legyen óriási ugrás a kettő között, mert ezt sok gyerek megérzi. Ne álljon a két intézmény egymástól elszigetelten, hanem keresse az érintkezést. Erre vonatkozólag különben a miniszter már tett is egy-két intézkedést.

Ami különösen a középiskolák tanbeoszt-

ását illeti, már nem állhat meg mai kereteli között. A humaniorák mellett kevés szerephez jutnak a reálak. Igaz, hogy a középiskolák egyike-másika nem szakiskola és az általános műveltségre készíti elő az embereket, de azért számolnia kell a gyakorlati életszükségletekkel is. Nagyobb súlyt kell tehát helyezni a természettudományok és különösen az élőnyelvek tanítására.

Középiskoláink különfeleségéből következik, hogy az új szabályzat ne buzza őket egy kaptafára s mindegyiket külön-külön szabályozza. A javaslat ugylátszik legfőképpen a gimnázium reformjával foglalkozik, melynek tanterve leginkább rászorul a revizióra. A miniszter úgy gondolja, hogy a holt nyelvek tanítását a minimumra kell leszállítani s helyette a német nyelv tanítására kell a fősúlyt helyezni. Ezt úgy véli elérhetőnek, hogy a görög nyelvet és az azt pótló tárgyakat teljesen kiküszöböljék a gimnázium tantervéből s a latin is csak az V. osztálytól kezdve tanítanak. A classica-filológusok természetesen élénken fogják védelmezni a

A bucsuszentlászlói kolostor.

Iris: Banekovich János.

Százados kőr és szilfák között visz utunk a vasutállomástól egy kis völgyön át a lágyan süttő lombok árnyékába, melyek egy monumentális, régi kéttornyú templom s egy hatalmas kolostor ódon falait takargatják.

E fák, o domb, e néma falak, hej! de sokat tudnának regélni elmúlt, régi, jó és rossz időről; — tatár, török, kuruc, labanc dúlásokról, háborúkról; jámbor szerzetesek, bős harescos halátáról, kiknek nevei a Szt. László idejében épült régi kis templom falára felvultak róva, amelyek azonban a könnyelmű hanyagság folytán elmosódtak, a vakolattal lehullottak s örök időkre feledve lettek. Csak a gyönyörűen, vadregényesen beültetett templomkörnyezet árulja el, hogy itt valamikor gondos kezek plántáltak s ápolták ama lassu növekedés matusalemli kort elért fákat, melyek több századon át oly sok vihárt láttak hazánk felett elvonulni s melyeknek körébe vésvé ott van minden kor vonása emléklül sok ezer hívőnek, kik a

csendesen bölöngató árnyas fák alatt oly sokszor nyertek lelki vigasztalást és megnyugvást.

A Szt. László korában épült kis kápolnácska volt e hatalmas templom alapja, amely régi stíljével kicsi tornyával ma is, mint a főtemplom kiegészítő része úgy áll ott, mint haidan, — azonképpen a templomtól mintegy kétszáz méternyire fekvő szalmaföldes kis kunyhó is, mely az akkori szerzetesek kolostora volt, honnét esőszakon át jártak a kis kápolnához összegyűlt hívőknek lelki vigasztalást nyújtani s az akkori ifju nemzedékét oktatni.

A hatalmas méretű templom mellé a még nagyobb terjedelmű kolostor sorakozik, melynek labirintus szerű folyosói a Szt. László királyunk korának főbb eseményei számtalan régi képben vannak megörökítve.

A nagy templommal szemben egy vadregényes szelid kis dombon áll a kegykápolna, melynek tövéből bugyog egy tiszta víz forrás üdítő kristály vize, amelyet a regeszert Szt. László fakasztott átvonuló szomszias seregének.

E kápolna tövében nyugosznak régi dicsőségünknek tanúi, sok vitéz levélte, jámbor szerzetes

atyák, kik annyi vihar közepett a jó magyar lelkeket buzdították, erősítették, bátorították s az elnyomások idején vigasztalták és lelki gyógyírt nyújtottak szomorú szíveknek.

De mult az idő s vele megváltozott itt is minden.

A régi jó szerzeteseket mások váltották fel, az önzés itt is tanyát ütött s a kolostor, templom elhanyagolva, vakolatlanul mintegy esdekelve nyújtotta ég felé, miként két imádkozó kéz két tornyának rozsdás keresztejét s a százados fák büszen nézték az addig nem látott pusztulást.

De jött a jó Conlestin atya, a nemes lelkeről ismert franciáncus házfőnök s a vadregényes völgy rendezletett, a templom belseje óriási költséggel renováltatott s magától minden élvezetet megvonva, fáradságot nemkímélve, a zárda összes jövedelmét reafordítva, a hívek áldozatkészségével támogatva az elhanyagolt, penészes porlepett oltárokat díszes, ragyogó belsővel oly harmóniával váltotta fel, mely nemesak megtekintésre méltó, de mesterien renovált kilenc hatalmas oltárral s festésével valóban áhítatra gerjesztő s lélekemelően méltó hely a szívek

Az új

Osram - dróflámpák
Törekeiklenek

Képviselet és vaktár Magyarország részére: Finger és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

két nyelv igazát, de végeredményben ugy-
látszik mégis a miniszter álláspontja győz.

Mostani formájában a javaslat sok ap-
róbb következetlenséggel áru el. Ilyen a la-
tinnak a felsőbb osztályokban heti 8 óras
tanítása. Mi marad akkor a többi tárgyra,
ha 8 órát a latin nyelv lefoglal? Hiszen a
reáliskola tanítása épen a felsőbb osztályokban
fontos s a gyakorlati ismeretek megszerze-
sére különösen a két felső osztály a legfo-
gékonyabb. Ilyen következetlenségnek tar-
tjuk a napi 3, illetve 4 óras tanítási időt a
mai 5 óra helyett. Igen nagy különbség
van ám a két óras leszállításnál egy egész
hétet. Három napi óra mellett a heti órák
száma 18; napi 5 óra mellett 30, tehát
majdnem megegyezik annyi. Heti 18 órába
igen nehéz 7—8 tárgyat beilleszteni.

Amint azonban hangsúlyozzuk, minket
ezidőszent csak az elv maga érdekel, hogy
a középiskolák reformjára végre sor kerül.
Részleteiben a javaslat benyújtásakor ugys
alaposan megvitatják a kérdést Csak egy
dologtól lehet félni, hogy mint eddig is, a
közoktatást nevez nem a szakemberek fogják
reformálni. Itt volna az ideje, hogy a peda-
gógiai tényleg hozzáértő pedagógusok is csi-
nálják.

Széchenyi István, mint Magyarország erkölcsi nevelője.

VI.

A tökéletesedéshez pedig a testi és lelki erők
teljes harmoniája szükséges, mert „sem azon könyv-
tudós, ki testével tehetetlen, sem azon gymnasta, ki
lelkének hasznát nem tudja venni, nem tökéletes
ember.” (H.) Ebből folyólag „léleknek a testtel szor-
os egybehangzása tökéletes élet s megelégedés.”
(Hitel.)

Az így tökéletesült emberi lélek aztán könnyen
belátja, hogy a közérdekért folyó munkásságnak meg-

feloldozásra a szeretet, a béke, a türelem, az
egyértettség, az irgalmasság, a könyörületesség felsége-
elvének, igéinek hirdetésére inkább, mint ama posz-
ványos légkörrel bíró helyek, honnét az erkölcsök-
felszabadítási vágyó, kiaszott, kiált, élvezethajhász,
pénzsovár, mumuképző, lelki mérgekverő dobálja
maszlagjait a gondolkozni nem tudó amugy is köny-
nyen romló tömegnek s amely elvek oly féktelenül,
oly rohamosan ragadják magukkal a szánandó emberi-
séget a társadalmi erkölcsök csodjái felé.

A százados fák alatt évenként több ízben a
zarandokok százaai pihennek; testi apomjukat a rég
fakadt forrás üdítő vizéből olta, a mult édes emlé-
kei elmerengve, a vallás igéi által megvizsgáltatva,
megkönnyebbülve térnek ismét otthonukba, áldva a
jó Coelestin atyát, ki az elfhangyolt, a rommá-
kisszálló ősi templomot oly fényessé, a régi diósó-
ságit kurdó hős levonták s jámbor szerzetesek ham-
vát borító ligetet oly rendezetté s a kegykölpnét s
körtékét oly messéssé, megtekintésre méltóvá vará-
szolta, mely nemcsak külső képével, de belső díszé-
vel s emlékeivel is valóban megadja a szemlélőt
s jobb, szelidebb hangulatot kelte a fásulni készülő
szivemben is, felvertésván azokat amaz erkölcs-
mérgekverő ellen, kik a még romlatlan emberi lelkeket
is ama posványosság erkölcsi maszlagokkal bódítják.

van maga erkölcsi alaptörvénye s ez: a felebaráti
szeretet. Ez a szeretet sugalja azt is, hogy a józ-
vat a magunk java elé helyezzük s Sz. szerint az
ily cselekvő ember jelleme a legszebb jellemideál,
mert „ki a közösségnek akar használni, legelső kö-
telessége magáról egészen elfelejtkezni. S ki ezt nem
cselekedheti, nem is lesz soha valódi hasznos embere
házának.”

Ez az önmagáról való megfelelkezés pedig ma-
gával hozza azt, hogy a háza minden fiát részesíteni
kell a polgári szabadság előadásában már csak azért
is, mert a szabad nép a trónnak és a birtoknak leg-
megbizhatóbb támasza.

Széchenyi érdekesen festi a saját korabeli né-
mely nemesség felfogását a szabadságról. Elmondja
ugyanis, hogy „sok a korlátlanosságot tartja szabadsá-
gnak s abban helyezi előességét, hogy szabotlan-
ságáért csak későn sujtathja őt a törvény, melyet
sokszor ki is jászthat... de annál keményebben
bűnhődik az ártatlan nagyobb rész.” Van olyan fel-
fogásu is, ki „habár nem hiszi is a féktelenséget
szabadságnak... azt gondolja valóságosan szabadnak,
ki nem adózik.” (Világ.)

Széchenyi ezekkel szemben szabadság alatt al-
kotmányos szabadságot ért, mely a korlátlanosságot
bünteti s a nemese is rároja az adófizetés kötelessé-
gét.

A szabadságról egyébként azt hirdeti a nagy
magyar, hogy az csak akkor ér valamit, ha vagyo-
nosság az alapja. Helytelen beszédnek itéli az olyant,
mely azt hangoztatja: „maradjunk szabadok, habár
szegények leszünk is, mert akárki mit ábrándoz,
csak vagyonos nemzet szabad. Az, ki jobban bírja
magát, rendszerint függetlenebb, mint az, ki néha
más segedelmére kényserül.” (Hitel.) Aranyzavak
melyeket az élettapasztalat nap-nap után igazol
s mindenki tudja, hogy a más iránt való lekötele-
zettség érzete mekkora megbénítja a cselekvés sza-
badságának. Amint áll ez az egyes emberre, áll
egész nemzetekre is, melyeknek cselekvési szabadsá-
gát sokszor a hitellező nemzet érdeke nyűgözi le
amint ezt a napi politika lépten-nyomon igazolja.

Az anyagi függ-tenséggel azonban érvényesí-
teli kellene a lelki függetlenséget is! Ámde csodál-
kozza kérdi: „Lelekig független ember... hány
van? Hány mer jobbjáti, hív s alázatos, de egy-
szersmind férfiúi önértéssel királyság elébe lépni, s
a fejedelm atyai keblébe a hon kívánattá bátran
kiönteni? Ki mer tiszta lélekisméreti bátorsággal
viszogat a honi előttelekk seréggel szembeállni s
hasznát épen ott támadni meg, hol... a vágás leg-
kínzóbb?” (Világ.) A felelet benn van a kérdésben,
hogy ilyen független-lelkű ember egy sines. Pódig
ilyen bátorsággal vértetelnek kellene lennie annak,
aki a hon-derületén akarva munkálódni, az udvar és
a nemzet előtt egyaránt ki merné mondani az igaz-
ságot.

(Folyt. köv.)

Kováts Antal.

A tanúgy három jubilánása.

Csendes, zajtalan munka több éves dic-
sőségéről szólunk most. A magyar tanúgy
három napszámásáról, kiknek eddigi élete
nem volt más, mint egy folytonos áldozat a
magyar pedagógia oltárán.

Ódát szeretnék dicsőítésükre írni s a
kötött beszéd szárnyaló fenségével elmondani
életük történetét, szívük nemességét, lelkük
jóságát s tudásukat. De, mert ismerem őket
szerénységükkel, hiszen a legnagyobb peda-

gógus fia mindannyian, egy Calazanciusé,
— így csak szárazan emlékszem meg róluik,
a prózai krónika soraiban mondom el, hogy
ünneplésük oka tanúgyi munkásságuk négy
évtizedes, illetve negyedszázados fordulója.

Nagy futásu méta mindkettő az ember
életében! Az ifju ábrándja, törekvése, a férfi
munkája, komolysága s a munkabírás és
kötelességtudás hosszu tapasztalata fűződik
ezen évsorok történetéhez.

Nádor Béla az első jubilánus. Negyven
esztendőre szórja gazdag egyéniségének su-
garait. Ifju korában poétikus lelke vont a
piarista rendbe. S annak már négy évtizede
nemese munkása hivatásának teljesítésében.
Hozzánk tavaly nyáron jött, s most betölt-
tén munkásságának ezen hosszu évsorát,
innen meg érdemeinek jutalmát élvezni —
a nyugalomba. Tanítványainak sokasága édes
emlékkel gondol nevelőjére, jó tanárjára, ki-
nek szive, lelke s munkája mindig az isko-
láié volt!

Incze István is a megemlékezés szép
szavaira tart igényt. Negyed százada atya
az ifjuságnak. Nemes lelkének szeretetét a
a gimnázium első osztályában a sorok írása
is érezte, s jóságosan hatott rá. Egyénisége
a minta pedagógus prototípusa. Azak az
tudja igazán, kit a tanítványi hála és ra-
gaszkodás szájai fűznek hozzá, hogy milyen
szerep tanár Calazanciusnak szemében. Incze
István pedagógiai munkásságának idejét vá-
rosunkban töltötte javarészből. Valósággal
ideforrt nemcsak munkájának emlékével, ha-
nem nemes lelkének baráti érzésével is. Vá-
rosunk ifju nemzedéke mind keze alól került
ki s részese pedagógiai tapintatának, jó-
ságának s tisztelője a jubiláló tanárnak.
Incze István működése elő még szép remény-
nyel nézünk s hiszük, hogy áldásos műkö-
désének még számosan lesznek tanui váro-
sunk ifjainak köréből.

Sáfrány Károly az ünneplés és meg-
emlékezés harmadik alakja. Szintén negyed-
százada mult annak, hogy a magyar kegyes
tanítórend hagyományosan ideális munkássá-
gának terére lépett. S azóta hivatásának sza-
kadatlanul dolgoz munkása. Talán még egy
napot sem mulasztott az iskolából. Ápoll
fizikuma hűen kitart munkaköre mellett,
melyben színparkozó szellemének, tudásának
gazdag, kinoses házából telt kézzel szórja,
mit lelke sugall. Most másodizben tanít ná-
lunk a főgimnáziumban.

A jeles pedagógusok jubileumát esend-
ben álta meg a főgimnázium tanári kara.
Nem vert sikeres működéseik diadalára zajt,
hanem ünnepi komolysággal ismerté el mun-
kásságukat, érdemüket — s kívánt a jól
kiérdemelt nyugalomban még hosszu pihenő
évsort — Nádor Bélának, s továbbra is ki-
tartást, türelmet s eredményes működést —
Incze Istvánnak és Sáfrány Károlynak.

Lukács József.

Mozart hangverseny tanulságai.

Már a múlté teljesen. Elparentáltak mult soraink-ban dicsőretek emléket, sikerét, szépségét. S most még visszatérünk rá. Meg kell tennünk, hogy a szombati diadallal kapcsolatban még egyet-mást elmondjunk.

A siker teljesen a miénk volt, a kanizsajaké. Dicső művész gardánk névsorát pár héttel előbb közöltem nem csak ezen lap basábján, hanem még lapjaink sorában is. Az tehát ismeretes. Néhányan ugyan kimaradtak a szereplők listájából s így lapjaink vasárnapi számának tudósítása nem hű, jöhetetlenül téves. Nem sorolom fel a kimaradtak nevét, hiszen mindössze öt személyről volna szó. De tanulság, az volna bőven a Mozart hangversenynek, ha megfogadnók. A legfontosabb, az első, hogy sok szívet tudnánk a művészetek ezen terén termelni, csak akarnánk. Erőnk nem hiányzik, de a kitarítás eredménye nem tulajdonságunk. Hamar fogunk tüzet, de lángunk gyorsan ki is alszik. Okát keressük: — kényelmesek vagyunk a dolgra s nincs bennünk elég lelkesedés a kezdeten túl a kitarítás, a sikeres eredmény eléréséig. Innen van, hogy kérszélést dalárdánk csak nem mind egy év leforgása alatt megszűnnek jutnak. S ha pang is egyik-másik, komoly munkára képtelen — a tagok lazasága folytán. Éi ugyan, de élete csak stagnálás, életének nincs eredménye.

Pedig a zene és ének a közös megértés leg-szebb területe. Itt leolvad az emberről a nézetkülönbség, a rang s nem marad más, mint a tiszta idealizmusért való lelkesedés.

Mily bárgyu balgaság, s mily fanatikus egyoldalság kell ahhoz, hogy az egyenlőség ezen leg-szebb országát darabokra tagoljuk — pártoskodó nézetekkel, egyáltalában nem modern s felvilágosodott emberhez illő tendenciákkal, majd rangokrossággal. A dal s a zene közkincs. Ki árendálni világnézetek privilegiumának vagy társadalmi osztályoknak — helytelen, bigott elfogultság. Ez ellentétlanki kell az emberiség nevében. A hol nincs szükség védvámokra, miért ott kicsinyesen szítani az ellentétet. Az általános emberit akarja meg egy világnézet diadala jut-tatni. Ezen törekvéssel szemben diszonáns minden hang, mely kizsajátítani törekszik önmagának az emberiség közkincesét. Vajha, megjegyeznék ezt mindannyian, kik a zenének s énekek igaz barátai! Ne esorbítsuk az örök remékek szépségét azzal, hogy rákénünk olyan mázt, mely sokak sz-omben annak igaz szépségét megmáskítja. Nagy szellemek művészi hagyatékának leg-szebb tisztelete, ha pártoskodó nézeteket felelt emelnek nekik piederástál s arra állítjuk — ugy nézzük, ugy tiszteljük mindannyian — kivétel nélkül, mint közkincesünket!

Verus.

HIREK.

S z i n h á z .

Egy szokatlan, bizar tárgyú vigjáték, Knoblauch *Fainja* ment hétfőn este. Az egész darab inkább szokatlanságával, semmint komikumával lep meg. — Fejtelejére állított helyzetek s válogatott gorbom-baságok röpködnek minduntalan. A főszereplő a faun, ki valószínűleg favorizálja magának a vasos udvariat-lauságot vitt igaz szőlést s olyan helyzeteket teremt, melyek furcsaságukkal inkább szatirikusan, mint ko-mikusan hatnak. A darab kiállítására Füredi direktor igen nagy gondot fordított. Isléses gazdag, magy-aryan díszlet környezetében folyik az előadás. Erről azonban már csak hiányos dicsőretek mondhatunk.

Ujj Kálmán (a faun) — többet akar, mint a meny-nyit nyujt. Még nem élte bele magát teljesen szere-pébe A szatirikus komikum esztánja, mely pedig a darab szellemének gerincé felülönül, nem éri ki játé-kából. Sok-sok hiányzik a faun szerepéből az ő játékbán s inkább a törekvést említjük itt meg, mint a sikert. Pedig Ujj Kálmánban volna erő a szerep inkarnációjára, csak kissé mélyebben hatolt volna bele a komikum szokatlan irányába. Mellette jó erőik törekvésnek a téli ház közönségének művészi gyönyörködtetésére. Majthényi (Lörd Stombury), Nagy Sándor, a nyug-don Charles-tervezés Somlár, Zelai Margit, Pajor Ágnes, Dinnyesi Juliska eléggé összhangatosan, ki-fejezteteli hűséggel, bár még nem elegendő alakítás-sal éleynek a színre.

Kedden az idény szenzációs kasszadarabja, *Li-mondé erede*s ismét télt házat vonul. A darab sikeresen pörült, az előadás a tudás allagro tempo-jával hatott igazán mulatságosan.

Szerdán a mult szezon slágerdarabja, a *Leány-dásár*, mintegy varázsát veszítve került színre. — Hiába, ennek a darabnak már nincs vonzó ereje. Nem új, s a szubjektív félig őresen dokumentálja, uj-donság kell változtatás az embereknek, a régi, ki-kopott dolog — a modern operette hamar vándul! — nem bír csalogató erővel. A tavalyi erőket látuk most is. Rákossy masszív játéka acélos keménykomi-kumával utólihetetlen. Alakítása világ színpadon is erős helyét megálló volna, nem nálunk. Pajor Ágnes hű adta, míg Teleky Ilonka az, a ki tavaly volt; — nem adott hozzá, nem is vett el semmit tavalyi alakításából. Olykor hiányos, átlig hűen karakterizá-tikus játéka. Virág Ferenc (Gróf Botten burg) jellese játszik, míg Loránt (fritz fia) többet nevet, mint játszik. Galetta ének és játékból egyaránt jó, míg Rózahegyi a lelkes szerepében játszik rosszul s dalban. Ernye Aurélie neve maga a dicsőretek, ön-tudatosan művészi. Az eső is jól szerepelt, bőségesen hullott be az Arénába!

Kritikus.

— *Te Deum*. Itt a tanév vége. Sterte az országban most kapják ki a gyerekek bizonyítványai-akat s most megy a legtöbb szülő is nyaralni. Kit a teugér melle, kit a Balatonhoz, kit a Tátrába röpít a száguldo füstparipa s esendesebb lesz a város két-hónapra. Sok szülőnek nyaralását teszi kellometlonná a nem tanuló gyerek rossz bizonyítványa, de hanyát megédesíti a jó bizonyítványuk öröndő, mosolyképű gyerekhad öröme. Így ismétlődik az évről-évre s a *Te Deum*, meg a Péter-Pál napja már annyira össze-forrtak a diáksággal, hogy a kettőtől se sem lehetne választani egymástól. Mi is kellemes nyaralást, jó nyári üdülést kívánunk olvasóinknak.

— Uj mise. Horváth Lajos pécségyházmegye ujmisés vasárnap föltörök tartja első miséjét a felső-templomban.

— Halálozás. Mint részvétellel értesültünk Id. Hársing István, Hársing István helybeli főgimnáziumi tanár, lapunk munkatársának édesapja tegnap 64 éves korában elhunyt.

— A helybeli felső kereskedelmi iskolában a beírások az 1913/14 kiki tanévre következő rendben fognak eszközöltetni. Junius 30-án, július 1., 2. és 3. napján a belépni öhajto tanuló utolsó évi isk. bizonyítványukkal ellátva előzetes felvételt végett az igazgatónál jelentkeznek, é. p. június 30-án a nagykanizsai illetőségűek és azok, kik az intézetet a most lefolyt tanévben látogatták. jul. 1., 2. és 3. napján a többiek, mindig d. e. 9—12 óráig. Ez alkalommal a hitk. pöntárnál 11 K beírásí díj fizetendő. Szept. 7—9-én történik a végleges felvételt még pedig 7-én azok részére, kik már a tanév végéig jelentkezték. Ezek a tanév végén kapott igazol-ványval ellátva a hitk. pöntárnál befizetik, a tan-

díjat és a nyugtával meg anap az igazgatónál ujból jelentkeznek. 8-án és 9-én (mindig d. e. 9—12., d. u. 3—5 órákor) történik a többi tanuló felvétele a megengedett számbatárig. Akik a tanév végén előjegyzettek közül szept. 7-ig nem jelentkeznek felvételi előbbségűek és a befizetett beírásí díjat elvesztik. Minden tanuló az igazgató által történt végleges felvételt után, az osztályfőnök tartozik jelentkezni. — A javító és pótlóvizsgálatokat aug. 29-én tartjuk meg.

— *Kiugrott a robogó vonatból.* Hattak Mihály muracsányi lakos Székesfehérvárról utazott Murakirályra. Murakirályra jövet ki akart szállani, de a kocsi utjait bevoltak zárva. Közben a vonat elindult s így Hattak Mihály az ablakon ugrott ki, de olyan szerencsétlenül, hogy egyik lába a vonat kereke alá került s azt tövében elmeszezte. A szerencsétlenül járt utast beszállították a nagykanizsai városi kórházba.

— A siketnémán-intézetí tanárok orsz. egyesülete Keszthelyen, a községház emeleti tanác-sortermében jun. 29-én és 30-án d. e. 8 ó. 30 p.-kor rendezte közgyűlést tart. Tártyak: Junius 29-én, vasár-nap: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyvhitelesítő kiküldése. 3. Titkári jelentés. 4. Klia Lajos th. elő-adása: A siketnémán nevelése és oktatásnyge. 5. Schnell-bach Ferenc kaposvári tanár bemutatja s nek. tanítását. 6. Dr. Herrmann Antal egyetemi m. tanár, th. tag előadása: A mozi, a vetített kép és a siketnémán. 7. Szerkesztői jelentés. 8. Az állandó bizottságok jelentése. (Ugyr. 37. §.) Junius 30-án, hétfőn: 9. Az évi zárszámadás felvilágosítása. 10. A költségvetés megállapítása. 11. A debreceni tagtársak előterjesztése: A sn.-intézetí tanárképző reformja. 12. Adamesik István értekezése: A siketnémán ifjúsági köré. 13. Indítványok (A közgyűlés előtt legalább 8 nappal írásban benyújtandók. 31. §. d.) 14. Tisztviselő, választmányi tagok és számvizsgálók választása. 15. Szerkesztő, rovatvezetők választása. 16. A jövő évi közgyűlés helye. A közgyűléssel kapcsolatban a sn. tanuló rajzából és kézügyességi munkából kiállítás rendeződik.

— *Méhészeti tanfolyamok tanítók és lelkészek számára.* A földmívelésügyi miniszter az okszert méhészeti ismertetése és terjesztése cél-jából tanítók és lelkészek számára a mármarosországi, a pépai, a székyelkeresztúri és a temesvári állami tanítóképző-intézeteknél méhészeti tanfolyamok tartat. A tanfolyamok mind a négy helyen július hó 10. napjától 27. napjáig tartanak. Egy-egy tanfolyamra 20 hallgatót vesznek fel. A hallgatók dijtalan elszállásolást és élelmezést nyernek. Utöltés-geiket is megtérítik. A lektorkészítéssel szintén tanulják s a saját készítésű lektárokat és méhészeti eszközöket magukkal vihetik. A felvételt iránti folya-modványok a földmívelésügyi miniszterhez adandók be.

Irodalom.

Az *Élet* című szépirodalmi képes hetilap junius 22. számában Prohászka Ottokár irt vezér-cikket „Ki lesz egész ember” címen, azután Sztra-konczky Károly vasárnapi levélét találjuk a nékön-gresszurosl s Mátyai Rudolf tanulmányát a feminiz-musról és a színpadról. Török Gyula folytatja „Zöld-köves gyürr” c. regényét, elbeszéléseket irt Pásztor József és P. Abraham Ernő, verseket Elek Álfred, Kozslányi Dező, Harangi László és Mentés Mihály. Az irodalmi rovatot Halasi Andor kritikái teszik ele-vonné, valamint az aktualitások és illusztrációk egé-szítik ki az *Élet* legfrissebb számát.

NYILTTÉR.*

ZALAMEGYÉBEN,

Nagykanizsától 2 óra járásnyira, a legzseb
szarvasok hazájában

egy 1500 kath. holdas
remek vadászterület

haszonbérbe adatik.

Egyéb szép vadállománytól eltekintve,
évenként leléhető 3-4 szarvasbika, melyek
között 8-9 kilogramm agganosuly sem
ritka. Az erdőben lévő erdőóri lakban meg-
felelő vadászszállás.

A haszonbérbeadó címe a lap szerkesz-
tőségénél megtehető.

* E rovat alatt közltekért nem vállal felelő-
séget a szerkesztőség.

DARUVÁR

DÉLIVASUT FÜRDŐ DÉLIVASUT
ALLOMAS. ALLOMAS.

Vasas és iszaphőforrások 34-50° C.

Fangó gyógykezelés. Hidegvizkúra.
Szénsavas nap- és légfürdő.
Szabadban való fekvés.
Mérsékelt árak.

Prospektussal
szolgál
a fürdőigazgatóság DARUVÁR Sztavonia.

„Riska“ Allatvédőpor

az egyetlen gyógy- és óvszer. száj- és
kórömfájás sertésvész és haromlívész ellen.
A. M. Kir. földm. miniszt. által rend. eng.

Ára eredeti dobozban K. 3.—

Főelárusító Meller és Társa Budapest. Károly-
körút 10.

LAMPIONOK

dus választékban
jutányos árban kapható
Ifj. Wajdits Józsefnél.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

KÉREM

fizesse elő a pártoktól és kormánytól
független legtartalmasabb, legnívó-
sabb budapesti napilapot

AZ UJSÁG-ot

Előfizetésiára:

Egy hónapra	— — —	2 korona 40 f.
Negyedévre	— — —	7 „ — f.
Fél évre	— — —	14 „ — f.
Egy évre	— — —	28 „ — f.

Nyaron át mindenüvé utánna küldjük Az Ujságot még akkor is,
ha naponként változtatja tartózkodási helyét.

Cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala
BUDAPEST, VII. Rákóczi-ut 54.

Kénes gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvát-
ország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirat-állomás.

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hirneves radioctív
tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: közsvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák
makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bébántalmaknál.
Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák.
Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a
fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

Aspirin-Tabletták

(a köztiméri fájdalomcsillapító szer)

Hogy bizonyos legyen az ember, hogy csakugyan a
valódi Aspirint kapja, mindig A-pirin-Tabletta formában
kell, hogy kérje. Ezek eredeti csomagolásban, 1 üvegcse
20 félegrammos tablettával K. 1.20-ért, kaphatók. Minden
egyes tablettán rajta van az Aspirin szó.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.
Eberfeld und Leverkusen
b. Mährheim am Rhein.

MILKA
Suchard
KITÜNÖ ALPESI TEJ-
CSOKOLADÉ

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félésre 5 korona, negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladó szerkesztő:

SZELE ELEMÉR

Főszerkesztő

KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Boák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazásában szerint.

A magyar fürdők pártolása.

Itt a tanév vége. A legtöbb családos ember ilyenkor veszi ki szabadságát s ez időtájt indul nyári üdülésre. A városokra unalmas szürkeség borul s mindenki fürdőre, üdülőhelyre készül. Észak délre megy, a délvidekiek északra, ahogy épen kinek-kinek kedve tartja. Egy egész esztendei idegölő munka után jól esik fáradt tagjainknak egy kis pihenés, üdülés és természetes is, hogy minden ember elkívánczik a megszokott millieuból s más vidékre vágyik. más szórakozást keres. Költségvetésünknek igen tekintélyes tétele a nyaralásra szánt összeg s az egész ország nyaraló közönsége együttvéve több milliót költ el évente nyaralásra. Nemzetgazdasági szempontból tehát nem közömbös a dolog, hogy a nyaralásra szánt sok millió nálunk marad-e, avagy kivándorol az országból.

Magyarország par excellence fürdőország. A világ egy államában nincs annyiféle gyógyhatású víz, mint nálunk. A hegy-

vidéki fürdőkörtl kezdve a tengeri fürdőkig minden fajtája megvan, vasas, kénes, jódos, bróm, magnézium, rádium, szénsavas fürdő mindenféle változatban, a berendezések modernnek, jól megközelíthetők, a gyógyhatás vetekszik a világ bármely fürdőjével. Egyik-másik fürdőnk párálan fekvése, kitünő levegője üdülőhelynek is nagyszerűen beválk. A Tatra a magas romantikájával kiállja a versenyt Svájjal. S mégis!

A magyarországi fürdők statistikáját olvasom, Tatrafürdő és Póstyén kivételével egyetlen fürdőnknek sincs világhirve. Azt mondják, hogy nem reklamirozzuk őket eléggé. Mindenesetre az is igaz, de hiszen a reklám haszontalan ott, ahol a közönség csalódik, mert reklám után lehet egyszer közönséget csalni valahová, de ha az egyszer csalódik, többet oda nem teszi a lábát. A jó fürdőnek nem kell reklám, terjed annak híre magától is. Hogy fürdőinket nem látogatják eléggé, annak a magyar indolencia az oka.

Miért menjek magyar fürdőre, mikor

az rossz, drága, nincs szórakozás, semmi kényelem; külföldön olcsóbban jövök ki, látok idegeneket jól szórakozni. Ez a jól ismert frázis, amivel mindenki előáll. Megrögzött balhiedelem, hogy a comfort a külföldi fürdőhelyeken nagyobb, hogy a konyha jobb és olcsóbb. Más vezetí itt a fürdőző közönség nagy részét; a beteges liuság, a dicsekvési mánia. Minden ember boldog, ha legalább a Stájer határról küldhet egy „an-sicheot” barátainak, hadd lássák, hogy ő külföldön nyaralt. Ha az egyik Salzburgban volt, a másik pedig Svájjában, már fitymálva beszél a salzburgi nyaralóval s dicsekszik vele, milyen fényes nyaralás volt Svájjában. Minél távolabb nyaral valaki, annál előkelőbb s annál jobban lehet vele „repszteni” a barátókat.

Hány ember feláldozza kényelmét, koplal Utközben a szalámin és kenyéren él, de hencog vele, hogy eljutott egész Helgolandig, Blankenbergheig. Lenne csak a magyar fürdő divatos s jönnének a külföldiek ide, nem mennének tőlünk annyian idegen für-

Az én élettörténetem dióhéjban.

Írta: Banekovich János.

Sajnátságos is ez az élet. Mennyi mellőzéssel, mennyi mostohaaggal találkozhatunk benne! Némely embernek ugyanis, hogy csak egyet említek, már életében megírják az élettörténetét, telehíntve a hízlekedés legékesebb virágaival. Ezek mind magasabb, zsirosabb pozíciókhoz jutottak, ezektől valamit kapott vagy vár az élet író. Másokét csak haláluk után írják meg, itt a hízlekedő szavak már a legtöbbszőr elmaradnak s helyöket a kritika foglalja le, sőt sokszor elfojtott ellenszenvét önti ki az életlő.

A kismembek életéről azonban, aminő én is vagyok, sem haláluk előtt, sem haláluk után nem vesznek tudomást s így mivel sem előtte sem utána valami hízlekedő nem számíthatok, elhatároztam, hogy magam írom meg néhány vonásban mindazt, amire leginkább emlékezem.

Szüleim körülményeit nem is említve, hogy előlőrl kezdjem, gyermekkoromról bármennyire óhatanam, nem sok hízlekedő vonást jegyezhetek fel, mert a koponyámon megmaradt sűrű sorak-zó mellgyedések

életem igazolják, hogy a verekedésekben tevékeny részt vettem s az ellenség tűzében gyakran megfordultam; nem is számíta ama sok kellemetlen kimeneteli kirándulást, melyben a gyümölcsös kertek megdézsmálása körül oly sűrűn volt részem, hol szintén a tettelegesség mezején kerestem babérokat, mely után nemcsak a helyszínen, de a ruhámra osett folytonosságú hiányok miatt otthon is nem egyszer kellemetlen leszámolásra került a sor, amikor is Öregem, mint rögtönítelő bíró, ki a bírásokkal összes fórumait képviselő, végrehajlotta rajtam elég kemény ítéletet.

Nem számíta a keresetlenül is bekövetkezett incidenseket, egyébként is mindenben pechem volt. Ha a deakokat tiltott cigarettázásom esíték meg, én biztos köztük voltam. Ha egyik vagy másik tanárom ballábbal kelt fel, vagy gyomrát rontotta el, bizonyosan akkor került rém a felelős sora. S mi sőt ki? hogy mint mindig, akkor sem tudtam semmit. Szóval akár milyen jámbor arcot igyeksztem vágni, tanárain észre vették, hogy a szokásosh híven ismét nem kezdttem s így évagegyedkor, amikor hazafelé bandukoltam bármilyen derűs arcot igyeksztem erőltetni. Öregem már me-széről megérte, hogy itt

baj van a calculusok körül s bármint lassussággal is koterásztam írományaim között, a nádpálca előre megkezdte működését, sőt a többszörös ismétlődés után a türelmem erőse kötelei is elszakadt s elhanyagolt az ítélet, hogy inasnak méggy kölyök.

Az ítélet nem sujtott valami nagyon le s Öregem várakozásában láthatóan csalódott. A változtatosságok smugy is szerettem; anyám nem sirt, szegény. Ó már rág ott lent pihent s így mihamar belenyugodtam sorsomba.

Eleinte fűszeres inasnak szánt Öregem, de félt, hogy a sok ekor elrontja a gyomromat. Mig végre minden mesterség esélyeit megthányta vetre, abban történt megállapodás, hogy lakatos inas leszek, hol erőmet érvényesíthetem.

Be is álltam mihamar s mint ilyen, boszut líhbeteg mindazon társam ellen, kiken mérgezet gimnazista koromban ki nem tölthetem.

Szóval itt sem voltam a legjobb, dacára, hogy helyzetemet súlyosbította egy mefizetőképi, bandzsaszemű segéd, ki nagyon sokszor lépet érintkezésbe oldalbördámmal, hogy indulataimat megfékezze. — De mesterem sem volt sokkal jobb; semmiképp sem mondhatnám, hogy bármily súlyos esetben feljebb-

Az új

Osram - drótlámpák
Törekeetlenek

Képeleked és raktár Magyarország részére: Finger és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

dőre. Ha a cél a nyaralás, az üdülés, akkor azt otthon kellemesebben elérhetjük, mint idegenben, ismeretlenek között, akik mellesleg, hogy kényelmet nem adnak, még ki is uszorászzák a gazdagnak vélt idegent. Tény, hogy külföldön mindent kétszeresen fizet meg az ember.

Nem szólnak arról, hogyha valaki körutazást tesz, vidéket akar látni, az érthető és helyes; tisztán azt kifogásoljuk, ha egy beteg embertek jó magyar fürdő és rossz külföldi között kell választani, a rossz külföldit választja csak azért, mert az divatosabb. Ha valaki otthon olcsón nyaralhatna, mondjuk a Balaton mellett, elmegy egy rongos Steyer faluba, mert azt senki nem ismeri s arról lehet otthon meséket regélni. Kár a hiúságot a kényelmet feloldozni.

A magyar fürdők s üdülőhelyek ma már állanak olyan niveau, hogy a legkényesebb igényű ember is jólérezze magát bennük. Miért ne keressük fel ezeket még egy kis áldozat árán is.

Széchenyi István, mint Magyarországi erkölcsi nevelője.

VIII.

A politikai szabadságnak minden magyarra leendő kiterjesztése Sz. egyik legfőbb eszméje, de kortársai sehogy sem akarták ennek a fontosságát megérteni! Azért magyarázza nekik, hogy lehetetlennek hiszi a megindult válságos időben, „hogy a királyi szék s a nagy birtokosság biztonságban legyen, minekélőtte a nép felszabadítva lett.” (Stadium.) Lelkiismeretere hivatkozással állítja: „Honunk minden lakosának a nemzet sorába iktatása bizonyos éle-

viteli bíróság lett volna, sőt magam vizsgálva az ügyet, alaposan helyben hagyva bennünket, megérőstelte az ítéletet.

Egyzer azonban egy bevezetés esnyét követünk el, mely inasársáimmal együtt belerántott bennünket a feketesütkös kádba. Bármint igyekeztünk is nem tudtuk tisztára moszkodni. Minek az lett a következménye, hogy egy évi vendégszereplés után a státiális területről megléptem s ismét az iskolapadba kerültem, honnét önelhatározásom folytán a nemes, de mostoha tanítói pályára léptem, éppen abban az időben, amikor az összes jobb felső ételek szakszervezetét alakulak s bejoktálták a tanító astitálit.

E esékélyesség azonban egy cseppet sem vette el kedvemét, sőt még kirizálni is megpróbáltam s bár szép leánykám is vallottam szerelmet s esküdtem a boldogvilágú hűséget, szerencsémre egy sem hitte, egy sem számított rám, egy sem boldogult utánam. De végre itt is elérte a nemezés, lépre kerültem.

Ez is meg tőrött lett volna, foglalkozásom minden keresésége, társaim mindenkori, oknélküli megszokott torzálkodása s kicsinyes kenyéririgysége felett is lenező mosollyal sikanék keresztül, csak két kis kerülő leánykám előtt ne kellene oly gyakran pirulnom s indulatim magamba fojtatom, amikor gimnazista fiam, mint egykor jó magam is megterhelte bizonyítványát nagynehezen előkötörözés irományai közl, szemleteme elibém tárja s oda szól anyjukom: Alá kedves papja. — S el kell némulnom, be kell látnom, hogy itt is pschem van, fiam sem különb, mint annó dacumálétt abban a korban magam voltam.

terterjesztend; milliók ezental is abbuli kirekesztése ellenben elkerülhetetlen halált hozand anyaföldönkre. Ez lelkiismereti vallomásom.” (Stadium.)

Azonban a szabadság kiterjesztésével együtt kell járnia azon minden emberrel közös jognak, mely büntetlennel soha sem lehet megsérteni, s ez: a törvény előtti egyenlőség. Mert az a szükörön fölfogás, hogy 800 esztendőn keresztül fön lehetett a törvény előtti egyenlőségét tartani, nem bizonyított az utóbbiak helyessége mellett. Mert bár a természeti jog elközása miatt az elnyomott és jogtöl fosztott nép dübe nem lobbant is fel, de ott lappang azért annak tüze benne, a szivben és ha alkalma nyílik a kitörésre, annál nagyobb erővel rombol mindent szét, minél nagyobb teher fekdtt előbb rajta. És ép azért, mert 800 esztendőn át, valóságos csodaként, nem tört ki az elfojtott keserűség a kiváltásos osztály ellen, „ezental nem kellene több kísértetni Istent, hogy éretünk, bünösökért ezen eszdának még továbbra is terjeszse lentarászt.” (Stadium.)

Előlk rajzolja meggyözés és tanítás céljából, hogy milyen furcsa, igazságtalan intézmény az üri-szék, hol bíró és alperes egy személyben a nemes s ahol annak a bírónak az ötletzött, bajszon és sarkantyon kívül semmi egyéb jogeime az ítéltzésre nincs s ítélnék ott mégis a legnagyobb önkénnyel és kiáltó igazságtalansággal a szegény, tudatlan, neveletlen, állati indulatú fölött, holott azt kellene keményebben büntetni, ki nagyobb vagyon után jobb nevelés s tanulás által köteles volna szenvedélyét szabozni s a törvényt semmi tekintetben át nem hágni. (Stadium.)

De mert az ellenkező szokott történni, hogy t. i. a tanult nemes urat törvénytértés esetében futni engedték, a tudatlan jobbjogyt a legkisebb vétségért is végig kínozták, a legkomolyabb erkölcsi okokra hivatkozik, hogy a lealzó jogszolgáltatással hagyjanak már fel. „Minden keserűség nélkül — ugymond — barátságosan szóltom fel az igazi magyart, hogy semmi egyébtért, csak igazságszeretetért mondjunk le nemeslelkűg s önként azokat hatalomról, melylyel éleszt a törvényt, részint a szokás és tán a legnagyobb mértékben a visszádsót fegyverze föl minket, földesurakat, jobbágyaink ellen; s emeljük őket messze minden gyarló emberi szenvedelminket, indulatunkon s önkényes hatalamkodásinkon fölül az örök igazság s részrehajlatlan törvény magas széke elé, hol csak az erény lehet paizs és semmi más a világon.” (Stadium.)

Méltó szavak egy nagyszívű, hazája fényét emelni óhajtó s egész erejével a humanizmust szolgáló férfiúhoz!

S végre harmadosorban meg kellett tanítania Széchenyinek a maga kortársait azokra a köteleességek-re, melyeknek teljesítéséből a jövő jóléte és boldogulása fog fakadni. Nem volt ez sem valami könnyű feladat, mert először le kellett rombolni a nemzet lelkében fennálló, százasos előítéletek várát, másodsor a leromboltak helyére remek kiáltással keesség-telt, gyönyörű kastélyait a reménynek kellett emelni. Mert erőt se nyvesztó képzelgésbe merült a magyar önmagára nézve, azt híven, hogy csak a muliban élt diéső életet, hogy csak a mult volt nagy; de mivel a diésőség és nagyság Mohácsnál aláhalnyaltott, nines többé mód a fölemelkedésre.

E gyarló képzelgészel szemben Sz. azt dörgi a nemzet felébe, hogy a magyarnak nines m/g siratni való, diéső multja, de lehet szivet derítő jövője, mert van a nemzetben az életre elég erő és lappangó jeres tulajdonság. De előbb meg kell a nemzetnek ismernie önmagát. Erőt egyrészt, hogy azokat a jóvőre nézve diés forráskol használhassa; hibáit másrészt, hogy megkezdődő előhaladásában azok további gátokot ne szolgálhassanak.

Kováts Antal.

(Folyt. köv.)

Jegyzetek a hétről.

A mult héten feminista gyűlés volt Pesten.

A vendégek már el is távoztak, pedig kár.

Néhányan évekre itt kellett volna maradni nálunk, hogy egy kis valószárságot, egy kis lelki-séget vigyenek bele, a mi feministáink mozgalmá.

Mert eltakintva attól, hogy helyese a feminizmus, vagy sem, — maga a küzdelem, mint küzdelem az abszolút értelmében, mindig szép és simpatikus még ha téveszméért folyik is!

Az a küzdelem, ahol a lételemek minden megnyilvánulása az agysjétek minden munkájá a kitűzött célért történik, ahol az idegek és izmok spononva vannak — ahol egész ember van.

Egy Horváth Istvánnak, egy Kőrösi Csoma Sándornak az élete mindig szép, felemelő és megható, habár amannak munkálkodása a nevelésesség határán áll is, emezé pedig majdnem az abszolút negatívummal egyenlő. Így Sackletonnak, egy Rood Amunds-nak a sikere mindig fonséges és az emberiségnek örök időközön át ünnepeit hőrosai maradnak, ha van felide-szétüknek gyakorlati jelentősége, ha nines.

Ép így fokozatosan az a londoni suffragette is, aki szembe mer nézni a legrettenetesebb halállal, az éhenpusztulással, — de elvibrál minden enged egy jótányit sem. Rokonszenves, annak dacára, hogy eszközei, fellépése, munkamodora a szép fogalommal még csak össze sem hasonlítathó, rokonszenves annak dacára, hogy nőieségéből is kivetkőzik.

Rokonszenves és szép mert igaz, mert valószári, mert egész.

A mi feminizmusunk azonban csak szalon feminizmus.

Leszámitva azt a néhány lelkes harcosát, akik a vezetőség élén állnak, szállyal az országban, a peripheriákon nem egyéb az egész, mint néhány sehöngeistököt asszonyok ama törekvése, hogy lassák az emberek, ó modern nő, ő képes felszivni és magába teldolgozni ilyen nagy és súlyos eszmét mint a feminizmus, hogy lassák az emberek hogy ő egy Shöngeistet annyira, hogy még Pesten is tudják, — im most is neki küldtek egy csomó röpvet a központból széllyelosztás végett.

Es ő széllyelosztja. És boldog és az emberek elvannak hűve, döbbenettel beszélnék róla, hogy milyen mélylélküli és jó ez.

Es mitűn így világrengelő nagy dolgát jól elvégzte és boldog, lett, mert mint hírt megalaposta, begubozik boldogságába és a legközelebbi uszonánál is eltölölög nyilatkozik a suffragettek-ekről, akik bolodok, nő létükre dinomistál és bombákkal dolgoznak, a helyett, hogy szépen fájrhöz mennének, gyermekeket szülének, jout adának és pletykálnának.

Igen, a mi vidéki szalon feministáink fölfogásuk szerint az agresszió, az elvakért való küzdelem bolodoknak való.

Es épen azért nyugodtan alhatnak antifeministáink.

Levelek.

Ma rózsaszínű levelet küldtek.

Édes az illata:

Kacsaringós, japáni betűkkel

A kis Nivett írta...

„Nálunk most tavasz van.

Nyílnak az orgonák.

Szinesek a rétek,

... Szeretlek!

Ugye előssz hozzánk?

... Redd gondol s várja,

Hogy tied lehessen:

Ninelled."

... Ma valahonnan levelet küldtek.

Elmerengve nézem:

Ily ismerős, japáni betűkkel

Ninell írhat nekem:

„Oly csókosan szép most

A messze-kéklő provánszi ég ...

Velence is bájos.

Mi álmodva járjuk

A lagunák szerelmes vizét ...

Én haragszom Önre;

Mert tudom, hogy régen

Feledte;

Ki násztról ír most,

„Ninelle."

RADICS K.

HIREK.

S z i n h á z.

Carl Böslar darabja, a *Frankfurtiak*, melyet esztőtökön este mutatták be a szinkörben, Molnár Ferenc fordításában, — nem közönséges drámai erő burkja. Élet, élelenség, komikum, jellemzés — erőteljesen domborodnak ki benne. S ha a tehetséges művész hozzájárul a komédiához megértéssel, akaratlan, sokat hozhat ki belőle sikeresen, mulatságosan.

És esztőtökön ezrel a megértéssel kezeltek művészeink Böslar vigjátékát. — Meglétszott rajtuk, hogy kedvelő tanulták, s a tanulmány próbaközlőn esztőltek ki főmora az előadások. A szezon legjobb előadása eddig ez volt. Sárközi Blanka életben adja, a mit a szerző Cudula asszony szerepéből oltott s mellette őriássá nő Ujj Kálmán cizellirozott játéka, melyet a művészes természetével önszereforttan átél előttük. Somlár (Anzelim) sem közönséges szereplő, nála nélkül hiányos lenne az előadás sikere. Galletta, Rákossy, Nagy Sándor, Sipos Zoltán mind tehetségük javát hozták színre. Bánya Irén minden Charlotte. Naivul egyszerű s jellegzetesen okos és számító s mind ebben hűen kifejező. A darab nagy hatást keltett a hallgatóság sorában is, mely csak nem minden-mondást tetszéssel fogadott. A telt háznak csak a rossz időjárás volt hátráltatója.

Péntek óta Beldi Izor és Zerkowitz operettje — az *Aranyos* — volt műsoron. Ujdonság a Népopera műsorából. Ez a cím reklámunk elég ajánló, de az űres darabot értékelni tömörre alig teszi. A librettó szellemes, tartalmas, változtatban fordulatos. A zene azonban — teljes a határozatlanságban. Csengésszerűsége innen-onnan! Ocsupa tört reminiszcencia ismerős áriák érdéjéből, melyet azonban szerencsésen toldott össze a komponisták, — hamarosan váltogatja őket s így nincs időnk azon gondolkodni, honnan is ismerjük ezt, vagy azt a vezető motívumot. Az operette szerzőjének még nincs jelében felhalmozott zenei gondolatosság, hogy abból tudna egy egész estére való adni. Innen kalandorász, kapkodás — az Aranyos gyengéssége. A tartalmi sikert pótolja azonban az olcsó hatásvadászat — a közönség énekeltetése pl. a mely ilyenféleképpen megfolyozkodik a kritikáról s mert mulattat, önelégülten lávozik. Színzestéssé azonban

erősen pótolták a tartalmi fogyatékossgát s átekkel adták meg a látszólagos sikert, melyet különben a darab meg nem érdemelt volna. Ujj Kálmán, Galletta, Teleyk Ilonka, Erősei Aurélia, Virág Ferenc, Bihary, Rákossy, Sipos Zoltán, mind kitűnően s kedvelő játszottak. A jövő hétenk még lesz a szenzációja — jó Beregi Oszkár, a budapesti Nemzeti Színház művésze.

Kritika.

— **Magyar nemesség.** Ő Felsőge a király Sommer Ignác tagykanizai lakos zalamegyei törvényhatóság bizottsági tagnak volt csapi földbíró kosnak és törvényes utódnak a közigazgatás és közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet csapi előnével díjmentesen adományozta. A királyi kintüntetés egy mindenkérd érdemes, szerényen de annál buzgóbban és őszelzen, lélekkel munkálkodó férfit ért. A város előkelő köréi őszintőrümmel vették a hírt és előirásztották a kintüntetést férfit és családját gratulálók. Minthogy Sommer Ignác a magyar kanizai izr. hitközség iskolaszékének is egyik oszlop tagja, egy a korsorkevelmi, mint az elemi iskola tanárai és tanítói is testületileg üdvözölték.

— **Váltóság a főgimn. tanári karban.** A kegyesrend kormányja a jövő tanévre Tökés Lajos és Nádor Bólat Nagykanizsáról áthelyezte. Tökés Nagykanizsai megy. Nádor Bóla pedig Máramarosra sziketre nyugalmába. Helyükbe Pap János jón Nagykanizsából s Madarász Pál Vácrol.

— **Uj főmérnök** A délvárosi igazgatósága Rubint Károlyt főmérnöké nevezte ki. A kinevezés társadalmunk széles körében talált tetszésre, mert Rubint Károly társadalmi életünk egyik kedvesvett tagja kit közvetlen modora, urias lelkiülete, műveltsége — az uri körök vezetői közé sorakozott. Szakbeli magas tudásán kívül ezen kívül lelki tulajdonságai is előmozdítóit voltak Rubint Károly soron kívül való előléptetésének.

— **A helybéli kath főgimnáziumban** a tanulók július 1. 2. és 3. napján d. e. 9—11 óráig vértettek fel. Ez alkalommal azon tanulók, kik az I. osztályba lépnek, magukkal hozták az elemi iskolai bizonyítványt, az anyakönyvi kivonatát és az ujráltozási bizonyítványt. A II—VIII. osztályba lépő tanulók az előbbi évi bizonyítványt. A tanulók személyesen szőlők vagy megbízottjaik kíséretében tartoznak megjelenni.

— **Felvétel a csáktornyal leányinternátusba.** A csáktornyal áll polg. leányiskola internátusba 50 növendéket vesznek fel. A növendékek teljes ellátásért (étkezés, mosás, világítás, fűtés) 45 koronát fizetnek havonként előre. A francia nyelv és zene tanításért a jelentkezők külön mérsékelt díjat fizetnek. A muraközi és horvát-szlavonországi szőlők gyermekeinek nyolc 200 koronás alapítványi hely; a perlaki járás számára külön egy 100 koronás s végül a máv. alkalmazottainak egy 200 és egy 400 koronás alapítványi hely áll rendelkezésre. Ezeknek szegénysorsú, jó előmeneteli növendékek tarthatnak igényt. Mindennemű felvilágosítással szivesen szolgál az ottani polg. fia és leányiskola igazgatója: Patáky Kálmán.

— **Pályázat posta-táv. gyakoronokjelölti állásokra.** A kereskedelemügyi miniszter pályázatot hirdet posta-táv. gyakoronokjelölti állásokra. Pályázhatnak 18 évkébetől 60 kérésépisikolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet sikerrel elvégzett magyar állampolgárok. A felvételnél jogvégzetek előnyben részesülnek! A sajakézelőg irt folyamodványhoz mellékelni kell az orvosi bizonyítványt, érkelesi és ealdigi működéséről szóló bizonyítványt, iskolai bizonyítványt. A közszolgálatban állók saját hátsóságuk után, a közszolgálatban nem állók pedig a járás i

főszolgabíró, illetve polgármester után adják be kérvényüket f. évi július 15-ig azon igazgatóságokhoz, amelyekben a pályázók július 20-ig személyesen jelentkezni tartoznak az illető igazgatóság vezetőjénél, ahova felvételüket kérték. A határidőn túl elkésve érkezett, hiányosan felszerelt kérvényeket nem veszik figyelembe, ugyancsint azokét sem, kik a július 20-ig szóló személyes jelentkezést elmulasztják. A felvett jelöltek azonban évi 800 korona segélydíjban részesülnek s azt havi utalógon részletekben veszik fel. Akik bevélnak és a p. t. tiszaképző tanfolyam alapvizsgáját sikeresen letessék 1200 korona segélydíjjal kapnak. A szakvizsga letétele után, minősítést szereznek tiszti, illetőleg jogvégzetek fogalmazói kinevezésre.

— **Ongyalom katoná.** Tegnap este a honvédkarantában szolgálati fegyverével agyonlőtte magát Nagy Kálmán honvéd, a tiszti étkező szolgája. Hogy az élet-tunt honvedet mi vite rá az öngyilkosságra nem tudni. Levelet nem hagyott hátra.

— **Egy híres cigányprimás halála.** Simplicius után ismét egy híres primát temettek el a nagyatádi és barcsi cigánybanda gyászkiáltásával. Az elhunyt primás Zsolnai Vilmos nemcsak Somogy-nak volt leg híresebb cigányja, de ismerték az egész országban is. A régebbi időben gyakran fordult meg nálunk is.

— **Az „Edison” színházban** mindig érdekes műsort talál a közönség. Ugy a szerdai és csütörtöki előadás is nagyon érdekesnek ígérzik, melynek két nagyhatalú dráma került bemutatásra, azonkívül a főnyes kiadású műsor. Senki el ne mulassza e művészesen összeállított remek műsort megemélni. Bővebbet a falragaszok.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb lapja, a Pesti Hírlap, az uj jul.—szepemberi övönegy későbbben a magyar olvasóközönség figyelmét felhívja a következőkre:

A Pesti Hírlap minden irányban független, bátor, szókimondó, szabadelvű és demokrata irányu, körülhatelantlen ellenéki újság.

A Pesti Hírlap napról-napra a legnagyobb terjedelemben, vagyis legbővebb tartalommal jelenik meg, naponként 12—16—20 oldalal is többet ad, mint más napilapok; tehát járatassa egyenlő előfizetési ár mellett legelőnyösebb.

A Pesti Hírlap a munkaszámoktól a legelterjedtebb lap, amennyiben példánytéma (hétköznaponként 120 ezer, vasárnap 150 ezer) a legelőnyösebb és legnépszerűbb bulvarlapokéit is felülmúlja. Ezért van legbővebb hirdetései is, lévén a hirdetés a Pesti Hírlapban legelőnyösebb.

A Pesti Hírlap munkatársai sorába számitja hazánk legelőnyösebb és legkedveltebb íróit.

A Pesti Hírlap speciális rovata: Vasárnapi krónika (írja Molnár Ferenc), Esti levél (írja Porcsolt Kálmán), Kis komédiák (írja Hellai Jenő), Hétköznapok (írja Lux Terka). Mindennapi problémák és Egy ideges ember naplójából (írja Stomaházi István), Szerkesztői üzenetek (írja Murai Károly és Malca Imre); a lap mind-unap anyai szerkesztői üzenet hoz, mint más lapok egész héten át, tehát a közönség érdekeit e téren is legnagyobb mértékben elégíti ki.

A Pesti Hírlap Naprárt az 1914. évre, gazdag szépirodalmi és közhazsnu tartalommal, minden uj előfizetői is kapja, aki legalább negyedévre járta a lapot.

A Pesti Hírlap előfizetési ára egy hóra 2 kor. 40 fillér, két hóra 4 kor. 80 fillér, jul.—szepemberi negyedévre 7 korona. A Divat-Szalon kitűnő és gazdag tartalmu divatlappal együtt negyedévre 9 kor. 50 fillér. Az Érdekes Újság című pompás kiállítás képes hatlappal együtt negyedévre 9 kor. 50 fillér.

A Pesti Hírlap kiadóhivatala, hova az előfizetést legelőnyösebb postautalványval beküldöni, Budapest, V. ker., Váci-körút 78. sz. alatt van.

NYILTTÉR.*

ZALAMEGYÉBEN,

Nagykanizsától 2 óra járásnyira, a legszebb szarvasok hazájában

egy 1500 kath. holdas remek vadászterület

haszonbérbe adatik.

Egyéb szép vadállománytól eltekintve, évenként lelhető 3-4 szarvasbika, melyek között 8-9 kilogramm agganossúly sem ritka. Az erdőben lévő erdőóri lakban megfélelő vadászszálás.

A haszonbérbeadó címe a lap szerkesztőségénél megtudható.

* E rovat alatt közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

DARUVÁR

DÉLIVASUT ALLOMAS. FÜRDŐ DÉLIVASUT ALLOMAS.

Vasas és iszaphőforrások 34-50° C.

Fangó gyógykezelés. Hidegvizkúra. Szénsavas nap- és légfürdők. Szabadban való fekvés. Mérsékelt árak.

Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság DARUVÁR Sziavonia.

„Riska“ Allatvédőpor

az egyetlen gyógy- és óvszer. száj- és körömlégyirtó szertész és baromflévyó ellen. A. M. Kir. földm. minisz. által rend. eng.

Ára eredeti dobozban K. 3.—

Főelkészítő Moller és Társa Budapest. Károly-körút 10.

LAMPIONOK

dus választékban jutányos árban kapható Ifj. Wajdits Józsefnél.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CIZIK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGÚ!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

KÉREM

fizesse elő a pártoktól és kormánytól független legtartalmasabb, legnívósabb budapesti napilapot

AZ UJSÁG-ot

Előfizetési ára:

Egy hónapra	— — —	2 korona 40 f.
Negyedévre	— — —	7 „ — f.
Fél évre	— — —	14 „ — f.
Egy évre	— — —	28 „ — f.

Nyáron át mindenüvé utánna küldjük Az Ujságot még akkor is, ha naponként változtatja tartózkodási helyét.

Cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala
BUDAPEST, VII. Rákóczi-ut 54.

Kénes gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvátország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirat-állomás.

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radioctív tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern könyvelem. — Uj szállodák. Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

Aspirin-Tabletták

(a közismert féjdalomszallító szer)

Hogy bizonyos legyen az ember, hogy csakugyan a valódi Aspirint kapja, mindig A-pirin-Tabletta formában kell, hogy kérje. Ezek eredeti csomagolásban, 1 üvegcső 20 félgrammos tablettával K.1.20-ért, kaphatók. Minden egyes tablettán rajta van az Aspirin szó.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.
Elberfeld und Leverkusen
b. Mülheim am Rhein.

MILKA
Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ